CESAR BOLLIACU

POESII NUOE.

Bucuresci.
In Tipografia lui Eliade.
1847

Biblioteca Centrală Universitară
BUCUREȘTI
Cota 25611 Dubletul
Inventar 366.927
25611
per 92/64
B.C.U. Bucuresti
C366927

POESIA

I.

Originea Poesiei attinge adaŭnul civilisaţiei populilor. Omul, — sălbatec ca în ceputul său ca şi stăpînele de lokuinţe, nekunoskînd alte trebuinţe decît pazа avĭ, hrănit ku erburile ce săminasse mâna natureĭ subt picioarele avĭ, saŭ ku kărnurile băttînde ce rupea de pe feariştile sălbatece ka şi dînsul; rătăcit în vecĭ, fără ideĭ, krud maĭ mult saŭ maĭ puţin dupъ energia trebuinţelor sale, dupъ temperatura şi rodnicia lokurilor unde îşĭ tîrá auga sa kopilăria, — înveta de a trăí maĭ 'nainte d'a şti k'a fost. Dar aceastъ stare a Omului nu putea fi eternъ, kăcĭ într'ânsul era germinele armonieĭ şi germinele armonieĭ este instinktul sociabilităţiĭ. Tata a trebuit sъ se ţiie pe lîngъ aceea ce purta rodul păcurilor sale, şi fiul pe

аîнгъ локуа унде а възут къ аў ремаs оаселе мумеї. La глаsуа de букурie saў de mîхniре aў trebuit съ конкуре привеції карії s'aў întîmplaat în пеціур, къчї ачел глаs пуртá o melodie, шї melodia attrage шї îmbлъnzeще ғеареле.— Акум оаменії трыа în чete къчї ast-ғел se аппъrá маї bine de intemperії шї ғеареле че'і amenință, шї îшї înлesnia маї bine trebuinцеле; — Ka съ se înцелеагъ între дъпшії ле-аў trebuit suncte variate, шї toatъ ideea че еї dobъndeaў trebуia съ ғie însemnatъ printr'un нуоў sунet, каре sунet este o notъ a armonieї.— Тоцї se унesк къ Гапгуа шї lndуа aў въzут маї ънтъыў пе Om a se deoseбí de ғeare шї a norní supe sociabilitate пе глаsуа armonieї.— Маї toate аллегорiile, ғабулеле шї maksimile în каре s'aў denys priimiї гръунцї de moралъ че s'a însinуit în популаї prin spiritуа реліцiilor 'шї aў авут isвоареле пе ачещї цермї, саў маї бине s'aў пъскут суб ачest чер de пане унде intelлiцепца уманъ a prins ынъчіпъ pentry ънтъыашї datъ.— Чел ънтъыў om, саў оаменії пе карії îї маї цin minte tradiцiile—пе карії 'ıaў нумit рындурї, рындурї Брama, Moisi, Amon, Odin, Аполлон, Prometeў — aў ғost поецї; шї глаsуа—prin каре 'шї aў sunuss contemporanii, 'ıaў strins în societate шї aў лъsat aғorisme de ғрцie шї moралъ între дъпшії,— a ғost Поesia.— Prin Поesie s'aў transmisў ценерацiilor nosteri оаре тоate esperiinцеле че рацia omeneaскъ 'шї a

tras din întîmplărĭ ші din черчетареа натурeĭ лу-
крурілор. — Тоцĭ леџиіторіĭ векіміĭ аў fost поe-
цĭ: se доведеще din леџиріле че аў конsакрат
прin Поesie. Zороastrу a zis în Поesie: «Съ бат-
«тъ леџea не inграt. Съ se desпрецуаскъ min-
«чinосул.» Indianул a zis în Поesie: «Оamenĭ,
«fiцĭ de o потрівъ. — Iубеще вірtутea пентрu ea
«însъшĭ. Renунцъ ла fрuктул остенелелор талле.»
Eџinteanул a zis în Поesie: «Чinsteще не пърin-
«цiĭ тăĭ. Трăieще кu пуцin.» Minos a zis în Поe-
sie: «Leџea dекларъ infam не ачелла че n'аре
«нічĭ уn прieten.» Солон a zis în Поesie: «Fi-
«ul че nu аппъръ не tatъ-sъў съ моаръ. Маџi-
«straтul каре se ва întърta, съ бea отравъ. — Моар-
«te soldatuлuĭ лаш. Leџea dъ воiie орĭ кuĭ sъ
«оттоаре не че тъџeanул каре stъ неutru în miје-
«локul враjбелор чівіле. Отul fъръ бупе obi-
«чеюрĭ съ nu поatъ гuверnа.» Прimул леџiitор
ал Romeĭ a zis în версурĭ: «Чinsteще тіка фор-
«тuпъ. Отul съ fie тuпчitор ші ostaш.» Ан-
тічіĭ леџiitorĭ Deuizĭ аў zis în Поezie: «Аппъ-
«раџĭ тuma воastръ, uatріa воastръ. Прiimeще
«femeea în конsiliul тъў. Чinsteще не бътрiп.»
În Indiĭ, în ачелле кaime de паче, dуалĭ, Поe-
sia este маĭ fantaskъ, маĭ ideaлъ ші în оаре-ка-
ре кіп маĭ suпirtуaлъ de кът în орĭ че парte a
лумiĭ. Reџiile суnер-натурале s'аў strебътut de
брахміні; Zeiĭ чеĭ рошіĭ ші албastrĭ, рефлектаџĭ din
fenomenele натурeĭ ачелleĭ кaime, кu syte de бра-

ţe плапъ neste лume; вupuл ші рътл se inкарnezъ, îшї adun ші îшї komandъ trупеле de елefanţї, уршї ші maimuţe, ші daŭ бътълії ne пъmînt. «Birxnul, каре trъieţe în чer, вешmîn-«tat în галben, kŭ бръţare de aур, къларе ne «аквіла Binutea—прекum înkallikъ soareле ne «un nor, — kŭ darda sa în mъnъ, se кобоа-«ръ, se înkarnъ — fъръ sъ пъръseaskъ черul — «în finul лuї Dazarata, sъbt numele лuї Rama ші «bine sъ se лupte în лume kŭ spiriteле maline.» Dar kŭ toate astea Поesia fundeazъ ачі ші toate instituţiile soчiale ші toate ţiinţele. — Prima kondikъ, kondika лuї Manŭ este skrisъ în distixurї; чел маї векŭ dikţionar kunoskut este în versurї; — Ші маї mult ънkъ: toate konjekturеле în Indiile antiче s'aŭ fъkut în versurї, ші чea маї subлimъ moralъ se afлъ în поesia indianъ în versurї, маї 'nainte de toate dateле kunoskute: «Ачелла че îшї împлineţe datoriile fъrъ, a ţinї «la вre un interes, numaї nentru amorul bine-«luї ші al ekitъţii, este fъrъ patъ întokmaї ka «ші floarea de лotos каре ese kuratъ din mij-«lokul апелor.» — «Kътъ stimъ meritъ ачелла «каре se поartъ de-o-potrivъ kŭ amічії sъї ka ші «kŭ inemічії, kŭ omul birtuos ka ші kŭ чел пъkъ-«tos!» Moisi, Osiris, Konfuţiŭ, Minos aŭ fost поeţї, ші rimnosofiţii insoleї Meroe aŭ desvoltat prin Поesie челле d'ънtъiŭ prinчipurї de înde-лepчire. Dar vulgul nu putea sъ vazъ în оame-

nĭ simplaĭ ceea ce simțea kъ é maĭ pre sus de dъnsa, ši deifikъ ne poeții attribuindu-le toate, saŭ parte din aceleа ce poeții attribuiaŭ ființilor imaginate ši kreate de dъpšiĭ ka sъ poatъ kondуce prin illuzii vulgu, — prepetat a rъbda splendoarea luminilor, — la glasu verităților ši aa amoru vinelуĭ. — Ka un spirit al intelligenței, ka un konservatoriŭ al omenirii, ka un desvoltъtor al rațieĭ, Poesia a pъšit tot-d'auna înaintea gradurilor civilisațieĭ neamurilor, a konventrat xoadele în soțietъți ši a înnobilat kredințele ši trauu lor. Ací a aflat Europa civilisatъ Poesia kъnd i s'aŭ deskoperit întinsele lokuri alle sъlbatecheĭ Americe. Kъnd aŭ dat Europenii peste lokuitorii acestuĭ konținut 'laŭ aflat formъnd ši desvoltъnd soțietъțile lor sub linele ši nuternicele arme alle Poesieĭ în feluritе aduceri reliȝioase ši resboĭnice, animate ši celebrate prin kъntece ši jokuri; ši, acelle sune surprinse not fi o ikoanъ vie a istorieĭ începutuluĭ civilisațieĭ nostre ši o manifestație neattakabilъ a influinței Poesieĭ asupra formъrii soțietъților ši asupra întregii neamuluĭ omenesk. Profeții Iudeei, poeții Grecieĭ, skalderii Goților ši Bardii celtici aŭ fost civilisatorii nostruluĭ lor; ši tradițiile, legendele ši kosmogoniile aŭ sakrat nъmele lor pe cerul fie-kъruia nostru. Ast-fel kapetele anume se amoru omenirii s'aŭ deifikat ne nъmit; ast-fel Be-

das ши Бібліа аў фost motивуріле челле маї пуterніче алле чівіліsaціеї neamулуї omenesк; astфел Тірteiї аў îmбърбътat популій; astфел Архілохій аў бічнуit віціуріле соціетъціlor ши аў черут reforme în леціле ши în обічеюуріле челле înкуate, барбаре саў înвекite; astфел Труверій ши Трувадурій аў deщentat simtimenteле кавалерещї.

II.

Маї търziў, дупъ ideea de суperуmanitate, дупъ înлesniреa traюлуї, аў требуit съ îmчeapъ ши артеле, плъпъnde ши nesigуre ла înчepутул лор, ка ши ideiле ла прima лор чіркуларе în капетеле omeneщї, ка ши poesia ла înчepутул еї; — ши aчeasta o путem doведí фoarte лесне урmъnd kosmoгoniilor antiче ши маї вірtos kosmoгoniilor skandinave în каре se bede кум poesia клasifікasse toate doриnцеле натурій уmane ши personifікasse toate simtimenteле бінелуї ши рълуї, пекъnd aлещї популї белікошї n'aвea нічї o idee de плastікъ. — Валхала, Хела ши Sуrtуr se statorнічisseръ; Гор, Odin ши Freiр ерá креації de poesie; dar плastіka nу ерá în staре înкъ съ desemne нічї o тръсуръ a лор. Nу вom фаче o вінъ daка вom daцereotiná ачí тръсурілe слъбite прin deoseбite tradукціі ши парафrasурї a портретулуї марелуї Odin,

deskris în Eda, snre a da de rundire filosofiei către vreme a trebuit să se cultive poesia în acel populă pînă să ajungă se purifice asemenea altii caracteristice ši proprietate într'un portret. «El ție să bindive boalele, să tîmpeaskă palošua vrăjitaşului, să fakă a kădea lanțurile prizonierului. Kăutătura lui opreşte sîngeata în aer; el face să kază anatema peste cela ce se revoaltă împrotiva lui. Prin fermekul său el stinge flakăra ši amorțeşte ura în inima inimičilor săi, el komandă vîntului mării, el ališteşte valurile. Singura sa prisire este un fermek kare stăpîneşte spiritele maline. El ție să dea viața unui om spînzurat; să arunce numai kăte-va pikături de apă pe un prunk de kurînd păskut, ši acella nu se va ridica rănit. În sfîrșit, dakă voieşte să posede singur inima unei fetițe ku mîndrie albe, el ție să supuie mințile ei după voica lui.» Aceasta este portretul marelui Odin în eposeea skandinavă pe kînd kultul lui se celebra subt un stejar bătrîn saŭ într'o peşteră aprătă de intemperii prin grămădiri de bolovani năpraznici remaşi ši pînă în zilele noastre pe munții bătrînei Skandinavii, ka să supie sekolilor tradițiile belikošilor ce nu kunoşea nici arhitektura, nici piktura; dar kare îši fondá societatea ši leagă pe cea mai mreață poesie. — Kînd trebuințele neapărate se împlinesk, omul își kată plăcerî; ši aceste plăcerî gusta-

te o datъ-aʒ.ʏnr ші еле требʏінце неапінърате. Aчeste требʏінце алле омʏлʏї чівілізат sʏnt artеле, saў маї бine arta.

Arteле ғiind ʏn eғekt al înobілърії омʏлʏї,— o inғlʏінцъ m.ї direktъ de кът ачелле требʏінце неапінърате aa konserвarea корпʏлʏї съў, ші прin ʏrmare direkцia че вор лʏá arteле, цinta че ші вор пропʏne se вa resimцí în datine ші în kostʏme. Arteле aў требʏit съ se naskъ în ʏrma zeitъції, кʏ mʏlt маї търziў de noesie, каре a dat ideea desnre zeitate ші a dat arteлor de лʏкrʏ. Arta este tot-d'aʏna imaцinea ideілор noetiче каре insnirъ кıар елле не artist a ле înғъцişá: ші, o ғantъ nerғekцionatъ de artъ este noesie, este ънsʏшї ideea че a întrebʏінцat не artist nʏmaї drent orran ші 'ıa diktat ea съ'í dea eї o ғormъ în materie saў не materie. — Fanta nerғektъ че ese din mъna artistʏлʏї, este tot de o datъ ші kreatorʏл ші kreatʏra artistʏлʏї, ші Fidia a aвʏt tot dreнtʏл kʏвînt съ înцepʏkie în aintea statʏeї лʏї Joie ешітъ de sʏвt skлпелʏлʏл съў ші съ adoare într'ънsa ачea idee noetikъ че a kreat не Joe ші a diktat skлпелʏлʏлʏї съў întrʏnarea лʏї. Artistʏл каре ar imitá mekaniчеще nʏmaї ғormaцiile natʏreї, ғъръ съ întлъnte într'ънseле ачea skînteie de noesie a лʏї Prometeў, ачелла nʏ é artist; este ʏn meserieaш de materie nʏmaї, într'ънsʏл nʏ a вiat нічí o idee noetekъ, ші прin ʏrmare în ғanta лʏí nʏ вiazъ нічí o idee noeti-

къ; este o копіе moiртъ. Rъпitoarea ғрътъseцъ a ънъї prodъkt de artъ este o ревелаціе a ънsъшї ideeї поetiче sъbt ғorme esterne шi simцite.

În arte se not вedea шi кіар diвerseле ideї че a dat поesia desпre zeitate: — прin arхitektъръ a întrъpnat шi a staвilit oare-kъm ideea zeitъцiї în колosъriле temпlъriлor; прin skъlptъръ a esпъs zeitatea sъbt oare-каре ғormъ; прin piktъръ a koролat'o шi a spiritъalizat'o чева шi maї mъlt, шi прin mъzikъ 'ıa dat maiestatea шi sъблimъл; iар пentrъ dънsa поesia, — карea în toate върstele ғilosoғieї a ғost nъsъ maї пre sъs de пластikъ шi de mъsikъ шi прівitъ ka kreator шi ал пластiчеї шi ал mъsiчеї, — de къte orї a вoit sъ esпrime d'a dreптъл прintr'ънsa ideea zeitъцiї, 'шї a konserвat misterъл a o ренresentá пъmaї ideaлъ, — mister че пъ 'л a пъtъt întrъmtá artelor.—Nъmaї поesia поate sъ konprinzъ шi sъ esпъie toate ideiле, toate simцiчиreле шi toate kъnoщinцele de каре поate ғi прiimitoare natъra omeneaskъ; пъmaї ea поate sъ se mлdie, sъ se вarieze пе toate mişkъriле inimeї шi sъ se întinzъ пе toate ғъцele sъffletълъї. Un singър вers ал лъї Omer esпrimъ къt o ғantъ întreagъ a лъї Fidia, шi чеea че esпrimъ o Iліade întreagъ, пъ esпrimъ toatъ пластika шi mъsika întreъпъ. Resortъriле шi miжloaчele поesieї sînt mъlte шi вariї ғъръ sғîrşit; în ea поate sъ încapъ spaцiъл, eternъл шi infinitъл, къчї тоцї aчeщia sъnt ғiї aї eї.

Ea nu urmează cutare saŭ cutare stil, cutare saŭ cutare școală, cutare saŭ cutare metod. Ceniul poetic, care este spiritul universalŭ cund a se încarnă, n'are trebuință de întâmplător saŭ de esemple; — ideea și materia, neprezentate încă, plană haos tremurând înainte'i, și ea formează universul: ast-fel s'aŭ creat Olimpii, Paradisii și Tartarii; — Omerii, Danții și Miltonii n'aŭ avut esemple. Poesiei nu'i poți hotărî un stil, o școală, căci ceniul nu se supune; cund se coboară, ea crează, de sine și prin sine însuși, și vulgul nu știe nimic despre dânsa: — în zadar saŭ în adaos, — simtimente ce se deșteaptă tot-d'a una în om despre ființa ce nu poate înțelege. Ceniul nu stă la ședințe: Shakespeare a înțeles ne poet mai bine de cât Platon cund 'la dat cerul, adică totul cu toate asemănările dintr'însul drept domen.

Numai este îndoială, că Fidia și Praxitele n'ar fi esistat dacă nu 'ar fi prefăcut poezii cari sau de desemne subiectul și sau de dea de lucru. Architect, sculptor, pictor, music, sunt creaturi alle poesiei, careia este cartea morală, idealul și spiritualul a omului. Cât va trăi neamul omenesc, va trăi și acestă pobială facultatea a sa, împotriva celor ce zic că a trecut pentru ea: pentru ea este împlântată în inima omului, și cund affecțiile, trebuințele și dorințele lui vor schimbă direcția lor, ea va fi tot-d'auna înainte

mergъtor spre a ne înnobilá a lé idealizá. Nu trebue sъ konfundъm ші sъ mъrginim poesia numaĭ ka artъ, — are ші ea partea sa kare se poate numí artъ, — însъ aceasta este, ka sъ zik aşa, numaĭ arta ce are în plastikъ ші în muzikъ, kând îşĭ ia o formъ ші o specie oare-kare, adikъ se pune subt kutare strukturъ de vers. îşĭ ia o melodie ші o kadinţъ oare-kare, îşĭ ia o fisionomie, subt kareа se aratъ simţurilor; însъ ші atunчĭ poesia este arta ceа maĭ komplektъ, ceа maĭ varie ші maĭ sublimъ; ea îşĭ improviseazъ diverseле kalitъţĭ ші are a face tot de-o-datъ ші ku simţuriле ші ku inima: dъ auzuluĭ ceea ce dъ muzika, vederiĭ ceea ce dъ plastika ші inimeĭ ceea ce nu dъ nicĭ muzika, nicĭ plastika: acel sublim, patetik, melankolik, graţios ші buf, kare o înalţъ, o striveşte, o înmoaie ші o allinъ, o învie ші o înveseleşte.

III.

Kând omul a obiektivat, când a reflektat fiinţa konştiinţeĭ saле, ideile, simtimenteле, dorinţele ші indipenţele inimeĭ saле ші le-a dat o esistenţъ independentъ afarъ din sine; când aceste direkţiĭ alle konştiinţeĭ, saŭ maĭ bine alle imaginaţieĭ omeneşĭ aŭ mers kъtre o putere kare afarъ din sine influenţeazъ asupraĭ; când

a obiektibat simtimentъл saў de бъпътate saў de ибіре ғundat în концііпца лъї ші a trebуit съ înkipuiaskъ esistenца упуї obiekt de adorat; кънd s'a manifestat — zik — ideea despre infinit, a ғost лъкраре пътаї a poesieї, a poesieї intime, цеmenea imaцinaцieї, înpъskute amъndoъ în ғiinца Omълуї de o datъ ку Omъл, каре îл distinr de animaл ші ашеazъ în sufletul лъї ачел barometrу ал doriпцелор ші ал кupoціпцелор, ачел termometrу ал ибіреї, ал уреї ші ал тътълор patimilor de каре é priimitoare пътура Omълуї. Tot simtimentъл în Om este efekt ал imaцinaцieї, ал poesieї intime, ші ачеasta se mърціпеще, se înfлъ ші skade dупъ мърimea, пътеrea ші aцerimea prismeї poetiче, saў dупъ dosa de poesie че possedъ indibitъл; ші atупчї пътаї ва пътea înчетá пътеrea poesieї, кънd Omъл ва aжупце în komплетъ брутalitate.

Тоцї ғilosofiї, toate капетеле rinditoare, de кънd datъ чівіlisaцia Omълуї; s'aў rindit ші aў boit съ dea o definiцie poesieї; dar нічї Aristoteле, нічї Платon карії 'ши aў dat o direкцie atът de мърцinitъ ші неkомплетъ, карії ші aў înkipuit'o пътаї ка o ғikцie a inimeї; нічї Horaцie нічї Boaло́, карії aў boit съ o restrîngъ în regъle siлniче, пу aў înцелаes'o. Ea a ғost în toate вірsteле чівіlisaцieї omenirii уn obiekt de desbaterї, ші кътре каре omenirea n'a пътut ғi indiғerentъ, прекът n'a пътut ғi indiғerentъ лa

ideea de ideea de sovietate: Sovietatea este fiĭka armonieĭ, ші armonieа este fiĭka noesieĭ. Кум nутea fi indifferentъ луmea de каузъ, кънd nу erá indifferentъ de efект? — Uniĭ aў pretins къ imitaцia ar fi toatъ nутerea noesiĭ; dar ачецia n'aў куnoskут niчĭ кіар toatъ nутerea пластікъ a noesieĭ, noesia deskriptivъ. — Dante ші Miлton sînt destул ka sъ цеаргъ ачeastъ idee гrешitъ... — Entусiasmул ші kreareа sунt maĭ pre sус de imitaцie.

IV.

Пînъ кънd omeniреа erá ж.унъ, пînъ кънd kredулitatea вirsteĭ eĭ trebуia sъ sboare ne entусiasm ла алte луmĭ înkipуite sпre a'шĭ луá esemпле ла віаца реалъ, пînъ кънd trebуiá sъ'шĭ împaрцъ віаца în чер ші ne пъmint, пînъ кънd fабула erá neaппъratъ ла istorie ші miраколул ла fantъ, профецiĭ ші поецiĭ trebуiá sъ se луж.askъ ку органеле kredinцелор kreate de dъншiĭ ka sъ kondукъ популаĭ ла глasул adevърулуĭ ал реалітъцiĭ. Redobîndireа drentурілор кълkate trebуiá prezisъ de чер ші întърireа брацурілор fъгъduitъ пrin miраколе. Акумînsъ аколо унde sovietatea este matorъ пrin filosofie ші esperiinца лукрурілор, унde рацia s'a урkat ne tronул sъў, унde черул s'a desfъшурat ші s'a ardikat чеаца de ne

пъмînт, унde віаца este реалъ ші ферічіреа лъ-
мъріїъ прin рацie ші хотърîтъ în віацъ, унde фан-
та îші черчетеазъ прецъл ші мішкареа, interesъл,
поesia ка о тътелъ eternъ a omenirii, требуе
съ'ші reformeze кь totъл miллоачеле sалле чел-
ле векї, кърї imпъбъръл 'ші a venit în вîrstъ ші
рацionează. Ачí s'aў desпърцit акът interesърі-
ле черълуї de алле пъmîntълуї; kondiчеле чере-
цї de челле пъmînteщї, ші ea требуе съ фie пъ-
таї filosofікъ, soцiалъ, ътапъ ші polітікъ. Кънd
поецii moderni se вор пътрунde de ачest adевър,
кънd вор лъсá фабула ші вор da entъsiasmълуї
лор o direкцie positівъ ші реалъ, атънчї ва перí
ші ideea кь a трекът timпъл поesieї; атънчї soчie-
tatea че stъ rata în marцinea drъmълуї ші ръцъ-
цеще din прічina лinseї kondъкътorілор, ва аџъп-
це кьînлesnire ла цinta eї, атънчї ші eї поеції
вор рекъцігá inфлуинца ші drentърілe лор în so-
чietate ші вор simцí mълцътirea че simte kreato-
рът dупъ съвîrşirea фanteї салле, саў чел пуцin
ачea mълцътirea moралъ ші simцъалъ tot de-o-da-
тъ че o аре акцionарът кънd întreпrinderea ла
каре a kontrівуit prosperъ ші îї prodъче tot în-
тr'o вreme. Атънчї пу вор маї фi пътаї уn oвiект
de лукs sпre пetречerea aristokрацілор, вор фi
mirarea попълілор ші вор авea концiinца кь съ-
вenirea лор se ва konserвá прin цeнерації kъratъ
în віаца че вор da eї попълілор вiitorї, прекът
s'aў пъstrat kълтърілe поецілор antikітъцілор прin

fabvlele ce aŭ lvsat avea popvlilor lor nimъ în zilele noastre ši se vor mai konservá ъnkъ nimь kъnd lvmea va mai ųi vea desnre antikitate.

V.

Nimik nv este mai vrednik de stvdiat, mai vrednik de lvat în konsideraţie pentrv vn adevъrat filosof de kът avea infavinţъ večiprokъ a poesiei antiče asvpra karaktervrilor, religiilor, gvvernvrilor ši kiar biitorvlvi popvlilor, ši avea iarъšĭ a klimelor ši a karaktervlvi Otvlvi asvpra poesiei. În ţarele celle mai affemeiate ši isolate alle klimelor cellor dvlcĭ de rъsъrit a nrins teokraţia nvrъ kv avea sistemъ fvnestъ de isolaţie ši neţiinţъ — mvtъ a svnerstiţiei ši a formъrii kastelor inegale. În popvlaţiile celle nvmeroase ši vnite alle avestor klime a nrins avtokraţia; avĭ avtokratvl — fiĭ al divinitъţii — este o fiinţъ svner-vmanъ ši 'ntr'ъnsvl se konventrъ nvtera čivilъ ši religioasъ; în popvlii nomazii, patriaršii svnt kapi ši preoţi într'o vreme aĭ nvmeroaselor lor familii, ši trakl, doringele ši poesia astor neamvrĭ svnt mai mvlt simţvale. — În popvlii čeĭ tarĭ ši belikošĭ aĭ klimelor celor asnre de nord, poesia ǯoakъ alt rolv; ea a lvkrat mai nvţin asvpra organi-

BIBLIOTECA Centrală Universitară Bucureşti

saŭieĭ aytopitъŭilop, dap a domnit maĭ mylt în imaŭinaŭie shĭ a fost maĭ spirityalъ. Aчí poesia împinŭe pe ostash în bътъlie shi îl faче sъ'shĭ ɟoaче viaŭa ky yn dispreŭ de pekrezyt. Nimik maĭ înfrozitop pentry yn boĭnik de kът moartea чea rушinatъ în molliчшnea patylyĭ, nimik maĭ frymos, nimik maĭ de ambiŭionat de kът moartea чea glopioasъ a kъmpylyĭ de bataллie. Nikъirĭ poesia n'a manifestat o maĭ perfektъ egalitate între oamenĭ de kът în popylaĭi Europeĭ. Singyp kypaŭya faче kapiĭ kъmpilop, el singyp împarte onopiле shi konsideraŭiile. — Valkirii bergiazъ asypra kъmpylyĭ shi priimesk pe eroyl myrind ka sъ'l transpoarte nymaĭ de kът în deliчele rъpitoare de Valхala.

Rekypoŭipŭъ, rekypoŭipŭъ la aчeŭĭ antikarĭ înbъŭaŭĭ karii ardikъ ky înчetyl bъlyl opak чe akkopere poesia neatyrilop primitive. Din toate pъrŭile, antikitatea чea maĭ askynsъ ne aratъ tesaurii inteлliŭenŭeĭ saлle, shi a kъror esistenŭъ niчĭ kъ o bъnyia pъrinŭii poŭri, saŭ îi sokotia perdyŭĭ pentry tot-d'auna. — Indiile, Eŭipetyl, Persia, Amerika, Kina shi antica ŭigantikъ shi poetikъ ynde a domnit mareле Odin aŭ înчepyt sъ esploateze bibliile lop. Poesia ba avea de aiчĭ 'nainte isboare de viaŭъ poъ shi îshĭ ba prepara prin tonitoriyl sъŭ o mare parte a materialylyĭ trebuincios la kлadirea edificiylyĭ soчietъŭiĭ чeĭ nyoe din ryinele edificiyrilop primitive. — Re-

кунощинцъ, рекунощинцъ инцениосилор сфредечиторї аї фынтъницлор спиритуалї античеї уманитъцї каре вор ръкорї ші вор фертилиза кътпиіле поезиеї чеї нуое, ші унде ва мерце съ се адапе тот философуа студиос. Онораре ші рекунощинцъ социетъцїї дела Калкута, еспедициеї ін Еџипт, мисионарилор ін Азіа ші Африка ші тутулор ачелора карїї се остенеск супре дескоперіреа мундулуї антік. —

VI.

Пентру че Поецїї н'аў астъзї ін Статурї инфлуинца че авеа ін антікитате? Пентру къчї атунчї Поецїї ераў аї нощулилор ар пу аї кастелор, пе каре нутем зіче къ лё-аў креат еї кіар ін момент де ентусіасм пентру о віртуте оаре-каре ші карїї аў адунс апоі съ'ї факъ кіар пе дъпшїї — креаторї лор — съ креазъ къ еї пу сунт пентру алт-чева де кът нумаї ка съ сурпîзъ ші съ челебреze плъчериле ші крімеле лор, ші къ трєаба лор ар' фі съ се оккупе нумаї ку черул ші ку ачелле аффекцїї доместіче ші амороасе, ку ачелле боале саў інфірмитъцї алле інімеї оменещї; пентру къчї с'аў лъсат съ креазъ къ сунт нумаї ун фел де мусічї, пікторї саў балетіщї ші пропрїї а се інтребуінца нумаї супре нетречереа кастелор-імпутерніците де дъпшїї — аристократе, пентру къчї корпун-

ціа ші слъвічнпеа лор 'наў addвs în staре съ ambіціoneze маї мулт ун лок пentrу dупшіі în aceste kaste de кът a ле îmпrъщіа пe dупseле în корпул чел маре ал популaлор унde naтura лор îї фаче съ фie adoраці. — O, Поещі, вещі путea dobъndí пrea лesne кў поesiile вoastre ун лок în алте kaste, în черкуріле лор челе прівate, supre a ле мобілá salоапеле, пentru ka съ supuneцї basme копiilор ші вersурї фemeilор; — iar în addупъріле лор політіче, аколо унde se вorбеще desпre вої ші desпre вiitorul фiilор вощрі пу веці intrá ніч o datъ daka o întîmпларе порочіть пу въ ва фi прегътit ачел лок ъпкъ пînъ съ пу se înkarneze цeniул în воі, saў daka întîmплърї deoseвite пу въ ва фi meritat ачeasta кў de tot алт-фел de titлурї. O! Поetул s'a оккупat пrea мулт кў черул ші a ajунs съ'шї пeарzъ кў totul пропrietatea пe пъmînt! Даръ, Domniлор. Поetул a фost ун mediator ал пъmîntuлуї кътre чер пумаї пînъ кънd пъmîntul s'a aфлat суб tутелла черулуї unde s'a nus entusiasmul Поesieї primiтiве; — Пъmîntul s'a скъпat акум de чер, ші поetul treвue съ se konsidere пумаї ка ун kondукtor ал Omулуї пe пъmînt, ші pentru ka aceasta съ ajунгъ o datъ simцitъ de обще, treвue съ se deщepte маї ънтъю intr'ънsul. — Dea артелор съ копieze креацiile салле, прекум dъ ші naтura пe алле еї. Lase-se съ фie орган ал веселiилор цenerале ла solemnitъцї ші сървъторї; dar

sъ se ïndeaskъ kъ eл este alt-чева maï mълt de kът mъsikъл ші piktorъл ; este kreatorъл лор, mergъtorъл лор în ainte. Mъsikъл ші dъnцъitorъл îl ъrmeazъ de aпproape, ші arxitektъл, skulptorъл, piktorъл se цin dъnъ dъnsъл ла o distanцъ oare-kare: — Poetъл este цeniъl ші Artiцiï sъnt talentъл. Ideea че ва deцentá ел, aчeea a sъ sboare neste вълг, aчeea a se inвite ші a se diriцe aчел ѳлъks ші reѳлъks ал patimilor ші ал doринцелор попълилор. Дака artele în вekime aў ѳost releцioase ші вellikoase, kaъsa aў ѳost ѳiind kъ Poesia erá releцiosъ ші вellikoasъ; дака aчestea aў dekъzъt ші aў devenit tîrîtoare ші korrъptive, kaъsa este kъ Poesia a dekъzъt, s'a ѳъkът tîrîtoare ші korrъptivъ. Kъnd Poesia se ва înpъцá ла demnitatea eї, kъnd îшї ва luá haръшї în dreanta ѳakла лъmpilor ші în stъnga вічнл salъвічnpilor ші ал вицілъї ші ва vorвí în limвa чea positivъ ші înцellesъ de astъzї, atъnчї solemnitъцile ші sъrвъtorile popълilor se vor ѳaче de kътre popълї pentrъ popълї, atъnчї ші artele ѳromoase vor rekъцigá ші елле demnitatea лор ka piцe kredinчioшї sateliцї aї Poesieї. — Prekът ekonomistъл ътiliseazъ лъksъл, aша ші Poetъл trebъe sъ ътiliseze Poesia. Toatъ ideea че пацe imaцinaцia trebъe sъ ѳie ътilъ: Fabrikantъл kaътъ makine spre a o întrъpá, a'ї da ѳorme ші kualitъцї плъkъte simцъrilor, a o reprodъче, mълtiplikа spre o înlesnire ші spre o îmвъnътъцire oare-kare a

вiецiй animале. Поетул требуе съ каште — ши ел ин рындул съу — мижлоаче а о фаче симцитъ инимей ши фантазией вiе ши пропунатъ; съ каште ши ел ун спацiу de форме а о репрезентá плъкутъ ши симцирилор, ачестор колиши ай инимей ши ай рацией. Дака лукрул материей контрибуеще а инобилá пе Ом ши societatea луй, кт кът маi мулт лукрул рацией! Поезiа есте лукрул рацией ши misia eй есте съ инобилезе рацiа, прекум лукрул материей инобилеазъ материа.

Poesii.

I

La Musa mea.

Кънтъ, о Мѵзъ! кънтъ, о Мѵsa mea крещінъ!
Пе antixристi, пе емпії, пе отѵл че sѵsпінъ
Îї кіат'а te-аскѵлтá.
Пе коарделе'цї sonoare вібреze Lібertatea;
Ші toатъ'цї армоніа ва фі Егалітatea,
Ші міла фіе'цї леџea, ші Пачea џінta ta.

Прostitъate mъse ле dъ ла пietate;
Lъчеце între елле ші dъ-ле demnitate,
Delirъл de профет.
Soцietatea цeme, — ші пъзъл omenimiї,
Dъrerea de конfrate, întîmpinъл кръzimiї,
E missia пreskrisъ Krestinъlъї-Поet

Ачí sъ staї, o Mъzъ! d'ачí te arîпeazъ,
D'ачí sъ daї semnalъл, ш'adъпъ 'mпreъпeazъ
Errante ле skinteї!
O факlъ фъ din елле, o факlъ de лъmînъ;
Îпalцъ пreste лъme ачea лъmînъ lînъ,
Rekiamъ 'n datorie moderпiї Прometeї.

Îп desъпirea noastrъ, întoanъ, Mъzъ глаз'цї!
Întinde armonia пе ъnde treче паз'цї,
Ші фъ a askultá
Ші sklaв'л ші desпotъл, ші слабъл, ші чел tare,
Motivъл înfrъцirii în toal'a ta кънtare,
Anъпцiind пре Domnъл че вine 'n ърma ta.

Богатулуї че strînge ку тултъ лъкоміе
Setъпътурї, чіреаде че 'nneak'a sa къmnіе,
Грънаре пътînteцї,
Îї sunne къ tot snікул, ку каре mілуеще
Пе уп сърак че плъnge, rodeще se 'nsuteще
În къmpurї etnіree, în холделе черецї.

Сърачілор zі ларъ: Пе ast пътînt вої treчецї;
Въ noartъ griдa Domnul, ші къt ачі netreчецї
Вої kredeцї ші ръбdацї.
Nu nismuiцї богатул че seatъnъ ші strînge
Rîzъnd de munka boastrъ, rizъnd de чел че плъnge
Iertaці'л вої пре dъnsul ші'л bine-kuвintaцї.

Ку înъkrîrea urеї nu въ 'ndoiцї тъхnіrea.
Ші ла durerea boastrъ n'adъogaцї kъіrea
Че bine dupъ ръu.
Uniці-въ în Domnul, sfinцiці-въ ку міла;
Съракул în иbіre îші ушureazъ sіla, —
Ea'ї рекореще mintea ші 'ndurъ корпул съu.

Unirea 'nвървътеазъ, Unirea мънтъеще,
Ши мила, ши аморул, попоареле 'nфрънеще, —
Въ аждъдаї! іертаї!
Іертаї ши пе богатул, орбіт de лъкомie,
Іертаї ши пе тиранул, тырват d'a sa мънie,
Вегіаї, пъndiї minтul ши пе въ спъїмънтаї.

Kombate, Мусъ закръ, kombate eroismul
Каре віклеан s'askunde, ши ла patriotismul,
Ia nume de krestin
Съ поатъ s'amъгеаскъ. — Te dz фъръ sfiалъ
La чеї че stаў пе тронурї, ле spune къ se 'nшалъ;
Къчї unul este Domnul, ши фраї къгї i se 'nкіn.

Fiї мъndръ în tot timpul ши кънтъ în tot локul.
Пе unde auzї плънгерї, ши krunt este порокул,
Te-опреще konsolъnd;
Ши орї-че кіn, durere, ши орї-че аппъsare
Împакъ ши аллінъ ку закра ta кънтаре;
Denune tu sperанда în omul susпinъnd.

Ammeninцъ, insnirъ ne чeĭ ce ne ƒak лeцe;
Întîmninъ кy trъsnet o mъnъ sakrîлeцe
Frъцieĭ omenecцĭ.
Шi noesia toatъ, гъndiriлe 'nzeite,
Ne каre Nroвedinца neînvetat trimite,
Misionarĭ de nave, misionarĭ черецĭ,

Adynъ îmnreцнrъ'цĭ; алцацĭ yn înnreynъ,
Un imn лa Mъntyire, ка o вestire вynъ,
Къ вine Dymnezeў.
A doa Lyĭ вeniре d'annroane ne soseцe: —
Nroƒecцĭ! nreлyde харна; къчĭ eatъ'л se iвеце.
Шi Rъya se askynde лa глasya Lyĭ чел грeў. —

II.

Muncitorul.

« Кънd мъ пъскуй în лume, мурisse ал меў tatъ;
« Къчї мулт ел se лuntasse кu ıasma înkruntatъ
« Че'ї ziче: Съръчıa!
« Ел локуіá кu dънsa din ғraŋeda'ї ǯunie;
« Шi s'a лuntat dръгуцул кu мултъ бърбъцie;
« Dar, баї! 'л a 'nbins nустia!

« Бътрън de ѫне ънкъ, iertatъ meĭ пъrinte,
« Кътѝ ла чер ші zisse: Ох! Fie'цĭ мілъ sfinte,
« De бietъ mънчitor! —
« Atънчĭ вені ла dънsъ trimisъ че desfаче,
« Ші'ĭ zisse: ia'цĭ iertarea; eцĭ лівер; dъ-te 'n паче
« La вънъ'цĭ Kreator!

« Ші бiata маĭкъ-atънче, în лакрът' ші sъdoare,
« Къ mine 'nsърчinatъ, прівіа ла ел кът moare,
« Апоĭ гроапа'ĭ sънъ....
« Fъръ nimik de храпъ remasse 'n въdъвіе,
« Ші nъ пътеа съ лънte къ ласта съръчіе,
« Че ші маĭ ръĭ търбѝ...

« Пъцin dънъ aveasta, în zioa sorочitъ, (ръsitъ,
« Prin mънчĭ m'addъsse 'n лъme, flътънdъ, пъ-
« Sърака маĭкъліцъ!
« Плънцea ne doъ паіе ne каре тъ пъskъsse;
« Къчĭ n'авеа faше, міка; акът ънtънĭ fъkъsse
« N'авеа пічĭ кърпъліцъ!

« Апоĭ вырсá еа лакрът' кȣ тȣлі ші маĭ амаре,
« Вързnd къ'ĭ seакъ пептȣл, къ п'аре de тъпкаре;
« Вързnd къ п'аджȣпцеá
« Кълдȣра resȣффлъріĭ ш'а sînȣлȣĭ de тȣтъ
« Съ цie, съ 'пкълzeaскъ ȣп шȣбred прȣпк de sпȣтъ,
« Un прȣпк че tot плъпцеá.

« Amорȣл materп ънsъ хрънеце ші 'пкълzeце,
« Ші бıata тъĭкȣліцъ, кȣ dорȣ'ĭ, isбȣтеце
« Din вıацъ'ĭ съ'тĭ dea вıацъ,
« Lȣкрънd ші zi ші noante, ші вара пе греў soare,
« Ші фъръ фок пе ıарпъ кънd фirea toатъ тоаре,
« Кънd toатъ фirea 'пгıацъ.

« Ea п'авea алтъ грiджъ de кът съ тъ ферeаскъ
« De tot че doare 'п вıацъ, съ поатъ съ тъ креаскъ,
« Съ поатъ а'тĭ zîмбí.
« Крецeam ші'тĭ мерцea вine сȣб дȣлчea'ĭ îнгрiджire,
« Rîdeá кънd zîчeam: мамъ! ла 'нтъıа тea ворбire,
« Вързndȣ-т'а пъшí. —

« Кум а пуцут, сърака, м'а dat апоĭ ла карte.
« О! къцъ букуріе авеа́ къnd de depарte
« Bedeа́ къ віў а казъ
« Ку къмъшцуцъ албъ, ку къчиуліца пеагръ,
« Ку карtea 'n subдioаръ!.. авеа еа лумea 'nтреагъ
« Къnd мъ bedea ла masъ.

« Апоĭ маĭ трекў вреme ші мъ фъкуў маĭ маре.
« О! къцъ букуріе, ші къt лукram de таре
« Ка съ продук че-ва́!
« Гъndeam adesea 'n sine'mĭ: еў sunt воĭнік акума,
« Ші, о че фериčіре! оў съ'mĭ хрънesк еў муma!...
« Еа пу ва маĭ лукра́!

« Dар вида'ĭ se skурsesse în вреme прea пудінъ...
« Ачел каре привеще din чер п'ъл de sусnінъ
« Kiemъ пе а mea маĭкъ.
« Zimбind, п'а мелле браде s'опрí а еĭ суфларе,
« Ші, dъndу'mĭ, прin къtаре'ĭ, о бупъ-кувînтаре,
« Se dусse л'ал meў таĭкъ.

« Кънd am бъгat'o 'n гроапа de брадъл меѣ съпатъ,
« Ш'am dat пе ea пътîntъл... ох, маїкъ Преа-кърatъ!
« Тъ цїї къt am ѫелit!!..
« Акум, în лume sinгър, trъiam фъръ simţire,
« Nътrindъ-mъ ку лакрътмѣ, ку trista sъввeniре
« A маїчеї че-ам нбit.

« Прin пегъра віецїї zърїѣ еѣ o лътînъ:
« În dрътъ'mї sinгъratiк, o фiїкъ орфеlînъ
« Trimisse Провединца.
« O! Roa прimъ-верїї, ninsoarea aффънatъ
« Nъ поate фi ка dънsa, ка dънsa de кърatъ!..
« 'Mї am пъs în ea кredinца.

« Dъп'o ţintire, окїї în ѫos ni se лъsarъ,
« Шi sъффлетеле noastре de лок se 'тбръцішаръ;
« D'a тъпчea нѣ-am ънit.
« Nъ, черъл нічї o datъ în съnta'ї веселіе
« Nъ are стръмътаре, маї маре букъріе
« De чеea чѣ am simţit!

« Eŭ îĭ ziceam adesea, sorbind a eĭ sufflare:
« Bezĭ unmea asta, skumn'o?—orĭ kut é ea de mare,
« De noĭ este strâmb;
« Ne nimenĭ nu îl doare, ші nimulŭ nu'ĭ pasă
« De ne-a fi rămas saŭ bine... bin', bin', să facem casă,
« Serman, ші orfelin.

« Stingerea turturică, prin crângurĭ rătăcită!
« Îĭ boiŭ căldí eŭ cuibul în car'eĭ fi ferită
« De frig ші bĳelii.
« Boiŭ alergá eŭ, skumpe, ca să'ĭ addúc de hrană
« Îĭ boiŭ addúce toate; îĭ boiŭ addúce mană, —
« Bom fi în veselii.

« Ші'mĭ respundeá copilla:—ші eŭ ku sîrguinţă,
« În linsa ta, boiŭ face ce-a sta 'n a mea putinţă,
« Ce trebuinţa cere.
« Ші când te veĭ întoarce, 'ĭ oiŭ da îmbrăţişare,
« Boiŭ fi cu înghĳire, 'ĭ oiŭ face de mâncare,
« Boiŭ fi a'a ta plăcere »

« Мънчият еў кът ші патрў ші ғър'а ғаче гўръ:
« Ші кънd вепият din мўпкъ, гъсият în бътътўръ
« Пе ъпцерашъл меў!
« Ох! че плъчере, Doamne! кънd într'o zi'mї аратъ
« Къ am плекат пе drўmъл de a mъ ғаче татъ!
« Мърite Dўmnezeў!

« Еў мъ топият кў чеасъл de мўlta перъвdare.
« Гъndият ка че dўлчецўрї съ'ї daў еў de мъпкаре;
« Че поate съ поғteaскъ!
« Dar ea, маї înцелеаптъ, вепа пе лъпгъ mine
« Ші îmї zîчea съ strînцem пентрў ачел че вine,
« Sпўnea кўm a съ'л креаскъ.

« Ерá ¸аппроапе чеасъл ч'атъта ащептasem,
« Кънd o скimвare 'n цеарръ, че пої пў o вisassem,
« Înчепе-a se вестí:
« S'adaогъ іовачъл! s'adaогъ ла клакъ,
« S'adaгъ къ Омъл пў поate съ маї ғакъ,
« Nў поate dъiní:

« Noĭ n'avem de кът бращул; dar бращ este ал nostru!
« Noĭ nu putem sъ'л spargem în вечĭ în лукрул vostru.
« Sъ maĭ sкъdeцĭ чева!...»
« Strigarъ mulцitorii din satele вечине:
« Dar eatъ o armatъ a stъпъnirii вine
« Ші 'пчепе a легá!...

« O! кum eĭ sъ maĭ tremurĭ, drentate omeneaскъ,!
« Кънd ва vení o datъ Drentatea чea чereaскъ
« Пuterníka Drentate!. —
« Este un bis d'aчílea пe kare nu'л цiĭ minte;
« Цiĭ къ m'aŭ dus ла окпъ ші nu'mĭ aŭ dat кuвinte...
« Че кrudъ rьutate!...

« Ші че înвершunare!. — Neste пуцine zíлле
« Възиĭ ачел sкutп ъпцer къ sъ 'пълцá prin grílle
« Цiпú кънd mъ възú!
« Ea maĭ vení o datъ, vení ші алtъ datъ;
« Da'ĭ tremura цepukiĭ, erá însърчinatъ...
« Sърака! o бътú....

« D'aтynчї n'am maї въzт'o!.. Пърinte, dлaче Таїкъ!
« Soцie mлaт нвітъ! O skумпъ a mea маїкъ!
« Fiй ънкъ фъръ nume!
« Че! вої, вої svnteцї коло, svs коло 'n a лумінъ?
« Вої svnteцї чea гръmadъ кy фац'atът de лінъ?
« Вої svnteцї n'aea лume?

«Nу mъ лъsaцї, o draце! nу, nу фуцiцї de mine!
«Sъ snarг'amелле лапцурї; в'aжeунг'....aжeунг ла вine,
« L'aл nostry Kreator!..
« Un чeas, ші nу'mї maї пasъ de лок de a лор silъ!
« Ox!. eatъ'л вine!! вine!! — O Doamne! фie'цї milъ
« De вietул mунчitor. »

BIBLIOTECA Centrală Universitară București

III.

O diminéçâ pe Karaiman.

I.

Шi сакъ-мъ пе вîрѣурî арарса strъбътъte,
Шi уnde акiлопiї локашул лор îшї пуп!
Dar пiчї o вецетаре! A iерпелор трекъte
Ninsopiле прiп рiпе грътъzї, грътъzї s'adуп.

Nicĭ mъskĭъl nъ se ţine ne kremenea aъcioasъ
Ce-o sbîntъ biȷeliа în drъmъl sъъ trekъnd.
O! nicĭ ъn semn de biaţъ! nimika nъ trъieţe,
De kъt n'ъn kolţ ъn bъltъr aъmina aţintъnd.

Şi korbĭ afundînbalde dekarnivore dorъrĭ(semnat,
Împъnşĭ, se 'ntrek şi plapъ — br'ъn xoit 'şĭ aъ în-
Saъ nasserĭ d'alte nasserĭ maĭ tarĭ ъcisse 'n sborъ,
Saъ feare ce-alte feare maĭ tarĭ aъ sfîşiat.

Ne a kъrъntъ stъpkъ ş'adesea porfirie
Se spart se primblъ porĭi, troienĭi mişkъtorĭ,
Şi raza diminecĕĭ d'ъn soare ce-a sъ stie
Addъce salъtarea la bîrfъrĭ neste porĭ.

De parte ne o kreastъ de kъame aъpr întinsъ
Se 'nşirъ fъrъ nъmъr moliftĭ eşiţĭ din por,
Ş' în pompъ militărъ k'o frynte neînbinsъ
Îmĭ trek ne dinainte kъ ъniforma aor.

În вѣіле affѫnde, a Besneĭ локѫінцъ
Кобоаръ 'n шіrѫrĭ вrазіі sпre rîѵл sгomotos
Че sпѫmerъ, se лѫпţъ în рѫпedeaĭ sіліпцъ
Ші kade, se sfърatъ n'adînk пръпъstios.

Пе поалеле de mѫnte, колніче înвerzite
Пе каре 'mвръцішазъ пîraie шerпѫind,
Алвеsк mѫлцімĭ de tѫrme îчĭ коло risinite,
Ші вучѫme din stъne s'aѵd' пе вint benind.

Ші ергелїі, чіreade, пъdѫrĭ, лівезĭ, korпetѫrĭ
Пе koaste, prin вълчелле кънd ѯos ші кънd maĭ 'nalt
Ка frѫnze ѫmbrѫліце пе піце лаrцĭ вукetѫrĭ;
Ші drѫmѫrĭ,potekѫце,—kordелле 'n кътп de smalt.

Кътпіа e adînkъ, ші sate semъnate,
Ораше îчĭ ші коло пе rîѵrĭ se întind,
Ші mѫnчitorĭ ші холde пе вrazdeле arate
Абіа ле prinde окіѵл пе neisaцĭ ѫmbrind.

De парte, мѫлт de парte Danѫвѫ лат алвеще,
Шi dinколо de dънsѫ stъ Emѫînкрѫntat;
Кѫ ел пар'къ Карпатѫ din кънd în кънd ворвеще:
De Tisa пар'къ'ї sпѫne, de Nistrѫ depърtat.

Întinsъ папорамъ че înчet 'nчet se перde
În каре se îmmoaie, se stinг шi se 'nфрънgesк
Колориле d'a рѫndѫ din чел маї înкis вerde
Пînъ 'n росошiї абѫрї че разеле-аѫresк.

În ѫрмъ'тї katedrале de таллiї ѫriaше
Че din тъrrътмѫрї ferte потоане аѫ zidit,
Se 'nтрек шi se înalцъ кърѫnte шi голаше
Мѫлцiмї de тѫрнѫрї готiчї în черѫ азѫrit.

Aeriane stавiлї че taie Firmamentѫ,
Пе каре бat în frѫnte fѫrtѫnele trекънd;
Domenѫрї лаrцї de иarпъ пе каre Orientѫ
Îmбракъ în тѫniче de пѫrпѫрї ѫmpînънd.

Sъв strate de zъпadъ че timпъл înnoeţe
O stratъ se întide de колцї adînчї sxistoшї;
Колоане каре timпъл smerit ле околеţе,
Din каре es пъпrasnічї Бътinrїї monstrъoшї.

Ka monstrъrї леţioane че se tîrъsк, se 'nвітъ
În aer съ resъffле de vnde sънt strівіцї,
Шi 'n forme marї, skidoале че arta nъ imitъ
Se 'nшir пе съв прънъstїї кънd negrї кънd плъвіцї.

Палатърї miліoane din вîrsteле Titane,
Пірліte рзinate staў negre înkrъntънd,
Remasърї tарї, semeţe antideлъвіane
Че'шї rîd de timп, de секолї, вечіа strъбътънd.

П'аічеа зріашїї аї Daчіеї чеї krъde
Rotind кз бъsdзranъл сърıа din мал în мал,
П'аічеа ътблá ътвра лзї Zamолксў че s'aъde
П'аічї înkурá калаъл вitearъл Dечебал.

Dar unde e poetul ce poate dá o seamъ
De toatъ mesestatea kъdirii în eter?
Cine-ar' putea sъ spuie aceastъ poporamъ?
Prin vorbe cine poate s'arate-avest mister?

Esxilъ ae-ar zice iadurĭ, adînkurĭ sfъrîmate,
În kare el privesce pe Iupiter trъsnind,
Ţiganţi ši Ekatonxirĭ, Titanĭ kare îl bate
Sbirlind în cerurĭ munţii ši p'Adis greŭ rъnind.

Pe Leauta poroasъ ce okiul p'o puĭrunde
Lupit ka un alt munte ar' da pe Prometeŭ;
Pe Krivъţ ne-ar' addуce, ši ţemete affunde,
Ši sromotul ce fače vulturul din Orteŭ.

În larţĭ domenĭ de brъmъ ce soarele-axreşte
Un Osian ne-ar' spune k'eroĭ ací konjur;
În tronurĭ de porfirurĭ o fiĭkъ kъ ubeşte
Un junne eroŭ mindru ku okiĭ de azur.

Dar ънsъ акът пу é nічї bardъл Tessalіeї
Че bede sbîrлind mънцїї ачел immens Titan,
Че-аvde vrлънd Svілла пе bîntъл Sічеліеї;
Nічї ал Skoцieї bardъл бътрънъл Osian; —

Profeцї d'aї Iъdeeї че пot sъ kompareze
Troienії de Калкаір, гранiцїї askvцiцї
Ку капete anпrinse merгънd sъ adoreze
Ку trъmbe înzeite de пreoцї ші левіцї.

Къчї пу аї brът, Stъпîne, ла dreanta'цї împъrцiре
S'attinцї ші a mea frънte ку sfънta мъпа ta;
Ту пу аї brът în n-пtv'mї sъ svffлі înzeire,
Ту n'аї brът sъ'цї fiў preot, ла луme-a-te-arъtá.

Îns' аї плantat în mine kredinца, kontъmplarea,
Тъkута admiraре a dreпцiлor de svs;
Аї пvs în mine-Amorъл, Sперанца, Adorarea,
Ш'аї înkvлat Eternъл în слабъл Тъў svпnvs.

O кът de мулт слъбеще ку sпусул o кredinцъ!
Кът é de trist ші веще̦d amorул чел trezit!
Ші кът de мулт îші perde обје̦tул de dorinцъ
Кънd omул че'л adoarъ d'аппроапе 'л a прівіt!

D'аш fi путут a sпуне întreaга mea simціре,
D'аш арътá ведерії орí-че аш конъътплá
Кънd мъ козор în sine'мí în чeaсурí de mîхniре
Ка че fел de sensaції аш маї пуtea aflá?

De пу-поцй fi поetул че луmea куnупeazъ
Вр'un alt erald пе урмъ'мї ва sпуне че-am simцit
Акум, o al теў syffлет! ивеще, конъътплeazъ
Tot asta é віаца ш'ачеea de Eлit!

O! кънd s'aджпг o datъ ла кънпії de луminъ,
La ast хotar al віецеї, al віецеї de кувînt!... —
Мъ simц, мъ simц un syffлет че bine se înkлinъ,
Пе роseле ші лакръм' че kad п'ал теў mormînt.

Îл simц кѵm плап'ast sѵ**ff**лet sъ ıa o sърѵtare,
O sърѵtare dѵлче пе бѵze че-a ıвbit
Ш'апої îл simц se 'палцъ п'о sънtъ арîпаре
Se 'палцъ sпре віаца ачеа **f**ъръ s**f**îршit,

Unde în рîѵл Віецеї, л'а Віецеї обîршіе
Se оглindesк ачеıа че 'n лѵmї se вор ıвбí;
Unde пе чеї че sѵ**ff**ер 'ї ацеапъ бѵкѵріе
Unde ıвбıрea toatъ ва мерце-a se 'ntîлní.

Ка o dѵмбравъ поапtea de лѵпъ mînгîıatъ
Шi ка zîmбindѵл soare аппроапе de s**f**inцit
Rъпit пе **f**antasie sпре віаца чеа вisatъ (s**f**îршit;
Te-ацent, te-ацent eў пачїпік, te-ацent ал меў

Къчї пatimiле Віецеї sѵnt лапцѵрї грелле-арzъnde
Din каре пѵmaї moartea слобоade ал лор sѵппѵs,
Ш'a лор пъdeжdї sѵnt **f**рацezї, кѵпѵпї de **f**лорї
Sdробite,desfрѵnzate ла орї-че вînt d'аппѵs.(рîzъnde

II

Se skimbъ dekorarea.— Kortine abъroase
Se 'ntind, se trag, ъn mъnte askъnd ші ал лъї чер;
Îл лазъ-апої п'ачелла, se perd, ші pegъroase
Se 'ntork ші se 'ndeseazъ ka mъnдії плапъ 'n eter,

Se лeagъnъ, s'onpeще, se лasъ, se destinde;
Bederea se înkide ші totъл é блокат:
Nъ bezї чeea че піпъї ші fълцerъл s'annpinde
Аллъпекъ, ші черъл ка кънd s'a despikat.

Ші sromotъл пе ърмъї kъtremъръ 'n tърie;
Exo îl prelъnцеще de parte pebibрънd,
'L ammestikъ, konfъndъ... é noante de maцie?
E bre ъn хor de demonї Sabatъл лор serбънd?...—

E xaos ънiversъл, ші чeaцa ъmczeще;
Mічї пърtічелл' de ъmed daў pesъffлarea greў;
Dar pegъra kъ 'nvetъл se traце, se ръреще
Ші raza într'o klінъ arчeazъ kъrkубеў.

Пе вîрфурї е лумінъ ші разеле куrate;
Dar norїї greў se skytyr' пе вълле adînчї;
Маї trek вр'о чînчї minyte, ші рîурї tyrbyrate,
Широаіе рупънd фаţіїї 'ї asvîrле neste stънчї!...

O! кът e de mik Omyл кънd s'afлъ пе ун mynte
Че слабъ'ї é fiinţa кънd ура' ун елемент!
Se vede кум se perde ла норул че-а съ 'nkrynte;
D'o linie greшалъ, ші пере 'ntr'un moment...

Din astъ nimiчie în kare el se krede
Nerdyt în elemente, ун пунt mikroskopik,
Syfflare de insektъ чe nичї kiar el se vede
O partikulъ-a brumei пе вал oчeanik,

Se simte tot d'o datъ къ пумаї e nimernik
E mare кът ші лумеа, пу 'nkape 'n firmament;
Dъ mъna ky Prinчipul aл Totulуї nуternik;
E universs rîndireaї: amoryї, element.

În eл e ші ресistrъ ал вremілор trekъte,
În eл e ші пътinца natъr'a skormolí;
'L askъlтъ elemente, se 'nдъr, sънt preфъkъte
La semnъл тъпіі salле, ла че ва kibzъí.

Eл are фakъltate Тъrіa a strъbate,
A тъsъrá eterъл, a'л strînце, kompaktá,
A deskompъne trъпъrї, ші глobърї depъrtate
S'aццinte, ш'á лor леце s'appліче ла a sa.

Fiinцъ тълt skidoalъ! insektъ rînditoare!
Пitikъle пъпrasnik! фъrnikъ kreator!
O razъ'цї пътaї poate kъ 'ntregъл sъ тъsoare,
Ші tъ intreg-nimika!... — ъn berme tîrîtor.

De че oare Пътerea ачea petърцinitъ,
Пътerea kreatoare, a Totълъї Прінчіп,
Sdrobitъ 'n мічї skînteie п'atomърї risipitъ,
Se 'nkinъ ші ea soarteї slъbitъ 'n ачest кіп?

Ші кум еа поате тоате пînъ а пу se 'mпарте,
Ш'о datъ îmпърцîtъ, пуterîleї se strîk ?
De чine-e nimîчîtъ, d'aл sъу întreг depарte,
Ш'atunчї îşí ла пуterea kъnd intrъ în nimîk ?

Fataлîtate ! — Basta ! — Блestem îцї é doringa !
Aцeantъ, truфaш berme, kъnd bermîї te-or mъnká ;
Aцeantъ'цї neфiinga, de breї sъ'цї цîї фiinga !
Saу intrъ în nimîka de beї sъ фîї чevá ! —

Пегasu'цї пу é 'n stare аkoлo a strъbate,
Ia'цї kaл Аnnokaлiptîk, ш'atunчї beї isbutí :
Eл singur цie druмul че пу se maї abbate,
Ш'atunчї beї aфлá taїna, — nimîk kъnd пу beї цi.

. . . . . .
. . . . . .

Eў лаs пе ast калкаiр кў формъ omeneaскъ ,
П'ast ўрiaш че 'nєрунтъ вestimniї пъmînteццї,
Eterпiцъцiї mарtўр în болtа чea чereaскъ,
O лitterъ strъinъ цiinцeї omeneццї!

Ачeл че ва strъbate пе astъ înълцime
Unde ўn цeniў bine, bedenie de bis,
Шi smўлце mўritorўл пе арiп' de лўime, —
Пътрунzъ ел аркапўл, — viteaскъ че n'am skris.

IV.

The Spleen.

De mult se stinse zioa! răresc mi se 'ndeseazŭ
Troienii grei de aburĭ! de mult n'albastru ceriu,
Resăr mi apunu stelele, m'asupr'mĭ apasă
Al nopții trist mi searbăd, întunecos mister.

Че луптъ'mĭ ѳisse noaptea ші tristъ prevederea!
Че rîndurĭ mъ ѳrъmъntъ! viperĭ че-a'nѳuriat
Se sbîrcolъ ші rumpe în toatъ-le puterea
Ast bas че le копrinde, ші 'ntrer m'aŭ beninat.

'Mĭ allupekъ prin kreerĭ, prekum prin vijelie
Alluпekъ, luчеце un ѳulger trekъtor,
Ші, шerпuind, isbeце o kremene пustie;
Аша ші елле 'n пептu'mĭ isbesk ku un ѳior.

Пluтеце, плапъ luna пe lumea addormitъ,
Ka barkъ de luminъ în ocean senin;
Ші 'n braце de ѳantasme simţirea ammorţitъ
Slobode aa плъчere un amoros susnin.

Dar eŭ, ka sentinelъ 'n перпétua durere,
Aţint, înkrunt bederea n'al Timpuluĭ kompas,
Че 'nvet, învet пъшаце ші treче în tъчere
Пe smaltul ѳъrъ marţinĭ че numъr' al sъŭ nas

De че de mine somnъл nъ ва sъ se лiпeaскъ?
De че кънd tot конрinde, еў singър sънt deцent?
De ънde aste гроaze че staў sъ пъвълeaскъ?
Че кriме se ревоалtъ? Че кriме тъ aцent?

Nimiк din toatъ лътea înast minът nъ'тї плаче!
Мъstraре e de кuцet!..— Dap царъ, че-am фъкът?
E doaръ вр'o nedeaпsъ ла фапte че воў фаче?
Sъ тъstrъ вiitopъл ка ші ън timп trекът?...

Ка o рuінъ вie че ap' simцi тuцirea
A търїї фuріate, a черълуї tuрbat,
În лutu'тї че se suрnъ se tuрбuръ rîndirea
Ші inima'тї besteцe restimп înfrікошat.

Simц гловъл къ se тішкъ ші черъл se клъteцe..
Torrenteле'ї de флакърї asuпръ'тї вор къdea?...
E ladъл înainte'тї; e mort orї-че trъieцe:—
Sънt кобе еў a лътеї? saў лътea кобea tea?...

V.

Cugetare I.

Un пър алб! — сатъ semnъл къ ларна тъ ағънце:
Аша ші врума каде пе верделе че фуге,
Аша албеце апъл кънd este sпре sфîрşit;
Tot ast-фел, трекънd вара, пе Крівъц se іеце
Ал іерней фълг de врумъ, че фъстърънd s'опреце
П'ън арбор' фъръ фрунze, — ел ларна îї besteце
Ші 'ndatъ, дупъ дънsъл, troienї 'лаў înвълit.

De време ъпкъ 'n mine simц фокул кум se stinце:
Рiaца'mї кърце ите, спре moarte 'n граб mъ 'mпiнце,
Un an întrer 'mї e zioa, ун кiп e 'n mine-a фund;
Шi съпцеле'mї în вine îngацъ de dурере,
Пrекум îngацъ unda л'a вîntулуї путере,
Кund Zeул че 'nкълzeще e 'n алте emisфере,
Шi разеле'ї слъбite de лок n'o маї пътrund.

Кund фiрea a sъ moаръ ъntъиї îngълбiпеще:
Копачиї шї лазъ фrунza, кътina вещеjеще
Шi пaserea въроазъ îшї катъ алте клiмї.
Пе луту'mї гълбiпеала o въz кум se лъцеще:
Путерea mea mъ лазъ, din zi în zi слъбеще,
Simцirea îmї addoarme, iллусia s'опреще,
Шi киар speранца'mї фуце съ'шї кate алте лумї.

Аша шi moарtea toate ку 'nчetул путrezеще:
Аша суб коasa вremiї фiinца 'ngълбiпеще,
Аша un trун se nerde кund алтул s'a format;
Шi екопоата тъпъ, nriп каre se dъ вацъ,
Nriп леце a nemурiriї din zi în zi ne 'nвацъ
Nimiк къ nу se nerde nriп ast'a ierneї гацъ, —
Un луt че stъ d'a batte de лок a шi 'nвiat.

Din mazia ſireĭ, a'a soarelŭĭ kapriţiĭ,
Maşina ſărъ marţinĭ îşĭ ia ſărъ kondiţiĭ
Materia, şi 'o toarnъ ne forma kare vrea.
Kontraktъl este unul, şi 'n veчĭ ea e datoare
Sъ mişte ſărъ preţet, sъ 'nvie tot ce moare,—
Nimik sъ nu se nearzъ, şi totul în sudoare, —
Materia sъ ſearbъ ku viaţa ч'are 'n ea.

Prin lanţul ceл de forme prin kare se unеţe
Metalul kътre plantъ, şi planta se rudeţe
D'aчí în animale trentat nînъ la Om,
Nътerea ceа vitalъ din toartъ 'n toartъ alearгъ,
Mъsoar'a lor organe ne timpul ч'or sъ mearгъ,
Se'mparte 'n toate ſokul, şi 'n centrŭ apoĭ întreagъ
Se 'ntoarче, prevezъzъ spre orĭ-kare atom.

În lokul unеĭ forme ce timpul o slъbeţe
Se toarnъ 'n altъ formъ, şi 'n ea se învirteţe
Viaţa xotъrîtъ la toarta ce ţinŭ.
Intelijenţa şi ea în viaţъ lokueţe;
Împinsъ de ea-ъnsъ'şĭ atomu'şĭ kъrtueţe,
Şi 'ntreaga armonie nimika n'o opreţe,
Se ţine ea de sine sus leţea ce'şĭ ſъkŭ.

Аша, dar singur omul, fiinţъ gъnditoare
Ce are boie 'n sine, ce are mai mult soare,
Mai nobil de kът toate, e mult nedrептъţit; —
Kъчї toatъ kreatura printr'un instinkt trъieţe,
Iar el se naţe 'n sine, kї el îmbътrъneţe;
Dar Omul, d'a sa boie, doreţe, se munceţe
Mi meritъ sъї este kъ e în vecї trudit.

Fatal isbor de lupte! ce oar' îmї folooseţe
Mi kar intelliţenţa kъnd sfera'mї mъ opreţe
Sъ'mї prinz a mea himerъ ш'un bun ce am dorit?
Ce'mї trebue mi astъ boinţъ absolutъ
Kъnd ea nu îmї slujaţe de kът sъ'mї fak o luptъ
Ku însumї eї în sine'mї? mi ribna mea kъzutъ
Sъ o pribesk ku falъ, sъ strig: m'am biruit!

VI.

Cugetare. II

Un tirr ne alt tirr de lok ny nismuește,
Ши леул алте ғеаре а stъпînî воіеще;
Dar Om, maĭ krud tu ъпкъ, ommorĭ ne ғrații tъĭ!—
Пutereа minții talle tĕ a dus kътre truғie;
Iubireа ta de sine a runt orĭ-че ғrъције; —
Korrupția ғu гata ғatalu'ță tron su ție,
Ши toate'ță aжutarъ su'ță rîzĭ tu kar d'aĭ tъĭ!.

Îmbrăkămintea'ță, hrana ți toat' a ta mișkare,
Tot nasu'ță, tot kapriču'ță, o simpl' a ta plămbare
Omoară mii ființe, ți nici kă te gîndeță.
Un monstru în natură, numeță prekum îță place
Ți fante, ș'elemente; ș'apoi konspiră în pace
Perzarea rațeî tale, perzarea 'n dobitoace; —
Kult, leță, înțuți pacea kă moartea însoțeță.

O! daka se maî ține ființ 'n omeniре
Če preț̆uește fiреa ș'a Domnului mărire, —
A Omului ikoan ava maî stă 'n poet:
D'a sklavului durere el singur se attinge;
A sventurului trufie prin el se maî înbinge;
Ne Om la libertate el numaî îl împinge;
El singur e-avokatul a orî če drept kălkat. —

Nu kredeță kă poeții trăiesk în lume boastră;
Nu kredeță k'aste borbe, če 'nsemn gîndirea noastră,
Arăt kă demnitate če simt în fundul lor:
Inima lor e harpă kă mii de koarde 'ntinse,
Plăpînde, simțitoare, de orî-če klin'attinse,
Ș'akăror sfinte-akkorduri, ka 'n bronz în boî înbinse,
S'amestekă 'n orkestra de lîngă Kreator.

Fiinꙋ ne'nꙋeллeaсъ! Пentrꙋ dꙋreрĭ strъine
Тꙋ ꙋetnĭ шi плъnꙋĭ maĭ taре de кът шi пentrꙋ tine,
Кънd eĭ, snre ръsплътire, te блestem, te гonesк.—
Tot ast-fel e гonitъ шi пaserea miloasъ
Че bine sъ желeaскъ în noaптea 'ntꙋneкoasъ
Кꙋ чел че é 'n dꙋreре; шi 'n жaлea eĭ dꙋioasъ,
În лок sъ'ĭ dea skъnaре, o bat шi n'o nrimesк.

Шi eў am плъns ka dънsa rꙋina 'n omeniре;
Шi eў am fost ka dънsa, în лок de mꙋлцꙋmire,
Urît în mꙋлte ръndurĭ de чeĭ че am ивit.
În nrimъвара върsteĭ въz пъrъл къ'mĭ алвеце,
Шi fър'a trъi ънкъ вiaца'mĭ sъ sfîrшеце;
Înгieц în mezꙋл вereĭ, шi steaoa'mĭ s'екliпseце,
Шi fър'a nꙋtea nrinde nimik din ч'am dorit.

Întoкmaĭ ka шi пomꙋл че frꙋktꙋ-абia îшĭ леагъ,
Шi neatrъ 'n Маў ĭ bate шi frꙋkt, шi frꙋnza 'ntreагъ,
Шi 'ĭ лasъ nꙋmaĭ trꙋnkiл mънat шi oфiliт,
Мъ въz în nrimъ-varъ'mĭ isbit шi eў de soarъ,—
De soarta ne'mnъkatъ че 'n skꙋrta'mĭ вiaцъ moarъ
Înkise 'n вечĭ în faцъ'mĭ a fericirii noarъ,
Шi 'nвечĭ a mea sneранцъ din вzъ'mĭ a rънit!..

VII.

EPISTOLA

la

Alexandru Sutzu.

Черѣл, — каре 'n вечї трimite къtѣ ѵn ţепіѵ ка ал тъѵ
Ка съ къnte къtnѵ de глорїї съ їллѵstр' ероѵл съѵ,
Съ трепase 'n петѵріре пе ачеї че se ѯertѳesк,
Съ деţепte 'n лібертate пацїї че se кіпѵesк
Ціе, маї кѵ осебіре, а воіt а'ţї dърѵí
Ші епокъ ші materїї ка съ поţї a te търí.

Съ'ңї svrrîzъ avrora че svrrîsse alї Omer,
Съ vezї marea înainte'ңї, съ trъieңї svbt achel cer,
Съ kalчї vrmele achelor Semi-zeї Olimpianї,
Съ priveңї, съ piпъї lokvl chellor maї antichї Titanї;
Toatъ peatra, tot kolnikvl vnd'eї dvче pasvl tъў,
Съ'ңї arate vrmъ, nvme, vn eroў saў kipvl sъў;
Съ te razimї d'o kolоanъ d'vnde ңїї kъ s'aў vъrsat
Chelle vnde de lvminъ че пе Om aў deңentat;
Съ vezї ъnkъ rъmъшiңa artelor ч'a kvnoskvt
Akvm шi trei-zechї de sekolї neamv'n kare te-aї пъskvt,
Шi съ trechї prin chea strimtoare sakrъ prin achei bъr-
Бocheарi шi Leonida vnde staў îmbrъңishaңї; (baңї;
Шi în sborvl minңii tale, съ'ңї fachї trъmbe de eroї,
Че 'n tot timpvl de prime*dii se pъskvrъ între boї;
Съ vezї ъnkъ fvstanella, съ vezї palla alї Tombaz,
Miavli, Karaiskvl, Tvrkomanvlvї biteaz;
Съ vezї ъnkъ în viaңъ пе achei nemvritorї,
Пlinї de rane шi isbînde, ңereї lor apъrtorї:
Капарi, Ңiavela, Griba шi п'ачел Nikitará
Kare 'шї a mъnkat tiranii шi пе karnea lor *vrá;
Пе Ахilї съ'ї vezї orї-vnde în tot omvl съ'ї гъseңї;
Asnasie, Пепелопе în femeea че 'ntъlneңї; —
Eroismvl la o parte: trъind tv în neamvl tъў,
Пvteaї oare съ te aperї d'a fi noet saў eroў? —
Кънtъ, Svde; aї materii 'n пъmъntvl vnde eңї,

Fъ sъ trеakъ'n Панорамъ'цъ toate къte întîлneцъ;
Fъ sъ ътвлe Кълътору'цъ, фъ'л anъ se amъцí
De priimirъ лingушitoare каре not a'л înnegri;
Dъ'л în луme фъръ maskъ, nedrentatea arътând,
Negрулъ sъ zikъ negръ, фъцъria înfрuntând.
De 'nkisorъ ші de esiлurъ фъ'л anъ se spъїmъntà;
Zeъл каре îл insпirъ ш'ачí 'л noate anпъrá:
Nimik n'are eл d'amestek între холde de профанъ;
Eл é 'твлeta Liбertъцiї, razimъ, anцел лa орфанъ.—

. . . . . .

; ;

Limba'цъ é унiversaлъ !
Dar tъnъ'цъkъnoцъ porokъл, въzkъ nъeцъ mълцъmit!
Kând noцъ,кiар mъrind în temniцъ sъ zicъ: mor, îns'am
Aворбі, mъ krede Sъцe, kъ é tot ce eъ doresk:(ворбit!
Inimъ калde ші aъzъrъ în tot локъл se гъsesk...—
Mъ 'ntrebaї dak'a ta kar'e é 'itit'ъ 'n ?
Kând Romънiї 'ntreцъ de обще,maї toцъ o цia de рost
Sъ nъ krezъ, кбite Sъцe, ce'цъ бъsnesk къцъ ba înграцъ
Sъrzъ лa глазъл omenirъ, priimiцъ ачí ka фraцъ,
În пъmîntъл vesta лiбер, aъ boit a deфъїma
Însъшъ osпitalitatea'i кiар biртъtea ч'ar авea.
Tъ eцí însъ dintr'aчeя ve bii a ne arътá
Kъ унirea nъmaї noate a ne skъпá.
Sъnъ лira ta de parte; a eї koarde sъnt de фok:

Undĕ or merцĕ a лor акordурї strъbatinimї шi'шї ғак
Кънтъ ғъръ прецетаре; глasул тъў e resплъtit: (лок.
Тоатъ лумea simцitoare кунунї вечїнічї 'цї a'mплetit;
În Пarnas tĕ aцeaптъ mysa'цї; tĕ aцept Riга шi Бiron;
Lînгъ Пindar îцї e жецул, ецї nумit în Пanteon...

. . . . . .

. . . . . .

Amъndуoъ aste neamурї, акум doъ mїї de anї,
Aў ғost oare-кум унite sme a nу ръbdá tiranї.
Dела вoї strъmoшїї noцрi esemплеле-atунчї луá,

În вечї aste doъ neamурї паралеле aў цinут:
Вoї aцї mers maї înainte, însъ nу ne-aцї întрекут.
În atъtea katastroғe карĕ asунръnĕ aў плoat,
Noї în вечї прietenia, în вечї nу ne-o am strikat:
Aste цerї, aziл ал bostру, цїї прea бine к'a 'плesnit
Шi ку брацул,шi ку mintea л'ачел плап че в'aцї кroit!..

VIII.

Ancô o salutare.

C'est que l'amour est comme un arbre: il pousse de lui même, jette profondement ses racines dans tout notre être, et continue souvent de verdoyer sur un coeur en ruines.

Ънкъ o salуtare, ші ғie чea din уrmъ!
Ънкъ o salуtare, ш'апої, апої прекуrmъ,
Прекуrmъ-ast întълnit!
Fantasmъ че mъ 'nконџиръ, ғantasmъ тулт ибітъ
În каre a mea віаџъ în вечї ғу абѕорбітъ,
În каre am trъit!

Eцĭ тъ astъ ſantasmъ! te simц! te saлvteazъ
Ast svſſлet, aл tъў ſrate!—Bezĭ tъ? mъ 'nfiorеazъ
O кътътvr'a ta!..
Frvmoasъ ka în zioa d'ъntъeа întълnire;
Frvmoasъ ka sneranца ce 'ntъea mea иbire
În ſaцa ta kъtа, —

Te bъz ne rъnd kъnd tristъ, ridentъ, kъnd rлvmindъ:
Te bъz în aromire; te bъz, anoĭ dormindъ;
Te bъz orĭ kvm boiesk!
Ivterea a tĕ addvce îmĭ dette mie-Amorvл
Ka sъ'mĭ nvtreaskъ mintea, ka sъ'mĭ alлine dorvл:
Kъчĭ, krede: te иbesk!

Шi ce îmĭ nasъ dakъ bederea'цĭ 'mĭ é onritъ!
Ox! astъ frvmvseце de kare-eцĭ okolitъ,
Trъsvrile cereцĭ,
E slabъ 'nkinvire de svſſletvл din tine! —
Шi ce? ſantasma asta ce'n becĭ afost kv mine, —
În ea tv nv trъieцĭ?

Nu este al tău sufletul ce-aprins în cătușe?
Nu este al tău sufletul pe care-l ține ușe?
Tu nu ești de loc?
Ști ce amestec este între amor și ură?
Amorul este spirit, și în cereștii împărății
Un spirit are loc.

Când luna este plină și 'n unde se deschide;
Când zefirii prin frunze lin, lin adie;
Când ziorele zărește;
Când soarele se 'nalță, când soarele apune;
Când pasărea de vară dulce sa își spune;
Când pomii înfloresc,

Și cântii se'nsuflețează; când fructul dor se coace;
Când vine secerișul, când mustul 'n vin se stoarce;
Când pomii gălbenii
Își leapădă podoaba ce vântul risipește;
Când fulgul de ninsoare pământul învelește,
Troeni'z grămădii; —

Пе кънd natyra-e bie, пе кънd natyra-e moartъ,
A ta, a ta fantasmъ, a ta fantasmъ поartъ
Tot лъкрy 'n окiyл meў!
Пе tine въz în somny'mĭ, пе tine 'n deţentare,
Пе tine în tot гъndyл, în orĭ-че кyţetare,
Кънd kiem пе Dymnezeў.

Ty! ty îmĭ eţĭ natyra! ty 'mĭ eţĭ dibinitatea!
Шi daka 'mĭ плаче вiaţa, de boў eternitatea,
E nymaĭ fanta ta!..
Маĭ iartъ-mъ o datъ sъ'ţĭ spyў a mea къinţъ!
Dъ drymyл yneĭ лакrim' лa kryda'mĭ syferinţъ
Къчĭ полте mъ iertá.

O! лакrъmą îmmoaie orĭ-каre îndyrare!
Dъ'ĭ drymyл, шi în somny'ţĭ, în toat'a ta bisare
Eĭ sъ mъ bezĭ плъngъnd.
Dъ! dъ ayдiinţъ л'ast syffлet че'л sdroбeţie
Къirea шi mystrarea! îл iartъ, шi'л priimeţie
În faţa ta ryгъnd!—

Шi чine цie daka o ast-feл de 'nгълniре
Nу noate съ addукъ ш'o алt feл de уliре,
Un алt feл de iertat!
Къчí syffлetул, o anцeл, în eл are ideea,
Каre копчепе fanta; ideea fу skinteea
Че toтул a kreat...

Че kуцete mъ fуrъ, че чer mi se deskide?
Bisarea mъ ръпецe! уn paradis syrrîde!
Шi anцelaï mъ konrind?...
Sуnt oare în aжуnул aчелуï чeresk Bine?
Съ maï aуz eў глasу'цï! съ maï trъiesk în tine!
Съ te maï въz_zimbind!

Ту цiï, ty цiï nrea bine de плъnцe, se бочецe
O frуntĕ atът de лaiъ? ty цiï de s'уmiлeцe
Un karakter k'aл meў?—
Dar ънsъ înainte'цï am fost лikidъ чearъ
Din kare-a ta окadъ a skos ч'a brуt съ чearъ;—
Къчí ty fушí aл meў Zeў.

Adънк ѳѵ ѵмплъптатъ ѵп мѵпе а та пѵтере!
Din zioa 'п каре кѵпѵ'ц̆ѵ ц̆ѵптѵ а меа ведере,
Еѵ ѳѵѵ ѳъптѵра та.
'Мѵ ера ѵптѵпѕъ ѳрѵптеа, акѵм е ѵпкрецѵтъ;
Шѵ палида меа ѳацъ, ші тъмпла меа албѵтъ
'Ц̆ѵ о поате аръта.

Тѵ пѵтаѵ веѵ съ аѳлѵ де'мѵ есте ръѵ саѵ бѵне!
О sinгѵръ грешалъ а ц̆ерѕ кѵ тоѵ 'п тіне
О вцъ de amor.
Lовірса че'ц̆ѵ am dat'o, o крez къ doare таре:
Е грeѵ ѵп бращ de ѳрate! Дъ рап' аѳѳѵпdъ, маре
Un ѳрат-ѵчігъѵор!

Dар ъпѕъ о къіре аѵъѵа de amаръ;
Dар ъпѕ'а копц̆ііпц̆і'мѵ кѵмплѵта, грса новаръ
Destѵл te-a ребѵпат.
D'аѵ ц̆і тѵ че dѵрере d'атѵпчѵ мъ мѵпчеце;
Че ѵad ѵмѵ este вцца; че гind мъ тоѵ гонеце
De мѵл м'аѵ ѳі іертат.

Кѣчї тѵ еџї tin, o anџeл! eџї tinѵл de ѳemee;
Ші o ѳѣmee иarъ, кѣчї are'n ea skintee
D'a drent din Dѵmnezeѵ;
Din Dѵmnezeѵ ce иarъ пe чел ce se кѣieџe;
Din Dѵmnezeѵ ce џie martirѵл че'л ѵбеџе,
Ші dorѵл вѣѵ чел greѵ.

Dar daка a mea вinъ a ѳost atѣt de mare,
În кѣt кѵ sѣвѣршire tĕ a dѵs în îndѵраre,
Кѵ totѵл tĕ a 'mnetrit;
De вezї къ nѵ sѵnt лакрѣm' sъ'џї noatъ da simџire;
De вezї къ nѵ te 'mtoaie de лок a mea кѣire,
Ші кѣt am sѵѳѳerit; —

De nѵ e sakrifiчiѵ че'n aџѵtor sъ'mї вiie;
De nѵ e înчerkare че noate sъ înвie
Kомпѣtimirea ta;
Daка ast nѵme nѵ'л вeї maї mѵлt лa aѵzire'џї;
Ші daка ел nѵ are maї mѵлt în sѵвenire'џї
Niчї drѵm a maї intrá, —

Atunчĭ, prĭiteţe, skutno, sъ treakъ lîngъ tine
Tъmъiea ce s'eksalъ din чel ce'ţĭ ba tot bine,
Ce'n вечĭ te-a adorat!
Prĭiiteţe'mĭ adoraреa ka o tъmъie sfъntъ!
Askultъ împъkatъ ast sufflet ce te kъntъ
De kъnd te-a kontîmplat!

Kъnd, kъtre moaţe sakre, în tetplul Proведиţeĭ
De ne altar se'nalţъ profutele Kredinţeĭ,
Kredem kъ s'aŭ prĭimit.—
Mъ lasъ în pъreреa kъ ruga mea din urmъ
Aţunţe nin'la tine, kъchĭ viaţa mea se kurmъ,
E-aprroape de sfъrşit.

Iar dak'adъnk în tine tot ъnkъ maĭ trъieţe
O tinъrъ skinteie, de simţĭ kъ se'mblъnzeţe
Axzv'ţĭ la dureрĭ„—
Atunчĭ, atunчĭ, o anţel, mъkar ші de departe
Trimite'mĭ raza vieţi'mĭ!— Atunчĭ, ax! fъ'mĭ o parte
Din векеле'mĭ аверĭ!

IX.

„Si que-ar fi óre Omul etc.

Ши че-ар фи оаре Омъ кънд н'ар симцí Амор?
— Че-ар фи ши лумea asta de soare непкъзитъ;
Че-ар фи фънтъна'нтреагъ de oameni непрівітъ: —
О поапте фъръ стелле, сaŭ черъ într'ън nor;

Desertурĭ nisiпoase че'пгроап' ал nostрȣ nas :
Копачĭ че п'аре ғрȣпzъ ; къmпіе ғъръ ғлоаре ;
Libede ғъръ ғлȣтурĭ ші ғлорĭ ғъръ odoare ;
Пъdурĭ че пȣ resунъ d'ал naseрілор глas ;

Fъпсе ғъръ лакрътъ' , o тутъ ғъръ dor ;
O прітъвагъ tristъ de tot ғъръ bердеацъ ;
Natura amпorцітъ , natura ғъръ вацъ ; —
Asemene-ar ғі Omул кънd п'ar simцí Amor!

X.

IMPROMTU.

pe

ALBUMU'L D. C. K.

Ачел че лінгъ тіпс вр'о datъ a трьіт,
Ачелла пумаї поате маї dreut съ'пкіпуяскъ
Ші ѳецеле de апцелї, ші вяца чеа черeaскъ,
Ші ъпsуші Kreatorул de чіпе'ї околіт.

Ideea пum' aчeea къ'n чeрuрĭ локueск
Tot ast-ѣeл de ѣiinдe прекum te вuz пe tine,
Ши къ în чeрuрĭ meрдe aчeл чe ѣaче бine,
Eŭ вuz къ mъ siлeдe вirtuтea sъ иbeск.

XI.

IMPROMPTU.

pe

ALEUMU'L D. C. I.

Прекум, ла о нумире, о умбрэ трекэторе
Ин окиа фантазиеї с'аратэ, ликурезэ,
Ші гîндза де не дъуса алеаргъ ун минут,
Еў крез къ аste ръндурї, че скрîў ин струмутаре,
Rostite d'aa тъў timpu, че морцїї înviazъ,
Or съ нъ кieме'n minte'цї, de unde-oў fi nerdut,

Къчĭ крede къ поetъл, кънd sъffлetъ'ĭ dикteazъ,
Imaцina îшĭ лasъ пе faца ч'а nerrit;
Lektorъл кънd o вede, atъпчĭ ea înвiazъ
Шi вine, ка fantasmъ, de лок че'л a пumit.

XII.

La D. P. Poienaru.

(Cântată de pensionarii Collegiulu St-Savva.)

Înaintea ta пѣвеще,
Бупуле îпвѣцѣтор,
Пѣрга каре о родеще
Дуууа тѣў котбіпѣтор.

Este ſanta minţiĭ talae
Ţeneraţia че вezĭ ;
Kresk într'alae eĭ apale
Daſinii че meritezĭ.

La a eĭ рекупоţinţъ
Тъ zimвeţe un minut :
E trivt a'a ta siainţъ ;
E resplaтъ aa trekut.

Istoria se întinde
Ал тъй пume a primí,
Ш'aŭreola че'л konrinde,
Ţeste seколĭ ва луčí.

XIII.

La ***

De vnde вїї, Sirепъ, аппроапе d'aste локврї?
Еџї фїїкъ тр а търії? din sпvтъ te-aї пъскрт?
Еџї фее? nereidъ? череџіле-оare фокврї,
Въzdрхрл saў пътîntрл пе tine tе aў kreskрt?

Аппроапе d'aste цермърї, a Dъпъріі îmfларе
Te-addъse din вр'ъп mъnte? te-a tras din ocean?
'Цї e missia съ fermeчї? prin dълчea ta къntare
Тъ вїї съ revoлцї inimї? Lъkrezї тъ пе вр'ъп плап?

În ast палат de аър, пе вîrfъл astъї mъnte,
Primeцї din чer релацїї? zefirїї te slъjesk?
Тъ вїї, кът въz, къ вара, satan къnd kade'n лъnte,
Din чerърї xerъвimїї пе проклецї къnd ronesk.

Ецї Флора? ецї Помона? saъ Чeres? тъ п'аї пъme?
Еъ віъ л'ал тъъ jertfелнік s'addъk вре ъп prinos;
Еъ воіъ съ aфлъ вine de кънd ецї тъ în лъme; —
Веї jertfe? веї вр'ъп templъ?saъ toate'цї sъnt prisos

Stъpînъ'n aste преjme, тъ вїї съ лашї tradiцїї!
Съ fачї локъitorїї a повестї ла фок
Къ este o zeitate, шї алte sъperstiцїї, —
Че къntъ, ъmблъ поаптea, s'aratъ'n avest лок!

« Пе кал, еї ор съ зікъ, о везї ундънd вр'о валле;
« La къмп ıар se араtъ съ'ndemne ун тунчitор;
« De тулte орї, пе seаръ, о везї къ'цї ese 'п калле,
« Te'ntреабъ d'a ta staре, de ецї вр'ун къллътор.

« Din окї її sар скїnteie ші ну поцї s'o везї вine;
« Ea аре хаїne алт-фел, ıар ну ка ла ораш;
« Dedънsa кънd te-аппропії ту п'аї тіпціле'n tine:—
« De sнутъ'ї este гътул ші тъїnеле de каш!

« Ea аре тулte semne ку каре se араtъ,
« Ш'în фацъ'ї ғар Romънъл съ поатъ а къta;
« Femee палтъ este, de тъпъ дуче о фатъ,
« Ш'о везї маї тулт суб коastъ ла утвръ а къпta.

« Atунчıа stъ ші вîntул, съ батъ ну маї поate: —
« Ка кremenea staў toate, ші ецї сілit съ тачї;
« Nічї nассere s'ауde, ші гласул че ea скоate
« Îцї dъ фіорї прin oase, ші ну цїї че маї фачї!.. »

Eĭ вine! astea toate eŭ цiŭ k'or sъ se ƒakъ,
Ши мулте ценераціи, ачел ч'a ƒi mișkat
De natimĭ saŭ restriцe, în visu'ĭ a sъ'ĭ плакъ
Sъ aƒле дела tine че soartъ 'л a кълкat.

Ƒetiцa a sъ roaцe sъ'ĭ daĭ în вis ne mire;
Плугарĭ or sъ te кieme sure вrasdaле-a къta;
Бъгъna în deskъntek, ла лукурĭ neste ƒire,
Ne tine a sъ te striцe minунĭ a arъta;

Dar mie, че'ndoюла 'mĭ a ƒost singura moarte,
Ши къруĭ adevърул îĭ плаче-atът de мулт, —
Îmĭ плаче-a ta natуръ sъ aƒлу, s'esnaĭk ƒoarte,
Ш'апоĭ sъ krez în tine, sъ mor în алtъŭ кuat!...

XIV.

Sdrobitâ geme inima'n mine etc.

Sdробіцъ ţeme inima'n mine;
În ғлакърї, кінурї arz ne'nчetat;
Biaţa'mї toatъ o am în tine;
Dar tу de mine te-aї deпъrtat.

Ецї тѵ о ѳее? ецї zeitate?
Saѵ, ка ꙗвірса, вїї а 'пкълзї
Un sѵѳѳлet рече че пѵ таї бате,
În noaptea ѵреї din zi în zi?

De ецї аппроапе, пептѵ'тї палпітъ;
De ецї de ѳацъ, еѵ тъ ѵїтesк;
La глasѵ'цї mintea îmї e рънітъ;
Dap 'тї ецї stрънъ ші тъ'прrozesк...

Deцent, în somnѵ'тї кіпѵ'цї е 'n mine;
Мъ ѵїt ла лѵme, ші, ка strъin,
Reвіѵ în sine'тї, тръiesк în tine,
Le лas пе toate, de tine плin.

Fiinца'тї toatъ ціе'цї ѵрmeazъ,
Къчї еѵ sѵnt ѵтбръ корпѵлѵї тъѵ; —
A ta ка sпірit тъ înвіazъ,
Къчї тѵ ецї sѵѳѳлet корпѵлѵї теѵ.

La ***

Пентрѵ къ врей копілъ sъ тъ înskріѵ ачí,
Îцї sпѵѵ къ ещї ғрѵтоазъ ғъръ кокетърie
Къ îцї аsкѵпzї simцirea кѵ тѵлтъ modestie,
Шї къ îцї ғачї прietenї ғъръ а înгрîзí,

Цшіѵ біne nîn'акѵта, ғечioара'цї аѵziре
Nѵ este beninatъ de nічї o лінгѵшіре;
Dар еѵ, трібѵтар вечїпік ал певіповъцієї,
Admirator, прieten блъndeції, modestieї,
Întinz хъртia asta în лок de таберпакол
Ш'ador къѵтътѵра'цї în каре, ка 'n ораколь,
Есплік, въz ғерічіrea а челлаї ч'а venі
Кѵ tine-a se ѵní. —

XV.

Stanțe.

I.

De къte orĭ în вraце te въz kъ ал тъĭ fiĭ, —
D'аш ți kъ паравола'mĭ o iartъ kъвiinца;
Saŭ dака adевъруl nъ ватъmъ Kredinца, —
Пътреа'дĭ mъ siлеще un ерстік съ fiĭ.

Кънd staĭ кѫ toatъ miла sпre пrѫпкѫ'цĭ a кътá,
Îmĭ паre пe Madona к'o въz d'ал doĭлea 'n лѫme,
Ши'цĭ sпѫѫ în концiiпцъ къ пѫ'цĭ почѫ da ал пѫme,
De кът къ eцĭ aчeea чe Гавrіел кънтá.

Iar, daка a mea dormъ ва fi o rътъчire,
Artistѫл e de вiпъ, к'a лѫĭ Dѫmnezeire
Ка tine de frѫmoasъ a вrѫt imaцiná.

Eѫ simц de datorie ши de krestinътate,
Eѫ simц къ daѫ o пiлdъ d'adънкъ пietate,
A мъ'пkiná ла tine ши a te adorá.

II.

Чinstirea чea adънкъ че'nsѫfлъ a ta пersoanъ
Маĭ are ънк'o таĭпъ че'nsѫfлъ ши amor:
De къte orĭ m'аппropiѫ, saѫ въz a ta iкoanъ,
Din ѫnгiĭ пin'n krецet мъ treче ѫn fior.

Amorъl mъ îndeamnъ dъrerea mea a'ţĭ spъne,
Respektъl mъ onreţe şi'mĭ ziče ka sъ tak:
Пътerničĭ d'o notrivъ, pičĭ ъnъl se sъnnъne,
Se lъntъ 'n mine večĭnik şi nъ ţĭĭ če sъ fak.

Пътinţa stъ la tine, o anţele de nače!
Sъ intrî între dъnşiĭ, s'aşъţĭ ne čel če'ţĭ plače,
Sъ kъrmĭ ačeastъ lъntъ č'atъta m'a slъbit.

Îţĭ spъnĭ kъ ъnъl ъnsъ e krъnt kъ mintea'n sine;
Iar altъl este tînъr, frъmos, leit ka tine;
Akъma dar aleţe'ţĭ, kъčĭ el a birъit.

III.

Întokmaĭ ka o roъ če'n nastrî dimineaţъ
Se lasъ ne ъn mъgъr č'akъm a înverzit,
Въz lakrъta ce kade din plesna'ţĭ če'mĭ dъ vlaţъ,
Ш'o sfъntъ leţe Amorъl în ea a zъgrъvit.

Kъnd okiiţtъĭ de ғlakъrĭ, ғrъmoшĭ ka primъvara,
Slobod a lor skinteie d'ъn verde de smarant,
Ne bъza ta ҷea bie шi veselъ ka vara,
În veчĭ în ғloare'ĭ este ъn mъndrъ amarant.—

De ҷe o nalъsmъire nъ va sъ mъ sъnnъie!
De ҷe a mea nъdeжde nъ noate sъ se svie
La dъlҷea amъţire kъ noate m'eĭ ъbí!

Kъnd te rekiamъ mintea'mĭ, eĭ simţ o strъmtare
Ҷe'mĭ dъ dъreri kъmplite; dar, krez k'o bindekare,
În lok sъ'mĭ ғakъ bine, mormъntъ'mĭ ar grъbí.

IV.

Ҷe este ғerićirea? kare sъ ғie ranъl?
Kare sъ ғie pomъl onrit la mъritorĭ?
Daka nъ este sinъ'ţĭ kare onreţe granъl
Шi ғaҷe ka rebelii sъ'ţĭ ғie-adoratorĭ?

Че флоаре е ачеса ч'Аморул протектеазъ,
De nu sunt trandafiriĭ че'н фаць 'цĭ инфлоresк,
Шi каре пе 'ндръснецул че аĭ привí кутеазъ,
Împunr atът de aţer de лок че'ĭ интълnesк?

Че оаръ е съţeata че фабула пе sпine,
De nu e чea skintee че окиул тъу denune
Ку astъ фербинţeалъ în sъnţeле din mine?

Че este фermекареа? че поate фi ръпireа?
Оарĭ инкъntareа че e! De nu e киар тimireа
Че simţ къ'nчet mъ фurъ, кънd m'afлу лîngъ tine?

XVI.

Pe malul Dunârii.

E лimпede eterѣл ші seaра 'naintează,
Kънd eў, setos de пaче, віи sinгѵр съ пріbesк
La къte mѵritorіі nічі not nічі nѵ кѵteazъ
S'esпліче saў sъ'mпѵte, чі пѵmaї ле чinstesк.

Пъn колц че маї ремъne dinтr'o четате 'ntреагъ,
Ші vnde Кърjaліvл табапvл 'шї askvцia,
Ачí крецінvл vnde smepit, în хаїнъ neaгръ,
Sъ easъ 'ї cpá фpікъ, кънd Тvркvл se иціа,

Еv віv фъръ sфіалъ în mvрг de înseраре.
Îmї пліmв a мелле гъndvрї, ш'a лене ръstvрnat,
Aцint потnoasa фire, ш'a черvлvї serбаре,
Кънd болта'ї чea seninъ кv torцї a лvminat.

Пріn mvnції чеї плvmбатечї, ч'vn soape каре аппvne
Пъstreazъ avrita'ї лvчіре de рубin, —
S'aратъ zeea Чіпріs, прinoaселе 'шї s'advne,
Ші'n граціїле салле пъшаце în senin.

D'a dренta'mї sentinela în nostv'ї пребегеazъ,
Ші zidvл ıa d'a лvпгvл кv пasv'ї mъsvрat;
Din кънd în кънd слоboade vn гlas че'naintеazъ
La чел de маї ла валле, че еко-а репetat.

Пе лѫчіа'ĭ вагіонецъ въz лѫпа se resfrînце
Ші 'n Dѫnърea întinsъ o въz a se'пкрецí;
П'ostroавеле верzite въz ѫмбреле-а se strînце
Ші малѫл d'алцъ леце îл въz a se лъцí.

. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .

XVII.

La Dlla ***

Nɤ ғndí къ'mї плаче sъ te пекъ*esk;
Ast-ғeл 'mї este ғireа: eў tot че ғndesk
Sпɤў ғъръ sғiалъ, ш'atɤпчї maї birtos
Kъnd ɤn aпцел весел ш'atът de ғrɤmos,
Kɤ aцї окї de паче ш'oргап кънтътор,
Bine sъ m'алсагъ de sғътɤitor...

Nu sunt de părerea a lui Juvenal;
Nu încape; nu, acest scandal
Fie p'a lui seamă, fie p'acolo
Unde-or fi acuma el și Boală.
Tu'ndeletnicirea prea bine pentru ce îți zic
Că nu's de părerea astui satiric:
Pentru cuci da bina numai ne femei
Ș'apoi, bărbații că sunt buni toți ei.
Așa dar acuma despre-acest mister
Eată cu'mi iau tonul care 'ți la Volter:

Știu că este dulce p'un om ce merge,
Să'l meargă de față, să nu te sfiești
Să surîzi în public, să ieși brațul său,
Lumea, toți să știe cu'i reazămul tău,
S'aveți tot un nume, și ocupații sui
Să'ți salutaske știe, să știi cu's ai tăi.
În ori-care lucru vei întâmpina,
Ori-ce bogătaș vezi în casa ta,
Tot să'nfățișeze pe un soț mult,
Tot să îți rekieme un minut dorit.

Ideea че'цĭ вine, плапъл че'цĭ кроещĭ,
Съ'л пъĭ în лъкраре къ чел че ъбещĭ;
Nimĭ o datъ sfada съ fie între воĭ,
Мълцъmireа ънъĭ съ fie ла doĭ.
Апоĭ копілашіĭ съ'пчеап'а вені
Ші къ fie-каре ън nod a в'ънí
Къtъ mълцъmire аĭ съ аĭвĭ atъпчĭ
Кънd прівind ла sinъ'цĭ п'ъл d'ънtъĭ din прънчĭ,
Веĭ афлá тръsъръ de-a tatълъĭ съў,
Ші'n miniatъръ пе ъбitъл тъў!
Dълче'цĭ ва fi zioa кънd ел ва пъшí,
'Іа ешí ън dinte, saў кънd ва rostí
Nъmele de Tatъ! — Ast-fel d'imeneў
E плъкът ші поъ ші лъĭ Dъmnezeў.
Къ токmeалъ ънsъ, прin контракt silit,
Съ'цĭ daĭ toatъ вiaца пъme ші вenit;
Съ ешĭ dintr'o казъ în каре-аĭ пъскът,
Съ лашĭ пърінцĭ, рўde ші орĭ-че-аĭ авът
Ка съ fiĭ o salгъ ънъĭ крънt бърбat,
Unъĭ целos жidов че'цĭ аĭ къmпърат;
La орĭ каре zimбet съ'л вezĭ tot rînжind;
În орĭ-че плъчере съ'л вezĭ sokotind;
Sь'цĭ stea în contrivъ ла орĭ-че dopeщĭ;
Съ'ĭ simцĭ бънъiала ла орĭ-че вorбещĭ;
Sь te вezĭ silitъ a îл askълtá

Ши съ'л simцї tot rata a se disпytá, —
De mъ'nтrebї пе mine, eў îцї sпyў kyrat
Къ synt în пrotiва astyї mърitat.
П'o demoaselъ eў o ferîчesk
Myлt maї myлt în kasa чellor ч'o нbesk,
Плinъ de sfiaлъ k'yn syппys ymor,
Okyпatъ nymaї de yn гъnd yшor:
A'шї чinstí пърinцїї ч'o вor adorá,
De кът, mърitatъ, s'o въz a кътá
Kym съ плak'ачellyї че n'o ва нbí,
Kym sъ'ї afle гъndy'л ши a'л myлцymí,
Ши el, tot-de гицъ, aвia yn пypat
Sъ'ї dea ka o плatъ, къчї 'л a'ndatorat, —
'Astъ ferîчire eў ny'цї o doresk;
N'o вoў nічї ачellor пе kare yrъsk.
De'nтrebї kym îmї pare? — Axz kъ'ї avyt,
Este om de вицъ, prea вine fъkyt;
Myстъцї prînonite, ky împeріал;
Se îmbrakъ вine, stý frymos пe kал;
În orї kare вreme îл въz elegant;
Axz myлte dame kъ é prea галant...
'Mї a vorвit o datъ, ши mї a повestit
Kym are în kasъ, кът are venit;
Kym kъ are 'n гraжdy'ї шase armъsarї
Ши ypne п'o karte чinчї-zeчї d'îkosarї;

Къ е 'n слѫжбъ бѫпъ, este фавоѓіt
Ш'ал лѫї меѓіt este біпе пѓецѫіt,
'Мї а sпѫs кѫт къ поate чітї de тіпаѓ
Ші кѫт къ аџеаптъ ші ѫп і ф т і х а ѓ.
Алт чева de аре пѫ'тї a тъїпѫіt;
Къчї, пѫтаї o datъ кѫ дъпsѫ-am воѓбіt.

XVIII.

La un copillu.

Un копіл, o datъ, mik ka domnia ta,
Че'шї ивіа пъріпцїї шї її askулtá,
Кънd її zisse tat'sъў sъ mearгъ ла шкоалъ,
Ел плекъ în datъ, dar ку тъпа гоалъ.

— Unde'ți este kartea? Че te невъпеці?
Daskalъ-o sъ'ntrebe: пе ч'еї sъ чітеці?..
Бъіецелъл, лепеш, se tot skърпіná,
Se'nвîrtea prin kasъ, nu ți'че tot kътá;
Dar în sfîrșit плеакъ кu inima rea, —
Плъпцıа, sъръкуцъл; — Kartea'ї пъrea grea!

Mergъnd ел, а лепе, ку kапу'ntr'o parte,
Къskъnd пе sus гура, її kade-a sa karte;
Un чіобан о вede, ші'n dat'o ші ıа. —
Ел її zіче: «Ia o sъ mъ skap de ıa!
«Nu вой sъ'nвъц karte: вой sъ фіу чіобан,
«Orї-ч'ar фi маї лesne, мъkar ші ціган!...»
— Dar, de че, копілле? че ворвеці аша?
Îї zіче чіобанъл, dъndu'ї kartea sa.
«Къчї nu ți фіу eu karte! че вine ar фi!
«Акут аш фi алt-фел! алtor n'aш слуjí!..
«Sілеще, копілле, karte a'nвъца;
«Къчї кънd вeї фi маre tu t'eї вукурá.
«Om, кал, кıar фurnіка, къte фiinți sunt,
«Toate фak o treabъ аічї пе пъmînt;
«Чine stă din лукru пумаї de кът пere;
«Вermiї фak mъtase; алвінеле, miere;

« Къпіі пъzesк tъrme ; oiле пе îmbракъ :
« Omъл dar se кade ші маї mълt съ факъ ;
« Ші , фър'а ці карte , omъ'ї dобiток ;
« Toate 'n aintеazъ , ші ел stъ пе лок. —
« Пе църапї , въzъt-аї , кum алтъї mъпчеце ?
« Пе църапї , сърачіі , кum îї бічuеце ?
« Цііі прічina че e , de aў astъ парte? —
« Къчї,sunt проці,съrmanіі, ші къчї nu ціў карte!... »
Че фъкý копіллъл , че se sокotí ,
Strînse карtea бine , ла шкоалъ порní ;
Nu маї фusse лепеш , daскалъ'л иби ,
Ші'ntr'un an de zілле—скріá ші чіtia. —

XIX.

Plângea sentinella comandirul seu. (*)

I.

« Eră воінік, тînър кънitanъл meŭ !
« Eră блънd шi dълче кŭ noï кŭ soлdaцiï: —
« Daka тречea слъжба, тръıа ka кŭ фraцiï... —
« 'L am бъгat în гроапъ, — iерte'л Dъmnezeŭ! . —
« Ел eră tot весел, — trist, nŭ'л am въzŭt...
« Eră віŭ шi аџер, eră 'nалt шi таре,
« 'I eră drагъ слъжба кът ън лъкрŭ маре: —
« Kŭ ел, în ръшine, noï nŭ am къzŭt!..»

(*) La moartea Кънitanълuї Dъmitreskъл.

Плъпцеа sentinela komandirъл съў;
Еў, плъпцеam кў dънsъл пrietenъл meў!

II.

« Noї, eram aғaръ ла nost, ла Dъdeцїї;
« Dar, trimis din nарte'ї sпъsse къ ne кiamъ...
« Ne гътiръm иte, ле-am dat nostъ'n seamъ,
« Intrаръm кў гrабъ toцї în Бъкъreцїї, —
« Ne siлim, ne церцem ka съ'ї dъm гапort, —
« Beseлї, ka съ'ї плачem, intrаръm în kasъ.... —
« Îл чitia ъn пreot; — erá 'ntins п'o masъ, —
« Съ trъieцїї! strigarъm; dar, ел erá mort!!...»

Плъпцеа sentenela komandirъл съў;
« Еў, плъпцеam кў dънsъл пrietenъл meў!

III.

« Stá съ ne вorбeaskъ, dar, кў okї'пkiшї!
« Erá'n toatъ ғorma, кў saбia 'пчinsъ;
« Aцentam komanda din гъra'ї înkisъ!...

« Rъmenіі în faцъ'і акъm erá stinші... —
« Dъserъm ла гроапъ komandirъл meў!...
« Че воїnік nerdъrъm! кът nї'л лъ́ sfîntъл!...
« Че кърънd se dъsse! че тънкъ пътîntъл!... —
« Fъръ ел акъта, пар'къ'тї паре греў!!.»

Плъпцea sentinелл komandirъл съў;
Еў, плъпцeam кў dънsъл прietenъл меў!

IV.

« Кът îл плъпцea тъsa! ші ел, пў simцıя..
« Плъпцea komandirіі! плъпцea ші soлdaціі!..
« Ші пої, toaтъ гoata, îл плъпцeam ka fraціі;
« Къчї îл ıбıам таре, — ші ел пе ıбıа! —
« Îл съrъtá лътea; dar, еў n'am пътът;
« Къчї eram ла nostъ'тї, — n'авъй astъ парte!
« Sъsninam fербinte; прівıам de departe! —
« Аша пе е слъ́жба!.. — Міжлок n'am авът!!..»

Плъпцea sentinела komamdirъл съў;
Еў, плъпцeam кў dънsъл прietenъл меў! —
1841, Февруарie 10.

XX.

Cocheta bêtrânâ la oglindâ.

Ту въzушї, въzушї оглindъ,
Fрумуseцea'mї ръsърind,
Шi ку 'пчетъл еклinsindъ,
О вezї маръшї аппуind.

În zadar колорї sілite,
Frумзецеї de 'mпрумзтat;
În zadar sзnt înrrіǯite,
Niцe ғлорї че s'aз зскat.

Плъпцї, оглindъ, плъпцї кз mine!
Nз гъsim че maї къtъm!
Кънd mъ въz акзm în tine,
Amъndoъ ne 'ntristъm.

Ачеа бзклъ азріе,
Че кз грації resғіram,
O вezї tristъ, arцintie,
N'o 'nrrіǯesк кум o 'nrrіǯeam!

Ачеа ғрзnte ънцereaскъ,
Каre-atъцї o adorá,
A'пчепзt sъ se 'пкрецeaскъ;
Nз maї este че erá.

Ачеа пелліцъ ка Кріпъл ;
Ачеї окї че skinteia ;
Челле бъze ка рубіпъл ;
Чеа dintъръ че stikлia ,

Ка пълъкъл se trекъръ :
Sънt ка флорї ч'аў вецежit !
N'аў лъsat пічї o trъsъръ ,
Moartea пар'къ ле-а пълit :

Плъпцї orлindъ , плъпцї кў mine !
Nў гъsim че маї къtъm !
Кънd mъ въz акът în tine ,
Amъndoъ ne 'ntristъm.

Прin повада ta o datъ
Iskъsinца mea фъчеа
Мії de inimї ka sъ batъ ,
Мії de капете 'ntorчеа.

S'a dus timpul ferigirii,
Kând în fața ta sătam
Să'mi cerc arterele zîmbirii: —
Ox! ce arde sângeram!

Dimineața când sgomote
Încă 'n patu'mi te privam,
Ce asculsă bucurie!
În ce fermec mă răpiam!

Ox! ce dar e tinerețea!
Ši noi cum o neprigim!
Ce frumoasă-e frumusețea,
Dar, puțin ne folosim!

Să mai viie încă'o dată
Cu cerkarea care am;
Să mă văz iar adorată....
Ši'atunci... viața, Doamne, iam!

Inima'mĭ ш'акѵта чере,
Ш'акѵт ъикъ аш ивĭ...
Мъ rindesk... ох! че плъчере
În amor a birvĭ!

Dar svnt armele sdrobite
De ast timp afvrisit,
De ast timp че ne trimite
Brasdele de inrrozit;

De ast timp каре пълеще
Орĭ-че 'n drvmvĭ ва кълка,
Ш'vрмеле че tипъреще,
Nv'ĭ пvtinц'a se spъла!

Тоцĭ ачеа каре-о datъ
Îmĭ da лакръте d'amor,
Абиа міла лор 'mĭ агатъ,
Îmĭ svrrîd drept vn фавор.

M'околеsк ; îї въz de пarte ;
Se annъnцъ da конfidanцї,
A лор глume sънt deшarte :
Sînt пrietenї, nъ's amanцї !

În deшърt sънt mъшкътoare.
În deшърt sarкasmъл meў ;
Къчї, акъm nъ dъ fioare
Aeръ'mї пikant saў гreў !

Плънцї, оглindъ, плънцї къ mine !
Nъ гъsim че maї кътъm !
Кънd mъ въz акъm în tine,
Amъndoъ ne 'ntristъm.

XXI.

Susana.

I.

Іпалтъ ші търеадъ, Sysana 'naintеazъ
Urmatъ d'a eї sклаве, кънd лупа арцinteazъ
Пе кedрi, sікоторї.
Кънta, ръгънd пре Domnyл, кy sклавеле 'mпреунъ
Пе Іоакім съ'л ціе, съ'ї фie калеа лупъ,
Къчї віпе кy которї.

Sъbt alba eĭ mantelъ, ne un tunik de lъnъ
Albastru ka seninъl, s'aratъ o albъ mъnъ
Într'un borat kolan.
Din kare se atъrnъ ші doъ pozunare
Lukrate numa'n aur. Mъrgъritar prea mare
Formeazъ un greĭ giordan

Plainŭ d'amuleţĭ simbolічĭ ч'opresk,înfrunt de-okĭl;
Ші lunţĭ черчеĭ de petre, че nu'ĭ ajintъ okĭl,
Daŭ flakъrĭ prin boal.
De sub kъtaşa lungъ ші puţintel sumeasъ
Ar fi пъndit profanul sekunda kъnd sъ easъ
Strîns mult într'un sandal,

Greĭ, plin de katarame în kip de semilunъ,
Пъşind ku gravitate, pічіorul kare sunъ
De zalle 'nkonţurat;
De zalle tot de aur, de kъtъrъmĭ lukrate
În oniks şi rubinurĭ, de fundе marĭ, lъsate
П'o pulпъ de 'nkъputat.

În preaȝma eĭ, în kalle, sbor spirite de pace;
Mărgăritarul kărțe ku glasul ce întoarce
Kantikul cel ființos.
Zefirii ȝok pe sînu'ĭ o viță rătăcită,
Ši lupa îșĭ resfrînge o raz aurită
Pe stema de mados.

Okiu'ĭ cel viĭ și negrș în cerșrĭ s'aținteazъ;
Ši fața'ĭ plinъ, albъ, s'aprinde, o 'nviazъ
Un sakru spirt de foc.
Ea cere în kantiku'ĭ ne soț sъ i'l addukъ,
Sъ i'l addukъ 'ngrabъ, saĭ kъ ne ea s'o dukъ
Ku dunsul la sn lok.

II.

Pe o terațъ 'nalтъ, trentatъ și întinsъ
Ce noaptea dъ rekoare în aslъ kaimъ aprinsъ,
Mii base de sn stat
Lukrate d'alabastru, de marmurъ, aramъ,
Prin plante felurite, basinurĭ fărъ seamъ
A muntelui lukrat,

Skotea în ɾeliɛvɤrĭ a lɤĭ Baal isbɤnde,
Minɤneле lɤĭ Iosiф, a neamɤlɤĭ osɤnde,
Saŭ grелле вɤпɤtorĭ,
Saŭ întɤmplaɤrĭ prin каre ɸrɤmoasa ші smerita
Babilonеanka ɸiĭkъ, în temnлɤa zis Miлita,
Se dъ la kълɤtorĭ.

Sɤb шese stълпĭ de neatrъ ш'ɤn roшɤ въл de лɤпъ
Пе ел kɤ dobitoaче kɤsɤte tot de mɤпъ,
Мъreц erá 'nвълit
Un nat de abanosɤrĭ, askɤns în бɤmbak moллe,
Ш'ɤn ǯeц de os de ɸildeш kɤ draperiĭ пе noллe,
Ш'o baie de granit.

S'esaлъ kipaposɤл; kɤrmaлɤл ші ɸinikɤл
Se 'ntinde în алее; колó ɤndeazъ snikɤл,
Sɤsamiĭ че sɤsnin;
Ші maĭ depaрte, пачĭnik, Eɸratɤл, плin de base,
Se barsъ printre grъne înaлte ші ɸrɤmoase
Din валеа ɸъrъ snin.

D'a dreanta se înalțъ sn tsrn trsfaш, țirantik
Zidit de toat' Asia dsnъ sn плan fantastik,
De Iexова damnat;
Ш'аллътsrea ks dънsvл a лvї Nembrod кlъdire,
Semeaцъ ka шi tsrnvл, îшї dъ a eї nrivire
În raivл svsnъndat.

D'a stънra staў палatsrї de Халdeenї zidite,
Întinse шi тъreде, ks naftъ tenksite
De Nавопалазар;
Se цin ънkъ 'n nrotiва aчелаvї Isaia,
Маї staў ka sъ nriveaskъ n'ъл de-a svnnvs Asia
Къ'шї nune sn xotar.

III.

« Ardikъ вълvл ъsta! ътї плаче лvna плinъ!
« Zefirii dvлчї s'adie svffлarea лor чea linъ;
« Sъ въz sn чer senin! (Domnvл!
« Кънtarea mea sъ mearгъ d'a drentvл кътre
« Eў boй sъ'л ror fербinte ka sъ'mї trimiцъ somnvл,
« Eў boй sъ тъ înkin;

« Къчĭ noantea чea трекътъ,— ox! iesme'nгrozitoare,
« Шi snirite маліне, шi вise-ommorîtoare
« În пreaѫmъ'mĭ aў sвvrat.
« Ox! Ioakim se вede къ пътimeцe 'n каллe!
« Erá mъxnit шi scarвъd... Benisse 'ntr'алe sалle
« Шi nv m'a sъrvtat!...

« Doĭ demonĭ din tartarvrĭ пъrea къ'mĭ staў ла vшъ;
« Попorvл strъпцea петre, taĭka'шĭ пупea чепушъ;
« Шi eў mъ tot smvлцeam...
« Ne mine вrea s'ommoare: zĭvea къ's вinоватъ;
« Dar ъпцer de ғok ıte din чervrĭ se aratъ,
« Kъnd eў, mъ sғъшiam!

« Strъвate ka sn ғvлцer; se 'ntoaче prin mvлцime;
« Шi întrъ, treче, пere,— Ivвite Ioakime!
« Ox! noĭ плъпцeam mereў!...
« Kъnd catъ-sn ѫvne tinър se'nалцъ dintre лume
« Ворвеще...—Тоцĭ întreaвъ:—kvm este ал sъў пume?
« Trimis este de Zeў?..

« Кѣчї sпiрiтѵл se пѵsse пе ғрѵпtea sa чea латъ ;
« Ворбıа ш'опрea попорѵл ! ш'о лакрътъ кѵраїъ
« Din окї 'ıa skinteat..—
« Ерá бълаїѵ шi dѵлче—mішкъреле'ї, кътаре : —
« Пърea к'ар ғi ғost Dabid ! ка ел ворбıа de таре!
« Профетѵл—m'a скъпат !..»

IV.

Аша ворбıа Sѵsana апprоапе d'a sa баіс,
Плъпцea ш'ерá ғрѵmoasъ !.. În окї авea въпаіс,
În апъ se ѵїтá,
Кънd склавеле din прeaдmъ'ї воалѵ'ї apidikasse,
Шi ѵna dintre елле de ca s'апprопiasse
Шi 'nчet o desбръкá.

Îї skoaserъ podoaба, tѵnika'ї deskiierъ,
De бръѵ se desчinsesse ; sobonѵ'ї desprinserъ,
Пърѵ'ї къzѵ пе sîn :
Un пър sѵnцire, negrѵ îї aдѵnцea ла глesne,
Se desпърцea în doъ шi se зърıа прea лesne
Un пепt rotѵnd шi плin.

A лene гъnditoaре, кулкатъ пе коворъ'ї,
Lъsa în mъna sклавеї a'ї deskълцá пічіоръ'ї
Doniks, мъргъritar.
O пълпъ de zъпadъ, ешітъ ші potъndъ,
Ш'ъn mік кълкъй пrea рътen,sъб o гропіц'affъndъ
Da tъrtъrъ'n Sefar;

Къчї ел ш'ал sъў компліче, nітіцї ачí 'n гrъdinъ,
Tърбъnd de noftъ мълтъ, se роагъ, se înkinъ
Kiem черъ'ntр'ацiътор...
Ерá skidolї бътръпії: прупелледе tърбate
Sвърлiа skinteї de noftъ, ші палnite 'nfокate
Ferбea în пептъл лор.

Прелътг, кў барба раръ, кў frъntea înkрецітъ,
Кў окії stinшї în хърка плешъвъ ші албітъ
Шafer în sikomурї
Îшї întindea грумazії, цiind în ърмъ таре
Пе гърбовъл компліче, srîit, în перъбdare,
În snasmурї ші sъdorї.

V.

Kъnd fʏsse desвrъkatъ, înaintъ̆ snre вaie,
Frikoasъ, tremʏrъndъ; — вътrъnii staў съ saie
Îmnʏnшї de nofta лor.
« Акʏm въ dʏчецї toate, лъsaцîmъ în паче.
« Воў sinгʏrъ, ла черʏrї a mea rʏгъ a'mї faче,
« Ka imnў ла Kreator..—

« Miroболат s'annrindeцї sʏвt natʏ'mї de кʏлкаре,
« S'annrindeцї smirnъ mʏлtъ în кasa чea маї маре,
Ш'atʏnчї къnd воў strigá,
« Bedeцї съ fiцї n'annroane шi s'алergaцї în datъ.—
« Ky mir шi k'ʏn вʏrete, съ вiie вre o fatъ
« Ne trʏn a mъ snълá. »

VI.

Sʏsana erá 'n вaiea seninъ, aromatъ;
Lʏna жукá ne ynda чea kreaцъ колоратъ
Kʏ anъ din Fʏfrat.—
Rond siny'ї nʏnце ana, шi nърʏл съў плʏteцe;
O mъnъ парк'askynde Edenʏл че domneце
Ne вʏsty'ї minʏnat.

Ea se прівіа în апъ пе гъndуrї daр воioasъ;
Uïtasse sъ se 'nkine, — къчї прea eрá frумoasъ..—
Se вукурá de ea.
Se гъdeла de апъ.. Бътрънїї în турбаре
S'asвърл' ґїмiцї ла d'ънsa: ea ціпъ ші tresaре!.—
Кз окі'ї sпрiжiпіа...

«—Frумoasъ eцї, Sysano!» Strigaръ în ґїmire
Înвіершупацї бътрънїї. «Ешim, ешim din fire!..
«Dъ! dъ уп sърtat,
«O fiїka луї Халsia!.. — niчї надл' п'a sъ ціе!..»
Sysana în ideea de крimъ, прea курвіе
Da ціпът desperat.

«—Sъ пу ворбецї,Sysano,къчї алт-фел eцї перdутъ!
«În noї попорул krede, ші ту веї stá ka мутъ
Kъnd noї te-om osъndí!»
«—Sпупецi'mї каре вінъ?. fуцiцї sъ esў din баіе!.»
Sърmana пу'пцеллеце че ва a лор въпаіе,
Nу noate a'ї опрí...

« — Of! Lase-te, Srsane! tĕ omŭ face ferĭcitъ!
« Ці s'a 'nkiná поporъ! » Sъraka! zъnъčitъ,
Kъ okiĭ sneriaцĭ,
Se sbîrkolia în anъ; strinцea 'ntre braцe sinъ;
Se dá a fund; — dar, ana ĕ kъratъ ka seninъ... —
Bътръniĭ înfokaцĭ!...

VIII.

« Ka n'ъĭ d'aŭ zidit tъrnъ, Doamne, îĭ zъnъčeцe!
« Ka nĕ a aŭĭ Lot soцie, Doamne, mъ îmnetreцe!...
« Kъm boiŭ nъtea skъná?!...»
« — Srsana'ĕ binovatъ! strigar'atъnčĭ bътръniĭ;
« Ціneá ne braцŭ zn ...ne! A bino Ioakime!
« Kъčĭ ea îa sъrtá!

« Sъ bie tot poporъ! — Bedeцĭ če pъngъriре!...
« Bedeцĭ!.. O! če rъšine ši če nelenъkiре!
« Če aŭkrъ ne iertat!
« Bin'! vnde eцĭ, Xaasie? Bin'! Bezi'цĭ bътръneцea!...
« A aŭĭ Ioakim, sъrmanъ, vaĭ! bezii tineрецea!
« O! če grozav pъkat!!

« Bedeцĭ колó порtiца че a deskis спърkатъл!
« Baĭ! n'am пътът съ'л прindem: пъm'am прівit
« Къчĭел, кърnd s'a tras!..» (пъkатъл;
— Ачí пікторъл meцer бrodeaskъ пе Sъsana!
Ачí съ zъгръвeaskъ, de noate, пе sermana
În îndoit estas!...

XXII.

SONET.

la

Anya 1839.

Din zi în zi maĭ trist, serman Romînie!
De doŭ veakurĭ jalea îți kreşte nemetat!
Traian, se mir, plînge, privește-a ta kîmpie
Ch'o ție kătră o dat de Akvia'apărat.

Ох! Trist'ĭ suвenirea лa чeĭ în agonie!
Amar é кънd te doare, съ вezĭ k'eцĭ împilat,
Sъ 'nnecĭ a talле лakrъmĭ; sъ вiĭ кy бykyrie
A sъrytá ші mъna че цiĭ къ te a trъdat!

Ne чine aцepцĭ oare s'aллine a ta dyrere?
Ne чel kare te syце? te калкъ în nîчere?
Ne чeĭ kariĭ te-ar вinde de miĭ de orĭ n'yn tron?

Te atъцepцĭ!... Dar aфлъ ші krede în tъчere:—
Orĭ-kare slъвічne în kinyrĭ ня nytere...
În фearre kreцe ыte вîrtytea лyĭ Samson!...

XXIII.

Dolorida

Съ ѳie волунtatea, misterурї dулчї, sfinцite
Ч'аппринse челае раze askynse, sinгурite ? —
Kristaлуа шї ку газуа sунt temniцелае лор.
Un вint d'o seаръ лінъ din timпуа арzъtор
Deskisse пе балкопурї ѳereastра чea moreaskъ
Шї zorї în mezъ de noante anунц съ se iвeaskъ,
Кънd луna se араtъ, кънd ѳeцелe'ї d'aрцint
Пъaesk skліпірї de ѳokorї iчї koлo маї roшind:

Кэчї раza лэпеї este ла раza пэтэптeaскъ
Че é ивїреа sфэптъ пе лъпгъ чеа лэтeaскъ.
Ка ші эп рїй de лапte че s'ар лъцї тъкэт
Ш'ар iнэnda тапетэл, паркетэл ацерпэт,
Ашá înшалъ лэпа албind пе катifелле
De эп senin албастрэ, пе ѯецэрї, капапелле,
П'о лэчie-otomanъ, п'о карte stэnd deskisъ,
Пе о пendэлъ вie în basэл еї înkisъ,
Пе о Madonъ skэmпъ în рose adъпkатъ
Шi пе о фрэтэseце п'эп пат d'azэр кулкатъ.
Nэ, кавалерэл побіл пэ ва bedeá 'n Madрit
Frэmosэл пічї o datъ кэ арt'atэt эnit;
Kitара пічї o datъ ла zinъ маї фрэmoasъ
N'a adiat romanца пе scара рекороasъ;
Biseріка пэ цie алцї окї маї кэ mister
Din шірэл de metanії съ kate кътре чер;
Пе трептеле de марmурї d'эп маре-amфiteatрэ
Nэ s'a въzэt o тъпъ маї мікъ, маї d'албатрэ
Lъsъnd mantiлa пеагръ, кънd флоріле 'n вint sбор
S'апплауde de парte эп ацер Toredor.
O вої пе кар' окиада'ї, окiada ъпцерeaскъ,
În разеле'ї арzъnde пэ катъ съ робeaскъ,
Amanцї în лецioane, spaniолї кэ окї de фок,
Ka s'o adoарĕ аічиа, ачі în ачest лок,
Чine п'ар вреа spэпеці'mї (тъкар съ ші прівeaскъ

O dacъ andaaxxъ къ 'n урт'a съ'л лобeaскъ)
Съ пxie пе пічіорy'ї чел гол уп сърxtat,
П'ast гът ші sîn d'албатрy л'ал попцій вînt лъsat,
Ші п'aste плete пегре пе утерї resfirate
К'a saaчіеї besminte пînъ 'n пътînt лъsate?

A saaae бр'це гоaae фак фрупцій ацорпxt,
Dар é deskisъ плеопа'ї ші тxaт timп a трекxt
De кънd прівеце smaatxa пе каре фаче пasxрї
Компasxa каре фуце, se 'ntoарче neste чeasxрї.
Че фаче оарї ачелла de каре еї e dor?
Nу, пу eл п'o иbеце кънd ea e toat'amor.
Пе zi абia o datъ, soцia amoратъ
Апукъ сърxtatxa пе бxzeле'ї чел катъ
Ші рече ші ачелла. D'amорxa înфokat
S'anпpinde în dispрецy'ї, s'aцîцъ маї тxрбat.—
Dар че цїї, o фemee! к'xn soцў маї ку иbіре
Че гъndxрї фъръ леце тё ар dxче 'n рътъчіре!
Amорxa de фemee e прупкxa sфърътънd
O жукъріе векіе ч'арупкъ трixmфънd,
Че калкъ ку пічіорxa o рoзъ че e 'n флоаре
Съ прinzъ o inseктъ, уп фaxтур чё a съ sбоаре;

Dar чeaѕʏrĭ trеĭ akʏma a лene aў лoвit;
O₣! trist ресʏпъ timпʏл л'amoрʏл пъръsit! —
Loвiрca лʏĭ deцeaпtъ din noў a eĭ dʏрere,
Ші лamп'aвia se лʏпtъ, вълворĭ ₣ъръ пʏtere
Deskresk перегʏлate ші seamъп к'ʏп mʏrind
Че katъ ъпkъ вiaца kʏ okiĭ рътъчind:
În okiĭ, d'oвosiре, tot паре în tʏрвare,
Ші ъпsʏшĭ Krist пе kруче паре къ'шĭ dъ mîшkаре;
Un mare ₣riг o прinde; dar mariле dʏрerĭ
Nʏ цiĭў че este плъпsʏл, цemʏt ші sʏsпiпърĭ.
Ea шeade пetîшkatъ ші kʏ o лiпiцiре
Целosʏ'ĭ dinte mʏшkъ o mъпъ 'n nesimцire.

Че лʏпtъ e tъчерea! s'aʏde пашĭ вiind,
Deskide ʏша, intръ: ea stъ netresърind!
De лок nʏ se stremʏtъ ла ₣aцi'ĭ serбezitъ
Че d'o пeпorочire паре k'ar ₣i ʏrsitъ;
Ea 'шĭ вede soцʏл ɟʏпe kʏ ₣aца de пъmînt
Biind nînъ ла patʏ'ĭ ka otʏл sпre mormînt.
Sʏбt kрeцeле mantaллeĭ пʏterca'ĭ se toпeще,
Ші saвia îĭ паре поваръ че'л ръпeще,
Kade п'a eĭ цепʏkie, îĭ ziче 'n гlas slъбit:

« — Eŭ biŭ sъ'ц̆ï zik adio; kъчï mor, m'am isnrъbit;
Eŭ mor, o Dolorida, o flakъrъ askynsъ,
Fyц̆ind nrintr'al meŭ sъnц̆e la inim'e ajynsъ.
Nichioarele'mï synt glaц̆ъ, bederʼa 'ntynekat;
Kъzyiŭ de treï orï, krede achi nîn'am intrat,..
Sъ te maï bъz o datъ! kъnd frigyrï arzъtoare
Addysserъ în byzъ'mï fiorï annrinzъtoare
Am zis: E moartea'mï asta; mъkar akym kъnd mor
Sъ'ï synŭ kъ ші denarte synt nlin d'al eï amor.
Nlekaŭ strînгъnd nyц̆inь nytere ънkъ 'n mine,
Un ueas de blaц̆ъ ънkъ sъ biŭ nînъ la tine.
Resimцŭ, îmï nare, blaца în faца ta kъit...»
« — De ue sъ morï aichea, aichï kъnd n'aï trъit?»
« — O inimъ nrea krydъ! fysemï ty ofensatъ;
Dar bezi'mï resyfflareа, bezï mъna'mï înгiецatъ;
Bin, ninъe ne frynteа'mï sydoareа ch'a rъchit;
Lychirea morцiï 'n okï'mï bezï, bezï-o k'a benit.
Dъ'mï,ox! dъ'mï, dъ'mï o mъnъ; nronynцъ ky blъn-
Ast nyme; zi'l ky-milъ, de ny ky tinъreце. (deце
Nichï jymtate blaца'mï eŭ n'am nytyt gystá;
Las' syffletу'mï sъ sboare bizъnd la milа ta!
În faца morцiï melle ny fiï ky îndyrare!.»
« — Moartea e nymaï moarte kar ny ші resbynare.»
« — Atъt de jyne ънkъ! ш'atъt tĕ aï îmnetrit:
Ka sъ te 'ndyrï atъta, ox! myat aï syfferit.

Întrcarъ a mea krîmъ în vorbъ'ц̆ĭ e 'mplъntatъ,
Ші groazníka'ц̆ĭ pътere de mine 'ntъrîtatъ.
Dar bino, bin', askъltъ; o voĭ, ші meritezĭ
Ka tъrburatъ'ц̆ĭ sъffłet s'askъlte-akъm че krezĭ.
Мъ ӂър, ші тъ vezĭ bine, kъnd glasъ'mĭ se sfîrşeşte.
În faţa lъĭ Krist, ӂър, че patъl tъĭ domneşte
Ші daka de slъbire ast braţ n'ar fi lecat;
Nînъ la sakrъ'ĭ sъpţe akъm 'l aş fi alţat;
Мъ ӂър kъm kъ amorъ'mĭ în lъpta'mĭ desfrъnare
N'a pъrъsit ikoana'ц̆ĭ de lok din adorare
Ші nekredinţa'mĭ ъnsъşĭ 'mĭ a fost de tine plînъ,
'Mĭ aĭ fost în vecĭ de faţъ kъnd m'am prîbit în vînъ;
Ş'o inimъ strъinъ ne tine te bisam,
Prin lakrimъ'ц̆ĭ,prin krîmъ'mĭ maĭ tînър te-adoram.
Momit de plъcerĭ skъrte, fuĭ krîmpal o datъ,
La doъ-zecĭ annĭ krîma gъndesk kъ'mĭ e iertatъ..»
«—Dar în dъrerĭ,ca,snъne'mĭ,bъzъt-te-a plъind???
« —Bъzuĭ, bъzuĭ dъrerea'ĭ dorinţa'ц̆ĭ întrekъnd.
Oх, fiĭ, fiĭ mъlţъmitъ, ea e 'n dъrere mare:
Kъnd te strigam ne tine, plъnţea kъ desperare;
Kъnd fokъl че mъ arde îmĭ cîrkъla prin vine.
Plъnsorele'mĭ deserte te tot kiema la mine,
'Mĭ era kъ mor departe ші fъrъ a pъtea
Iertarea ta sъ aflъ mъkar la moartea mea...
Vorbeşte! Viaţa'mĭ fuge; las'astъ kътътurъ;

О черѣле....! Dar че е албѣеа бѣтѣрѣ
Че беї кѣ ast nesaţiѣ ші aer sperіat? »
« — Remasѣл din otrava din kar'eţї adѣpat. »

Yo amo mas a tu amor que a tu vida.
Îţї voiu maї mult amorul de кът a ta viaţъ.

(Проверв spaniолesк.)
(Din Alfred de Vigny.)

XXIV.

Spania me chiamâ.

(Musica: l'Espagne m'appelle.)

I.

Плекá кътре кътпіе
Bitеazъa Гегріáá
Шi dъaчea aъï soцie
Amaг se sfъшiá.

« — Iъbite Pedro-askъlъ!
Ax! nъ te depъrtá!
Dъrerea'mĭ, bezĭ, e mъlъ;
Eў mor de beĭ plecá. »

II.

— Ispanieĭ îĭ pasъ;
Te las, a mea frъmoasъ;
Dar tъ fiĭ credinċiosъ, —
Ax, credinċioasъ mъlt!

« Ast plъns o sъ mъ sfarme;
În valle azz larme,
Shi trebъĭ, pentrъ arme,
Amorъl sъ n'askъlt. »

III.

« Departe klarin sъnъ
Soldaţiĭ a kiemá;
Semnalъl greў detъnъ
In lъptъ a intrá. »

Iar Pedro'ш stринце белла
Пе sinъ'ї палпітъnd; —
Ші ыte ка gazелла,
Se лаsъ 'n въї къntъnd: — Ispaniеї...

IV.

Пе пeatръ 'nцepyкiатъ,
Ах! Nidza îл prівіа,
Ші 'n лакръmї înnекatъ,
Tot черул osъndia.

Da 'n въіле affyndе
E Pedro adъпкat,
Ш'абіа, абіа пътryndе
Un къntек depъrtat: Ispaniеї...

XXV.

Poetul murind.

A zilelei mele cupe se sparse pentru plinge!
În lupta sysninyri viaţa'mi spre moarte fuge line:
Nici lacrymi nici dorinţe, nu not s'o fac'a sta.
Ill'a morţii rece aripe p'un tuchi ce mi jelesce
În synete 'ntreruptе sfîrşitul meu lovesce —
Trebue a ţete? Sau trebue a cupta?

Съ кънt пentrу къ тъпа'тї ънкъ таї stъ пе ліръ:
Съ кънt, къчї mie moarтea, ка лебедеї insпіръ
Пе цертурї d'алтъ луme ун глas melodios.
Прezічере frумoasъ че цenіх 'тї dъ mie:
De estĕ ал nostrу sуffлet amor ші arмonie,
Кънtек sfînt sъ'ї fie adio d'ачі jos!

O ліръ кънd se sпарце dъ sунet ші таї tарe;
Fъкліа кънd se stinце, ачí o вezї resарe,
Ші arde таї куratъ кънd estĕ a se sfîршí;
Lебеda вede черul кънd вiaца'ї se прекурmъ;
Iar пумаї sinгур oтул, кътънd пе a sa урmъ,
Nумър'а луї zілле sпре a ле таї jелí:

Ші че sунt aste zілле пе карe oтул плънце?
Un soарe, ші iar алтул, ун чeas че алтх 'тпінце;
Ші чел вenit e 'нтокмаї к'ачелла чĕ a fуцit;
Че ne addуче унул de алтул se ръпеце;
Dурere, тунчї, odixnъ ш'ун вis че ne уїтеце
Eatъ toatъ zioa ші noaнtea a вenit.

Ах! лаs' съ плъпr' ачелла, а кърчї мъїнї srîrчite,
Ка iederї агъцate de annї ші вremї sdroвite,
Îшї bedĕ a лчї пъdeɟde кчrгъnd în вiitor:
Iar eў, че 'n astъ лчme n'am nrins o ръdъчінъ,
Мъ dчк чшor ші лesne ка earвa ч'o desвînъ
Bîntчл чел de seara ш'ardікъ 'ntr'ал съў sвor.

Поetчл este 'nтokmaї ка naserї trекъtoare
Че nч fак кчїв пе малчrї, nічї вor съ se коboare
Пе ramчrї a se nчne, чі trек плапъnd în sвor;
А лene легъnate пе чn шioй de чnde,
S'avd кънtъnd denarte, orї чine цie чnde,—
Lчmea nч кчnoaцe de кът чn гlas ал лor.

De лок o алtъ мъnъ, пе koardeле sonoare,
Nч dчsse ка съ ɟoaче a mea înчепtoare,
Къчї omчл nч înвацъ че Domnчл a 'nsчffлat;
Пърîл nч înвацъ съ кчrгъ n'a sa валле
Шi аквіла съ sвoare кч arînele салле,
Nічї алвina mierea a strînце a 'nвъцat.

Un tъчиѫ че греѫ ресъпъ de ънde локъеце,
Събt sfînta'ї ловітъръ ші къптъ ші желеце
А челебра imenъл, вр'о паџере, вр'ън mort;
Ші еѫ am fost ка бронзъл че фокъл лъмъреце
Ші natima orї-каре че 'nsъффлет тъ ісвеце
Skoate tot d'aъna къtĕ ън съблim аккord.

Аша ші toatъ noaptea o харпъ-еоліапъ,
Unind кѫ ал апеї sromot плъпsoarea аерianъ,
Resънъ ea de sine кънd съффлъ zefir лin.
Dрумашъл чĕ o аъde кѫ чиdъ se опреце,
Askълtъ ші se mirъ, ші nъ se domireце
D'ънde oare вine ачest divin sъsnin.

Adesĕ am въzът харпа'mї de плъпs съ se strопeaскъ;
Dar плъпsъл ла noї este ка роа чea чereaскъ ;
O inimъ stъ верde съв чер în вечї кърat;
Кънd віца se strівеце, ea мъstъ 'n лin îшї лазъ,
Ші bestezit балзамъл, съв talпa че'л аппазъ
Dъ din ел профъмъл пе пашї че 'л аѫ кълкат

Formъ ast sъffлet Domnъл kъ o de foк sъffлare;
Ши tot че ел attinse intrъ în flъkъraре:
Dar fatal! Eatъ'mĭ moartea, kъчĭ prea mъlt am ъbit!
Пе orĭ че am nъs mъna s'a prefъkъt цъrînъ:
Аша din чerъrĭ fokъл kъzъnd пе o kътinъ
Nъm'atъnчĭ se stinge kъnd tot a mistъit.

Dar timnъл?— Nъmaĭ este.— Dar слава? — ши че'mĭ
D'eko a ъnъĭ sъnet ч'ъn sekol alтъĭ лasъ? (пasъ
Ast nъme, nъme mare че treче 'n biitor?
Boĭ, че 'n biitorime îĭ daцĭ împъrъцia,
Бъгацĭ de seamъ akkordъл че skoate armonia!..
Kъm se nerde 'n aer ши bîntъrіле 'л sbor.

Nъdejdea че daцĭ morцiĭ, nъ fiĕ аша ъшoarъ.
Ши че fel! sъbenirea d'ъn sъnet kare sboarъ
Lъng'o deшartъ гroапъ ba resъna în becĭ?
A omълъĭ sъffлare, чĕ! aiча stъ mъrirea?
Dar boĭ че le promiteцĭ în sekolĭ sъbenirea
Oameнĭ, doъ zille abeцĭ boĭ oarъ 'ntreцĭ?

Am marțări dumnezeii! De când trăiesc în lume
Făr'a zimbi de milă eă n'am rostit ast nume
Mare, ce 'nbentă numai deliriă omenesc.
Cu cât cercetam borba, bedeam că ĕ înșelată,
Ș'am asvârlit'o, credeți, ca pe o scoarță'uscată
Ț'o storcă, storcă în bâze și sucări nu nistesc.

În stearn'acea nădejde d'o slavă ce mișcă
Îșă lasă trecând otul pe apa ce'l trage
Un nume ce slăbește, curgând din zi în zi;
Ca valurile vremii cu dinsul s'ă'șă petreacă; —
Din veac în veac plutește, se duce ș'i'l înșacă
Abisul nepiinței, ș'acolo va peri.

Eă mai arunc un nume pe astă 'ntinsă mare;
Înece-se, plutească, o las la întâmplare,
Căci eă sunt tot același și el, numirea mea.
Oarî barza care sboară spre bolta de vecie,
Prietenî, mai se vîtă, mai va atunci se ție
De'i plutește umbra pe o pământ rea?

— De че къntaĭ tъ daръ?— Întreбĭ прівегietoarea
De че, къt цine noaptea, ші amestikъ къntarea
Ку mъrmъra гърліціĭ sъbt ъmbръ serпxind?
Къntat-am eў прietenĭ, прекум ъn om resъfflъ;
Прекум болнавъл цете, прекум ші bîntъl sъfflъ,
Прекум апа курце de sine mъrmъind.

Amor, къntare, ругъ fъ toat'a mea віацъ.
Din къtĕ ачі în лume прівіцĭ воĭ ку dълчеацъ,
În чeasъl de adio nemik eў nъ doresk;
Nemik, de къt sъbпinъl че skапъ din плъчере,
Estasъl ънеĭ лire! Amoroasa тъчере
Unеĭ inimĭ tinerĭ sъbt каре mъ 'nkълzesk!

Прівіrea плъпцероасъ, sfiала fечĭoreaskъ
Sъ вezĭ кум trist se 'ntoarче sпre болta чea чereaskъ,
Ka кум ar вrea sъ sвoare ку sъnetъl fъцind,
Апоĭ, къzъnd asъпръ'цĭ, к'о flакъръ куratъ,
Sъ вezĭ лъчindъ'ĭ sъfflet sъbt плеопа чea лъsatъ
Ka ъn fok че noaptea s'aratъ лікуind;

Sъ vezĭ trekъnd ne frънte'ĭ rъndirea întristatъ,
Nerind kъ totъl grabъl ne rъra'ĭ înkleштatъ,
Шi din tъcerea lъngъ s'avzĭ kvbîntъl lin;
S'avzĭ emind o vorbъ, ce nînъ 'n cer resънъ;
Cea vorbъ kare zeii kъ oamenĭ întrevnъ...
Te nbesk!.. ax, catъ ce face vn svsnin.

Un svsnin! o dorinцъ! — O! vorbъ mvlt vшoarъ!
Ne arinele morцiĭ la cer ast svfflet sboarъ;
Mъ dvk vnde instinktъl dorinцele 'mĭ a nvs;
Unde nrivirea vede nъdejdea kъ strъlvce!
Mъ dvk vnde ast svnet din lvtъl meĭ se dvce;
Unde svsninarea'mĭ de mvlt ънkъ s'a dvs!

Ka naserea ce vede 'n a vmbrilor desime,
Kredinца, okiĭ de snirit, rъsbí la 'ntvnecime,
Шi okiĭ'ĭ cel profetik vrsitai'mĭ desvъlí.
De kъte orĭ ast svfflet ne kъmp de vecĭnicie,
Kъ arine de flakъrĭ sbvrъnd kъtre tъrie
A lъsat ne moarte în vrmъ'ĭ a vení!

Съ ny înskriцї nicї nyme ne trista'mї локyire;
Съ ny 'mповърацї yмбра'mї ky monyment, cinstire,
Къчї de nesinyл bostry de лок ny synt целos.
Lъsaцї'mї абыа nymaї кът spaцiy se kyбine
În кът nenopочityл чё a treче neste mine
S'aїбъ лок sъ'шї nyie цenykiї aчi jos.

Adesea în sekretyл тъчерїї de morminte
Se nалцъ rygъчynea din ербї de oseminte
Ш'алътyrea ky moartea nъdejdea a лyчit. (mîntyл,
Кънd stъm neste morminte ny nrea simцim nъ-
Se 'ntinde orizonyл; yшор, nрivind mormîntyл,
Snirityл se sye de ynde a venit.

Sdrobiцї, лъsaцї ла vîntyrї, ла флакъrї шi ла ynde.
Ast лyt ч'абыа k'yn synet ла syффlety'mї respynde,
Syб dcцiteле меле serafїї vor кънta.
Kyrynd, trъind ka dъншїї o выцъ маї фrymoasъ,
L'аккordyл лireї меле, кънtareа'mї deliroasъ,
Черyrї s'or întoarче шi ънцerї vor jyка.

Кърnd... Dar mъna morцiĭ чea mътъ, повърoasъ
Ąttinse koarda; eatъ se sfarmъ, dъreroasъ
Dъ sъnet sъrd, de жале n'a черълъĭ desert.
Ръчеце лътъ'mĭ, taче....înчепецĭ, frąцĭ, кънtarea;
Din лъmea asta 'n алta, съ fак eў strъmъtarea
Прintр'un sromot, sъnet ал sакрълъĭ конcert.

(Tradukцie din Lamartine.)

XXVI.

La Prinçesa K. Trubetzcoi.

Kastellul se gîteţe, prinţesъ ţeneroasъ,
Sъrbarea'ţĭ nominalъ în salve-a salutá,
Ші bardul че se 'nspirъ la faţa'ţĭ graţioasъ,
Întonъ a sa harpъ ші черĕ a pleludá.

Dъї воіе кастелапъ, вазалїї съ'цї адъпе
Ші коарделе'ї зопоаре че пъ ші леа 'ntinat,
Къ еї ачі съ імпе ші 'п преажетъ съ ръзъпе
Рекъпоцііпца таре че 'п еї 'цї аї меріtat.

Орфапїї вези'ї гръпе къчї чер ка ла о тътъ,
Ші гърбовїї таї коло пе каре окротецї
Къ въдъве, сърачїї че релеле копзътъ
Addък în хор трібътъл ші рог ка съ'л пріітецї.

Ібвітъ 'п капіталъ ші 'п черкърї адораtъ,
Прin спірit ші цііпцъ în toate цїї domпїї;
Вазаліцї ці se 'пкіпъ къ іпітъ къратъ
Ші Бардъл прівегеазъ къпънї а'цї імплеtі.

Къчї е о порочіре ерохл ші femeea
Кънd афлъ пе поетъл вегind în преажета лор
А ілъзтрá о фаптъ, а ле опрі ideea,
А о пара къ dафінї съ теаргъ în віітор.

Вепцї вазалї; дацї роатъ л'а залвелор вълвоаре!
Strігацї кът strігъ харпа'мї: ура ла ast пахар!!
Трълскъ Клеопатра, а Rумînieї флоаре,
Трълскъ adoratъ de вої ші de Чesar.!

Бълкої.

XXVII.

Cantatâ.

Pentru M. S. Prinçul BIBESCU.

De пensionerii Колледцулуї Sф-Sавва ла esamenъл formal.

La кънtarea чea boioasъ
Че'цї пълцът кѫ бѫкѫrie,
Las'o пацine frѫmoasъ
Пе a noastrъ istorie!

Цeнeрaцiа че вine,
Ал тъў пуme ва сърбá,
Букуръndуse d'уn вine,
Каре ту îї веї лъсá.

La кънtарea чea boioasъ
Че'цї пълцът ку букуріе,
Las'o пацine frумoasъ
Пе a noastръ istoрie!

Ту ast neam реценерeazъ
Ту îл фъ a înфloрi,
Шi 'n жунimea ч'adoрeazъ,
Мулte веакурї веї тръi.

La кънtарea чea boioasъ
Че'цї пълцът ку букуріе,
Las'o пацine frумoasъ
Пе a noastръ istoрie!

XXVIII.

Pruncul.

Rondynea frumoasъ,
Пазърe въроasъ
Sвоarъ, îndrъsneщe,
La noї te onreщe,
Бine aї venit!
Бunъ пъзърікъ
Eщї ty rondynікъ
Каre ne vesteщe
Шi ne nregътeщe
Вre yn timn dorit?

Ту, ка тіелушеаоа
Віі ку віорсаоа
Съ пе addучї ивірса,
Съ пе addучї zîмбірса
Дулчелуї Zefir.
Simвол de родіре,
Simвол de уніре,
Amor, вукуріе
Веніреа'цї съ фie
La къцї te admir!

Суві алва кортінъ
Undе o тъпъ лінъ
Leагъпу'цї умбреце
Гуріца'цї zîмбеце
În somn лініцit;
Гупгупеце, плъпце,
Суце ші se strînце
Кънd вісул se скімбъ,
Кънd вісул te пліmбъ,
Пе пом înфлорit.

Ast-fel trandafirul
Че'л креще zefirul
Încet бобочеще,
Frunza 'л învълеще
Пînъ ва floará;
Ast-fel prin risdeie
Un пуй ку tълeie
Мута îл nутреще
Noaptea 'л încълzeще
Пînъ ва sбурá.

Гура ta de mierе
Ну купоаще fierе;
Бuza'цй ka рубinul
N'a ajuns beninul
Че noï бет turбацй.
De sусniinï врĕ o datъ,
Inima'цй kuratъ
Faца'цй veseлеще,
Шi буza'цй zîmбеще
Ку окî лъкръцацй.

Ти п'аї гріюї, пічї ѳрікъ,
Гура'цї mititікъ,
Мъпа'цї ка пълукъ
Пар'къ tot аппукъ
Орї че поцї съ везї.
De dупеrї strъine,
De e рък сак вine,
Кък de варсъ съпце,
Склавъл дака плъпце,
Ти пічї цїї, пічї крezї.

Кът преѳерък еї плъпsт'цї
Че 'ntрерупе рък'цї
De кът веселіа,
De кът вукуріа
Каре черкът поі!
Окіїї тъї de лапte
Nу въd реле ѳапte;
Îцї sцї deціцелъл
Ка ші тіелушелъл
Еарвъ, spікурї пъоі.

Simцĭ tъ oarĭ бегіерса,
Simцĭ tъ тъпгъіерса
L'a ta легъпаре,
La a ta тішкаре,
Кънd sцĭ бъza ta?
Simцĭ къцĭ te 'пкопжоаръ;
Simцĭ къцĭ de adoаръ;
Simцĭ tъ къte феце
Staĭ съ te ръsфеце
Кънd t'eĭ deцентá?

Te deцепцĭ, ш'ъn tatъ
Мъте-teĭ тĕ арatъ,
Брацеле'цĭ întinde,
Te saлtъ, te прinde
П'ъn sîn палпітънd.
Мътъ-ta 'n плъчере,
Te кіатъ, te чере,
Ардоарса'ĭ te strînце
Ші 'n плъчере'ĭ плъпце
Прівіndъ-te блънd.

Ea ла чер привеце
Ші ї мълцъмеце;
La tine se ъїть
Ші къ totъл ъїть
K'a черкат dъреї.
Къть мълцъміре
Dъп'o кіпъіре!
Тъ фачї armonia,
Тъ фачї бъкъріа
Ш'алле лор аверї.

Къt de мълт îмї плаче
Съ въz съ se ѯoаче
Мъпа'цї рътeоаръ
Ка ахреоаръ
Пе sînъ'ї de кріn!
Къt é de фрътoасъ
Lакрім'amoроасъ
Din окіі фокошї
Вії ші skinteioшї
Пе sînъ'ї чел плін!

(Апріліе 7. 1849.)

XXIX.

Cugetare.

"— é Raiul pământescu
"In inimele quare neîncetat iubescu,,
(L'abbé de Lamennais.)

De ne-ar fi fost deskisъ a soarteĭ noastre karte
'Mĭ aш fi въzvt într'ъnsa prеskrisъ a mea parte;
Dorinцele'mĭ atъnчia aш fi цiut sъnnъne
Ш'a amъцirii melle grozav'amъrъчiъne
De aok n'aш fi чerkat.

Amor, prietene, ferive 'nkiptit —
Strъin în lumea noastrъ — eŭ n'aşĭ fi maĭ ronit
Nivĭ n'aşĭ fi aşteptat!

De ce te sfarmĭ atъta, fiinţъ trekъtoare?
De ce gonevĭ zadarnik ximere neritoare?
Dorinţe neattinse, speranţe ne'mplinite,
Din krepuskul în noapte visъrĭ nekontenite?
Aceasta 'ţĭ este viaţa de kare te mъndrevĭ!... —
Am blestemat ku lakrъm' şi în a mea mъxnire
Un glas strъin mъ 'ntreabъ: « De ce mъ tot xulevĭ?
» Nu simţĭ tu ferivire? În tine n'aĭ nvire?..
» Ivbeşte! asta e viaţa v'o zivevĭ voĭ vereaskъ:
» Amorul şi speranţa é viaţa ъnţereaskъ;
» Ivbiţĭ şi suntevĭ aripelĭ — é Raiul pъmъntesk
» In inimele kare neînvetat nvesk! »

D'atunvĭ eŭ simţŭ kъldura în sînu'mĭ palpitъnd,
Speranţa vъz d'atunvia neînvetat vizъnd.

1842 Septembrie.

XXX.

Viata'mi se strecoară etc.

Віаца'мї se strекоаръ, ка рîул se гръвеще
S'aджупгъ ла іворул de унde a плекат,
De джупе ъпкъ веще, nimik nу мъ опреще
Ka съ attinr eў moartea че тр 'мї аї insemnat.

Morminтѕ'mĭ este-anproape,ĭmĭgrinдъ,mъ konprinde,
Ne kalлea morдiĭ ънsъ eѫ staѫ, mъ maĭ onpesk,
Mъ ѫit лa bpĕ o skънape, dap noantea se destinde
Ші nopiĭ desnepanдiĭ în ғaдъ mъ isbesk.

O, taĭna mea чea mape în beчĭ тѕ nѫ beĭ щi-o;
Grешала'щĭ ғъpъ щipe eѫ nѫ te лas sъ плънщĭ;
Ші гpабnika mea moapte тѕ nѫ beĭ aѫzi-o
De къt ka o nѫвелл de kape nѫ tĕ attinщĭ.

Iap daka a mea ѫmбpъ лa tine s'a aббate
Sъ'щĭ snѫie kъ morminтѕ'mĭ sѫsninъ d'ал тъѫ dop,
Te dѫ atѫnчĭ ne nasѫ'ĭ дъpina'mĭ sъ'щĭ apate
Ш'atѫnчĭ, кълкънd ne dънsa,пpekѫpmъ ал meѫ dop!

Kѫ salчia че плънще sъ лашĭ atѫnчĭ sъ kazъ
O лakpътъ лa kpѫчea че щie-am konsғinдit!
Kѫ kandela'mĭ чea tristъ, stpъбatъ a eĭ pazъ
Ipin negѫpa etepnъ че boiѫ ғi pътъчit.

Пе пеатрѣ'тї лазѣ'цї окіі, чітеце ал меѣ пѫме,
Гѣпdеце 'п каре вîрстѣ тѣ desпѣрцеск de лѫме,
Шi скріе кѣ а та тѣпѣ п'ast леспed de гранit:
Ачі ат пѫs п'ачелла ч'атѣта т'а ѭбіт!

1837. Мартіе.

XXXI.

Mesterul Manole.

Manole; Manole!
Mestere Manole!
Zidu reu ma stringe,
‚Titsoara'mi curge,
Copilasu'mi plânge.
Manole, Manole!
Ne... n...

Вара тоатъ стаѫ ла мѫнкъ,
Меџерї кѫџї în џаръ sînt;
Iарна лукрѫл тот se стрікъ,
Ostenеала мерџе 'n вînt.
Тоатъ лѫтеа е 'n вегере
Шї sъ міръ în тъчере.

Neaгъл Bodъ поръпчеще,
Ші съ жъръ 'n Dъmnezeŭ:
Saŭ къ zidъл se 'nтъреще,
Saŭ къ mor кът é маї ръŭ;
Къчї, é кяр o dieволіе
Мъпъstiрea съ пъ ціе.

Меще рії se 'nфіораръ,
Ші 'пчепър'а se гъndí,
Кът съ факъ съ пъ moaръ,
Къчї еї тъїne n'or маї фi.
Neaгъл Вовъ че ворбеще,
Neгрешіt къ se 'mпліпеще.

Меще ръл Маноае 'пчепе,
Iскъsit a ле ворбí;
Къчї ел sinгър se прічепе,
Че isпітъ поate фi,
De se sърпъ neste гloатъ
Ч'аŭ лъкrat o варъ toатъ.

« — De кѵвînt съ am eѫ парte,
Меџерї вѵпї тъ аскѵлтаџї!
Omenie аївъ ѳoарte.
Fie-каре dintre ѳraџї:
Чере zidѵл o тѵiere,
Ка съ'ї ѳie 'ntemeiere!

Мъїne 'n zid съ se zideaскъ;
Мъкар каре din ѳemeї,
Че ва ѳi съ se iвeaскъ,
Кѵ merinzї ла соџѵл еї!»
Меџерїї se спъїтъntаръ,
Ш'окїї 'n ѯos кѵ тоџї лъѕаръ.

« — Staџї пе лок! щi ѳъръ ѳрікъ,
Кѵ кredinџъ съ ѯѵraџї:
Къ din вої, пічї ѵпѵ stрікъ
Fant'aчeasta ч'апукаџї!
La прimeѯdia обџeaскъ,
Требѵе ѵпѵл съ ѯъртѳeaскъ.

« Sуffлetу'ĭ sъ se упeaskъ,
« Ку ал Iудiĭ ла уп лок,
« Шi църîna'ĭ, n'o прiimeaskъ
« Niчĭ пъmînt, niчĭ bînt, niчĭ фok!
« Блestemat фie 'n вечie,
« Чел ч'o sпупe ла soцie! »

Eĭ ку toцiĭ se ѯуraръ
Куm къ taĭna пу o bînd;
Шi апоĭ, se 'nбръцiшaръ,
Fър' a ziче вр'уп кувънt:
Dar, sунt тулцĭ d'ъĭ фъръ фrікъ
Ч'astъzĭ ѯуръ, тъйne strікъ.

Ку nевasta фie-каре,
Îпчепу́ a se ворбí,
Съ пу вiie ку тъпкаре,
Пîпъ seara ва турцí.
Dar Мапол' a eĭ вепiре,
O лъзъ ла порочiре.

Меџерїї se маї adунъ,
Пînъ 'n zio ла zidit;
Ш'учепічїї îmпрeунъ,
Тоџї кў тоџїї аў вenit!
Însъ тўтулор л'e фрікъ
A zidí, къчї кар se strікъ:

Soарeле кътре amiазъ,
Înчепý a 'naintá,
Ші Маноле-atунчї s'ашазъ
De унелте-a'шї къtá:
Fраџї! înчепem a zъdí,
Къчї sîntem în miазъ-zí.

Пунеџї тъna пe mistrie,
Калфe, учепічї idem;
Къчї se вede o soџie,
Nуџ'a кўdin къџї sîntem
Каллеа тоџї o аџintaръ;
Dар пe лок s'astîmпъraръ.

Кэчї е Уца, кredinчioasъ
Меџерэлї чел чinstit,
Че soџia'ї чea frэmoasъ
La frъџie a ǯertfit.
De кэnd ea se mъritasse
Un an nэmaї aпукasse.

Ѳ лэ́ de mъпъ 'n datъ
Шi пe zid o întrentъ́;
Кэm sъ stea aпoї 'ї aratъ
Шi'a zidí se aпукъ́.
Fie draroste saŭ frikъ,
Ea кэвîntэл nэ i'л stрikъ.

Чeї лалцї меџerї în mirare,
Тоцї кэ гroazъ îї nribesк,
Шi staŭ тоцї în depъrtare,
Кэчї aппroape nэ 'ndrъznesк,
Кэnd eл, dэлче îї вorвеще,
Шi кэ гrabъ o zideще.

— Astъ глътъ пѫ é вѫпъ,
Маноле, ѫбітѫ меѫ;
Те гѫndeщe къ sѫnt мѫтъ,
Ші къ кresk пe фінѫ тъѫ.
Dar Маноле tot глътеще
Ші къt поate se грѫбеще.

Пîn' ла пent eл o zidisse,
Ші ea dѫлче îї кънтá,
Zidѫл tare o strвise,
Ші ea 'n лакрът' înnotá.
Dar акѫт se ispръвеще,
Zidѫл маї o ковършеще.

Asta фѫsse лекѫірea
Zidѫл d'a пѫtea цinea;
Ші d'atѫnчia мъпъstірea,
Înчетѫ d'a маї къdea.
Bînt, кѫтремѫр n'o sminteще,
Uца 'n zid o sпрiжineще.

Neaгъл водъ келтъisse
Toat'авеrea, съ кredeцї,
Шi 'пкъ пъ se isпrъвisse
Мъпъstirea че ведецї.
Se бочеце ка тъiere
Шi Маполе îї tot чere.

Doamna Desпa atъпчї sкoale
Din трекї aї съї черчеї:
— Na Маполе, de se поate
Пrinde tъ че цiї пъ eї,
Nъmaї вezї de aъреце
Мъпъstirea ш'isпrъвеце.

Кънd Маполе de пе кръче
Daгъл merse dъ'шї лъ́
Dan шi lашъ 'пчet se dъче,
Sкara 'п mii къ sfърътъ́.
Пisma tot ла ределе паце;
Шi пе фрацї îї връ*тъшаце.

Мецерѧ în тѵрбѵраре
Аріпї în datъ 'шї лѵкрѣ
S'аввъптѣ кѵ о sбѵраре
Ш'ѵїte колó ті'цї пікъ.
Stana лѵї чea търтѵрітъ
Ne dѣ апъ лътѵрітъ.

XXXII.

Aĭ vrea precum se vede sâ'ti mai adduci a minte.

Aĭ вреа, прекѫм se вede, съ'цĭ maĭ addѵчĭ a minte
D'ачea miniatѵръ a секѕѵлѵĭ ѳрѵmos,
D'a eĭ віоічнне, sпірtoaseле'ĭ кѵвinte,
D'окiada чea ѳокоазъ, din окiĭ amoros;

De окіі еї чеї пеггі ч'ар ѕпарце о 'ntristare
A луміі toatъ 'n doліѵ, d'ачел ѕъррîs черesк
Че веселеще лумea ка zioa de сърбаре,
De цestele'ї вioaie ші timбрѵл ъпцeresк;

De бѵклел'ебenine, лѵчioase ші флotъnde
Пе sînѵл d'алабastrѵ, ка аріпе de корбї
Че флълъе пе брѵma ninsoрілор къzъnde
Кѵ toatъ ръѕѵфлареа'ї че тѵ în draг assoрбї.—

Плекá кънd am въzѵt'o, ші трetмѵram de фрікъ.
Къчї inima'mї stá гata кѵ dънsa a sбѵrá.
Пѵртá пе пепт o крѵче, o крѵче mititікъ,
Пе каре ші Евреії пъреа к'ар сърѵтá.

846. Маѝ 29.

XXXIII.

Pe peatra mormîntalâ.

A Dnei

K. Filippescul, n. Balşu.

I.

Orĭ кът веĭ ғi de гравнік, опреңе, кълъторː
A însъғғлat ресшектъл къ dъхъл, къ щiinца;
Къ ғаччерса de бine, a трas рекъпощiinца,
Шi ъшаĭ ғъ deskisъ ла къцĭ чер аджъторː

XXXIV.

O dimineaţă pe malul Lacului.

Frumoasъ dimineaţъ! sufflarea toatъ tace!
Abia pribirietoarea k'un glas resunътor
Sъ tulburе kutezъ o solemnelъ pace,
Kând somnu-e aşa dulce la omul muncitor. —

Гълбъіа аъроръ de пъръръ ърmatъ
Албеце înверzita dъмбравъ de anin,
Шi steалe лікъріnde абіа se таї араръ
Ірin ъмбреле че noantea пъstreazъ în senin.

În лакъл din 'nainte'mї ъn чер se adъпчеazъ
Шi лазъ пе оглindъ'ї абіа a таї лъчі
Fъкліile mъріnde sъbt пънza че албіazъ
Ал попцїї întъперек че 'пчепе a ѳъці.

D'a dreanta'mї staў Карпації аşкупшї a ѳъnd în чеацъ
Din абърї къ înчetъл înчeп a se іві;
Zънada лор чea векіе, че вара n'o desгнацъ,
Îшї sъie 'n чер troienії, saў stъ a'ї пръвълі!

Iар Прахова de валле în mії de гîрлї se 'mпarte;
Шi 'ntinsъ арцinteazъ ast прънt ал еї petros;
În въіле'ї aѳѳънde s'аъde îndepарte
O еко înгънатъ пе малъл чел рînos.

Frumoase! sfinte locuri! de ce mi astъ datъ
N'aveţi tot acel fermec!...Ne vine oarĕ jeliţi?
A timpilor viaţъ, nu vine k'altъ datъ
Sъ 'nvie a voastre plante? De ce vъ veţejiţi?

De ce susпinъ vîntul? Dumbrava ce oftează?
De ce mugeşte rîul mi locul s'a cernit?
De ce orĕ care preajmъ sust norĕ se 'mpovъrează?
De ce ast dolĭŭ mare naturъ a 'nvъlit?

O! unde este timpul cund plin de tinereţe,
În braţele fecioarei, fecioarei ce iubiam,
Sorbiam al vostru balsam, m'a voastrъ frumuseţe
Rъpia a mea simţire ne sinul m'adoram.

E-al mantelea an asta de cund în aste locuri.
Fustam o ferĭcire ce nu voĭŭ mai cercá;
Dar bursta mi simţirea, m'acelle tinerĕ focuri
Ce per, se stinг ku timpul, — încet a mъ lъsa.

Un ауkрy de nimiка, o mikъ пълучire
Прівіам de ауkрy маre, de toate mъ 'nkъntam;
Акym synt trist ші reче, ші nу am mулцymire
Nічї кыр ла ferічireа ч'atynчї nу kynoщeam.

În віаца ауї o datъ orї чine ші ывеще,
Ші simte de ывire, ші noate a ывí; —
Simцireа înainte se treче 'nвътръпеще,
Ші trynул dинъ dънsa înчепе a s'ofiaí. —

Обіектул че atynчia пutea съ ае 'ndулceaskъ
Акyma e deпarte, — s'a 'ntors d'ynde a venit!
Аша e ferічireа: ea bine съ гoneaskъ
Odixna nym'a noastrъ, ші 'ndat'a ші nerit.

Frymoasъ ka yn ънцer че черул ne araтъ,
Eрá абіа în въrstъ s'aщente-yn мърitat,
Ші чine a въzyt'o a trebyit în datъ
Съ'ї dea aчea kynynъ ч'atът a meritat.

Ka prim'acea zъpadъ ce kade affъpatъ
Pe lokurĭ pcъmblate l'al soarelуĭ ibit,
Era orĭ-kare parte'ĭ plъpъndъ ші kуratъ,
Ші sinу'ĭ d'alabastrу în vecĭ era 'nvъlit.

Nicĭ cerul cel mai dулce în noaptea cea seninъ,
Kъnd norii dorm de parte ку въntуріle 'n eĭ,
Ші bolta'ĭ luminatъ de luna cea mai plinъ,
Nу are un albastrу ka cel din okiĭ eĭ.

D'apuk akum mъtasea, de lok nу mъ 'nfioarъ,
Nicĭ este nimъitу'ĭ atъt de bolnitos
K'acelde fire netezi din бukla'ĭ cea uшoarъ
Ce rътъcea pe sinу'ĭ divin ші graţios.

De 'nsinуa kътarea'ĭ, kъnd brea ka sъ'mĭ zimbeaskъ,
Suбt rumena eĭ buzъ de foĭ de trandafir
Mъrgъritar nу noate, rъndesk, sъ se rъseaskъ
A fi atъt de lucĭŭ ші neted într'un mir.

De лок пѵ пе înшалъ ачел каре пе sпѵпе
Къ ғаца пе аратъ ч'авет în пої askѵns;
Natѵra пѵ пе minte: — ачеса че depѵne,
În inima orї-къръї, — пе ғацъ'ї stъ espѵs. —

Аша de simцitoare ла о непорочіре,
Къ d'ar ғi ғost în тънъ'ї, dѵрере ар ғi лinsit.
Еа пѵ ѵрá пе nimenї; întreaga'ї ғerічіре
Ерá съ поатъ ғаче пе алтѵл порочіt.

Прin чеапа еї чса лѵпгъ о ънцерeаскъ тілъ
Пъреа къ съ кобоаръ пе оатенї a ѯелí;
La tot непорочітѵл, вedea къ'шї ғаче-о silъ
S'askѵnz'a еї dѵрере, пе алцї a пѵ тъхní. —

Nепороч'ръї strъine вedeam къ о оттоаръ
Пе ғrѵnteї sta dѵрerea a орї къръї strъin. —
De n'аш ғi кѵnoskѵt'o de крітъ къ'ї ғeцioаръ,
Аш ғi гъndit к'ѵn кѵцет reволт'ат еї вenin. —

Ах фуџї fiinџъ dрагъ! Depарte d'astъ луme!
Ачí пу ерá локу'џї ту 'n dрум aї рътъчit.
Ачí sунt toate алt-fсл, nimik n'аре-ал съў пуme; —
Biрtутea este-o крimъ, natурa a перit.

De че ші eў ку tine, în tînъра ѫунie
Кънd toate 'mї пъреа бине, кънd toat'erá amor,
De че n'a fost atунчia съ скап din викленie,
Съ лas amарa'mї вицъ, ку tine 'n sferї съ sбор?—

De че Dумnezeў oаръ a dat în om путinца
Съ џie sувeniрea de челе ч'аў трекут?
De че съ пу se пеарzъ d'o datъ ку fiinца
Ші toatъ sувeninца ачелор ч'am перdут? —

Орї че вieџuitoаре жбеще прimъвара;
Ал теў amor é вечїnік, ші жарна пу 'la stins;
Se паџe dimineаца, îл îndoieще seара,
Ші 'n вечї é фър' de moарte, în вечї este аппрins. —

XXXV.

Oina.

Erat ѵтор de вѣрстъ, Fingal îmĭ арmъ брацѵл:
Komandъ; ші d'o datъ васелле'mĭ ғѵгоase,
Sѵб чер кѵрat de абѵрĭ, порnesк snре Inistor.
Вѣрsá лѵmiпъ кiаръ лѵчеағѣрѵл Cathlin'.
Мерцeam snре аѵѵторѵл ал лѵĭ Малор бътрînѵл:
Кѣsвоiѵл sвiерá таре пе малѵрĭ de torrente;
O strînsъ прietenie, че апiĭ resпектá,
L'a tatълѵĭ meў арme ѵnisse п'алле лѵĭ.

Аджнг; ші ел кнноаце ероїї пе stindarde;
'Мї întinde a sa мънъ ші зіче aste ворбе:
« Пе верзіле'мї колніче, о реце din Морвен
« Че snirit te addуче? Къчї шефъл Dunthalmon
« Ал луї Ulin[2] сълбatек ші-а вълор вечine
« Îмї adorá ку sete a фіїчеї телле граціі:
« Еў п'am путут ла поfta ачелуя s'o 'nkin;
« Аў fost nemічї de moarte пърінціі луї ш'аї меї[3].
« Dar zeче мії ръзбоінічї, sуппуші л'а луї порункъ
« П'аї поцрії цермї че sуfer îшї плімбъ ръзбунареа.
« Linsit de аджторул че'мї фу фъгъduit,
« Врuїў съ дещепt kredinца пріetenілор меї:
« Dar тоцї 'шї astun' auzul ла глas de суппъраре,
« În zi de infortунъ еї пе Малор îл уїтъ.
« — Îцї ціў непорочіреа; еў віў ка s'o прекурм,
« Ші брацу'мї съ serveaskъ опоареа a'цї пъstrá;
« Пе Ossian пу'л kреde о умбръ 'пшълътоаре
« Че пере ка пълукъл în фацъ de прімеджdії.
« Fingал îмї are ворба к'asупръ'цї воіў вегеа:
« Ел ънкъ цine minte кънd въnту'л арункъ
« Пе aste църмурї, marтурї de mareа ta splendoare,
« Ші darурї, аджтоаре че 'ші addуs atунчіа
« 'І аў îndулчit durереа: 'л аї пуs ла masa ta;
« Dar ші рекупоцііпца'ї е къt валоареа луї.
« А луї Тremor în мънъ'мї ту верzї къ луче spada.

« Ші de mъ почѫ înkrede ғъгoaseї meлле-ardoare,
«Малор, atъпчї sпераңца'ңї nъ s'a 'nшелá de лок.
« — Кънosк кът not пrea бine, biteжii de Морвен:
« Fiѫ d'ън eроў ші реңе, тў, rеazът челлор слабї,
« Тў ғачї ka sъ'mї лучeaskъ o разъ de sпераңцъ:
« Къчї глasъл тъў konsoaлъ a mea tristare neагръ;
« Tot ast-ғел ne ворбеңе ш'oраңiosъл Cruthlodá[4]
« Кънd strълучind de ғокърї че ıa din meteorї,
« Konsoлъ ел кў глasў'ї ne вaлea лї Loda,
« Ші въntърiле-опреңе în Inistor[5] stънkosъл.
« Dar аквiла semeaңъ въz черъл пъръsind;
« Ші noantea înвълitъ, тъкът'a naintá
« Sпre a'шї înчепе кърsъл ne карiерї steллале.
« Tе аңeant' a meлле търпърї, ғiѫ повiл de копчerte.»
'L ърmez, ші înainte'mї Oina s'aрътъ:
Dърерea ерá 'nskrisъ ne дълчiле'ї тръsърї;
Sъбt deңeтеле'ї албе sъnnъsъ skotea харпа'ї
Sъsninърї tînгyioase. Un nor sinistrъ пare
Къ вълъе seninъл din окiї de азър
Че 'nnoatъ în tristare, în лакрът' ші amor;
Ka doѫ steлле seara лучind în ътбра ғрънzeї,
Saў кът bedeam adesea ла noала ънeї sтънче
A diminеңii лакрът' ne ғлорї a treтърá.

Ла ziллеї реңе rata ерá a 'nпрънңia
Ne orizont, ne маларї din пуоў a sa лътinъ,

Шi dулчea eĭ кънtaрe îmĭ înкънta вегерea.
Strîгърĭ шi лаrmъ тулtъ d'o datъ se aуd;
Bataллia шi тoarтea tърбeazъ neste tot;
Sпre noĭ Dunthalmon пasъ ш'аккопere кътпia.
Eў sбor; шi din кътare'mĭ, аппrinsъ de minie,
Шi фулgerул шi trъsnet d'o datъ s'asвъrлí.
O mie de resвoĭnicĭ în ban sувt ferул лor,
Bor sъ'шĭ askупzъ Kапул: kade, шi'л laў în feare.
Бътръпул reце вeseл тъ strînце-atупчĭ în браце:
«Ty пу veĭ плекá, 'тĭ ziче, o reце Ossian,
«Гър' a луá ку tine ал faптeĭ talле пред:
«Bекупoцiinда tat'sъў Oina sъ'цĭ плътeaскъ;
«E веллъ, шi kaп loarea'ĭ, sупуsa'ĭ inпочепцъ
«Bor faче ferічiрea eроулăĭ sъў soц.
«'Цĭ o daў, te dу ку dънsa; кънd zioa s'o iví
«Плече шi ea ку tine пe temnestoase mare.
«Spre ferічire'цĭ spune'mĭ, че почў maĭ faче ънкъ?
«Kотoara mea é 'n тъпъ'цĭ; алеце'цĭ, ка че veĭ.»

Noaптea коboаръ aспръ, sвîrлiтъ de тулt frig
Акум d'a doa-oаръ пe въile гiецate;
Dar somnул пу m'atince.... Sуsninуrĭ dуreroase
Isbesk în auzire'mĭ: Oina 'n тmвръ stънd
Кънtá ку disпeраre пeпoрочirea sa.

« Обѫect скумп че doresk,
« Пе stъпка'цї чеа deserтъ, ку inima sdrобітъ,
« Kiemъnd пе аурора ку frуntea аурітъ,
« De пarte-акум de mine ty noate плъпцї amar.

« Îп ван, ваї! маї doreцї!
« Маї белль аурора пе malурї se iвеце;
« Dar tînъra eї razъ маї мулт ea пу гъseце
« Пе скумпа ta Oinъ în локул че kreskу.

« Въї negre, мупцї ръпошї,
« Ші solitarїї селве, dулчї умбре 'n negre плete
« Вої п'ецї vedea п'Oina, ку нціле'ї съцete,
« Съ маї гопeaскъ капra пе колці-въ плешuвї.

« O харпа'тї че atът
« Dурerea îndулчіт'аї a inimi'тї deвіле,
« Акум te odixneце 'n a рецелор asіле,
« Тъкутъ ші destinsъ, арахнелор локаш »

Тъкѹ. ші еѹ înграбъ m'asвъра ші віѹ ла dъnsa....
« Oina веллъ, zікѹ'ї, destѹл, te лінiщеще;
« Еѹ требѹе a фаче акѹm a înчетá
« O лакрътъ, порнітъ de tатъл тъѹ nedрept:
« Морвеn пѹ'шї креще капії кѹ барбара плъчере
« Sъ strъпгъ еї în браде o верцine кѹ sіла!
« O веллъ de реці фіікъ, a талле фрѹmѹseці
« Аппрinserъ în mine dорinца ѹn minѹt;
« Пѹterнік îns'o воче îmї strігъ în лъѹntrѹ:
« Тѹ Ossian, рesпектъ, рesпектъ infortѹna!
« Fiѹ d'ѹn ерoѹ, фії вrednік de чine te пъскѹ,
« Кѹлпабіла'цї ардоаре înneакъ 'n sînѹл тъѹ.
« Nѹ, лакрътеле талле Oina пѹ's dешарte:
« Lѹї Dunthalmon воѹ чede a меллe drептѹрї toate.»
Ші кѹ-aste ворбе, тъпа'mї a sпарt ші лапцѹл лѹї:
« Малор, рesпект' ачeastъ ѹniре de amor!
Къчї Dunthalmon к'опоаре фъкѹ съ'ї лѹче лапчеа;
D'aѹ рѹnt пърінцій вощрії în timпѹрї маї ѹїtate
Аѹgѹsta алліанцъ, ѹреї акѹm, de лок
Іеї пѹ sѹnt маї мѹлт прадъ, дешартъ în лѹпцї плъ-
În domeле de абѹрї, палате-аеріane, [6] (черї
În бѹпъ армonie, a веселіеї кѹпъ.»

NOTE LA OINA.

[1] Cathlin, nvmeле steллeї de scarъ лa Kaлedonieнї. Eatъ dvпъ Macpherson, чeллe шante steле пrinчinaле a avestor nonoare: Caumathon, канv vrsvлvї; Colderna, Paza obлikъ; Uloicho, kълъvzvл nontos; Cathlin, Paza валvгilor; Beldurath, Steaoa krepvskvлeї; Berthin, Fokvл kolniзvлvї; Tonthena, Meteorvл валvгilor.

[2] Kъnd strъmoшїї a doї rъsboinїчї eraў desvnigї, vrmaшїї лor лe moцenьa vra; aveastъ vгъ terцea пînъ лa цenegaцiile чeллe maї denъrtate: лegъmînteле de amîчie eraў asemenea resnektate. Doї Kaлedonieнї daka se întîлneaў în mvлцime mi daka strъmoшїї лor ar fi fost desvnigї, nv лe trebvia maї mvлt sure a se înчene între dъnшїї o avшtъ nizmaшъ mi mortalъ. Daka, din kontrъ, inteлigenцa ar' fi domnit între familiile лor, eї îшї skimbaў armeле, mi îшї jvraў o amîчie eternъ.

3 Cruthloda, unda din strămoșii ași Madot.

4 Inistor era una din insolele Orkade.

5 Kaledonienii credeaŭ kă toți aceia kari saŭ ridins prin bravura saŭ virtutea lor, lokuiaŭ după moartele în palat de nori; eĭ akolo îșĭ konservaŭ toate pasiunile ce se da tot la acelaș chip pre kare le kunoskuseră în viață ce pentru kă vîntoarea era una din celle principale plăceri alle lor, armații kă în ark de zăpadă, saŭ kă o lance de abure, eĭ goneaŭ, prin pustele kămpii alle firamentului, kăpriori de meteori ce mistreți de cearță. Akolo, se stinge ori ce sentiment de urî; lokuitorii palatului aerian se arată kăte o dată koriilor ce a vînat lor; eĭ disipează după pofta lor de elemente, desăvîrșiaŭ tempestele, turbură mările; dar kă toate astea n'aveaŭ nici o putere asupra oamenilor: eĭ eraŭ împărțiți în spirite bune ce celle; cari d'ăntîiŭ se arătaŭ numai în razele zilelor kurate, ne marginea măcelor, saŭ în ură veșele: cari d'al doilea, se arătaŭ numai în tresăriți de fulgere, în sgomotul tunetelor, ce în noptile tempestoa e.

XXXVI.

Sburâtorul.

De че sлъвеці копілаъ?
De че-аї înгълъвепіt?
De че de ѯок 'ці e sілъ
Ш'атът te-аї оѳіліt?

Те ціў de вorбітoaре;
La danцurї tу 'nчепеаї;
Ші noaптea 'nшezътoaре
Пе toate ле 'ntречеаї.

De че d'a ta кosіцъ
Акум ту nу 'nгrіjецї?
Snуne'mї, snуne'mї ғetіцъ
Че aї de nътimецї?

Че, tatъ-tъў te бate?
Îл ціў a te иbі.
Aў ва înaлte sate
A te къzътorі?

Че's бuzeле'цї nîrліte
Ші nentuл tъў rotat
De nete 'nвinеците?
Stъї: чine te-a muшкat?

De че плъпцĭ, копіліцъ?
Dорецĭ вр'ъп къльtор?
O, че пъкat!. Fetiцъ;
Eў krez k'aĭ sвуръtор!

— Аша е вечіпікъ;
Аша гъndesк шi еў.
Un ѯупе... Ох! 'тĭ е ғрікъ!..
Îл въz în somпул теў.

M'апукъ, тъ trудеце,
Шi еў ку ел тъ ѯок;
Мъ strînце, тъ чупеце,
Мъ тушкъ плin de ғок.

Пе пепtул теў s'апasъ
Шi еў de гът 'л апук,
Dar zioa кънd sъ easъ
Ел пере ка пълук.

836. Апріліе 3.

XXXVII.

Dormi în recoare.

I.

Dormĭ, în рекоаре
Пamanтуа тъў!
Dormĭ, dormĭ, вiseazъ
Пъа de вегiazъ
Ka sъ adoare
Idoуа sъў.

Dorмĭ, dorмĭ ғрумоасъ
Еў те цвеск.
Dorмĭ, dorмĭ дивінъ
Луна е пăінъ
Шĭ амороасъ,
Еў те прівеск.

II.

Скоалъ цвітъ
Нумаĭ dorмí.!
Lasъ'цĭ сўғлареа,
Lasъ'цĭ къtареа
Întremiдзітъ
A мъ прівí.

Скоалъ ғрумоасъ!
Dъ'mĭ ун zъмвіt.
Скоалъ цвітъ;
Луна-е пълітъ;
Steaoa ғокоасъ
A ръзъріt.

III.

Пе маλ вîλвоаре
Se прелънцеск.
Апа-е seninъ,
Zefir svsninъ
Прin stъf=fioare,
Lъntrea zъresk.

Raza аппrinsъ
Пе лак къdea,
Ш'a mea блondinъ
O тънъ лinъ
Цinea întinsъ
În тъna mea.

XXXVIII.

ELENA.

(Imitatie: Avez vous vu dans Barcelone. Alf. de Musset.)

Оаре възутацї ачеа горѫеапкъ
Ку окиѧл пегрѵ skintcietor?
Палідъ, 'палтъ, ка о zеоайкъ, —
Е-а меа ивітъ, а меа олteапкъ,
Este Елена пліпъ d'amor.

Eŭ am kъntat'o destulъ vreme,
'Mĭ am bъtut kapul destul de mult;
Dar am sъpus'o ш'akum mъ teme,
Kъnd nu mъ vede ea плъпџe, џeme,
În mine numaĭ îшĭ faче kult.

A mea akuma, — gura'ĭ fokoasъ,
Faџa'ĭ rotundъ este a mea —
Talлia'ĭ svelтъ ші mлdioasъ
Ші шevelura'ĭ neagrъ, плetoasъ
Ka o mantilъ de katifea; —

A mea é toatъ! — dupъ kortinъ
Kъnd doarme zioa în budoar,
Kъnd se întinde ka o dibinъ
Ku piciorушul strîns în botinъ
Ku mъna albъ de ivoar. —

Окъл ей, Doamne, кънd skinteazъ
Прin ачей чъкърї лънцї,înkърkацї —
Ka s'o прiveaskъ кънd aцîneazъ,
S'attingъ бъкла'ї че ъndoieazъ
'Шї ар spарце капъл Domnї ш'Îmпърацї.

Кът'mї é sъperъъ a ей ъїmire
Кънd îmї dъ ръга'ї de trandafir!
Кънd se 'nkonvoaie în aromire,
Кънd mъ sърътъ, ші 'n zъпъчire
Rosteце ворbe dъsъ 'n delir!

O! dimineaцa é neбъnie
Кънd skoate глasъl sъў minъnat;
Sъ'ї прinz — кънd чere — o modestie,
Sъ 'nkieў korsetъl sъў de кътnie,
S'аппаik пе гъръ'ї ъп sърътat!

Aĭdeцĭ, въiete, aĭdeцĭ ла пъndъ,
Noantea'ĭ ғрумoasъ, лына é 'n noр...
Aĭdeцĭ maĭ ыte, aĭ пе iзвъndъ;
Roaгъ пе soaртъ съ ғie влъndъ,
Roaр'o s'aдыte ал меў amoр.

XXXIX.

Ah! las' sâ'mi curg ast aer.

Ах! лаs' sъ'mĭ кʏрг'ast аеР че dъ a ta sʏ₣₣лаРе;
Ка апа чеа s₣inцiтъ ел поate кʏръцí
Din sʏ₣₣летʏ'mĭ ші minte, кʏмпліta аппъsаРе,
Ші релеле d'asʏпръ'mĭ, ел поate îmпърцí!

Ах! лаз-мъ, ка умбра съ ъмблу дупъ tine!
Ші коarda'мї fioraтъ, о лазъ а къnta
Пе пазуріле талле! — Ту фъ'цї уп јок din mine;
Dar, лаб'а телле імпурї ла tine a 'ndreптá!

Ту калкъмъ 'n пічіоare'цї, strівещетъ ка чеara
Че курце, îшї ја forma орї каре îї веї da;
Dar, лаз-мъ съ suffer! Ші вisуріле'мї seara
Supre tine ші în tine ле лаз'а s'aдinta:

О! дака п'astъ frunte, профana та короапъ,
N'ar înnegrí în окі'мї ачеste калітъцї
Прin каре zeitatea întreara еї ікоапъ,
A trasformat în tine ка mie s'o аръцї,

Atunчї, фъръ рушine, аш фаче съ resune
Пъmîntул л'ал тъу пume ші кіар ачел tartar;
Ші ліра'мї ла пічіоare'цї, ла локул тъу te-ar пупе,
Ші пенту'мї 'цї ar фi темплу, ші inima'мї алтар!

Eў ţem! ші în delîrў'mî, te kiem, Elcoporъ! —
Ka Tas de ſeare 'n temniţî eў boў sъ mъ înkark! —
Ші 'n vechî tў nentrў mine sъ ſiў o alt Lorъ,
Ші 'n vechî eў nentrў tine, sъ ſiў un alt Petrark

Ka el, ſъrъ speranţъ, sъ plîngă ne a ta urmъ,
Ші 'n tine eў ſanatik, sъ nў maî am alt zeў! —
Boinţa'ţî, ſie'mî leţe; ші viaţa'mî o prekurmъ
Kъnd veî ші kъnd îţî plače, kъchî tў'mî eţî Dъm-
(nezeў! —

XXXX.

Moartea ,si Floarea.

Moarte̦a вorбıa къ ƒлoare̦a:
— Че ƒачĭ тъ плънsoare̦a
A dimineцiĭ, ƒлoare?
Floare̦a ръsпънse moрцiĭ:
— Dar тъ че ƒачĭ къ moрцiĭ
Че de кънd лъme̦a moare,

O, moarte 'nfrozitoare!
Ky a ziorilor plăpsoare
Eŭ fak profym ші mіere.
— O, floare plăpfătoare!
Eŭ fak în cer sъ sboare
Tot omyл kare mіere.

(din Hugo.)

XXXXI.

Improvizate la vederea unei berze negre.

Съ почѣ опрі дъгерса'мї ші фокъл че мъ арде,
Лъсаѣ адъпърї, жокърї, ші віѣ ка съ жълеск
Пе малърї, рînї тъкуте, д'аї меї акум де парте
Ку барза чea стрѣінъ, ку ea съ мъ унеск.

Ту плъпцї чернітъ барзъ, содіа'цї чea пердутъ,
Шi semnyл întristърії, пе пенĕ aї zугръвit.
Желецї a ta переке, ш'орї чine съ strътмутъ
Възъndy-te în doлiў шi 'n трaкл sinгyрit.

Dar eў, o кredinчioasъ! Eў пу почў fi ka tine;
În кryde syfferinцe че inima'тї o strinг,
Eў трeбye съ syffer, съ paбd dyрeрea 'n mine,
Съ тъ прefак лa дyme, шi 'n вечї съ пу тъ плъпг.

Feriче de aчелла че поate 'пкаї съ цeatъ,
Съ striцe în dyрere'ї, съ'шї snyie aл съў dor,
Ш'aчелла че'л ayde, съ'ї поatъ da de seatъ,
Съ плъпгъ 'пкаї кy dънsy, de пу'ї вor d'aдyтor.

838. Iynie 5.

XXXXII.

Butadâ.

Nічї чеара та чеа неагрѣ, нічї мушкъторѣ'цї динте,
Нічї лакрѣм' минчиноасе, нічї тоатѣ аste кувинте,
Nѣ m'aў îndуплекат.
'Цї am sпуs, къ пентру tine, еў mort sунt în вечіе;
Ші черѣлуї daў глорії, ка робул din робіе,
De tine к'am скъпат.

837. Martie 3.

XXXXIII.

Оспа.

Înkonциrat de пazпiчĭ, кy ƒearreле 'n пiчioare,
Кy тъĭпеле 'n кътyше, de гът кy лапцyл гreў,
Un om ƒrymos лa ƒaцъ, în sпasmyrĭ, în ƒioare,
Aчí krynтъnd лa пazпiчĭ, aчí zîmbind лa soare
Къzў лa гyra окпeĭ kiemъnd пe Dymnezeў.

Шi o dyrerĕ askynsъ, dyrere syfflaeteaskъ,
Mystrarea, desnerarea jyká ne faja sa.
Îшї maï mъrя în siлъ dyrerea yea trynеaskъ
Boind sъ maï addoarmъ, boind sъ liniщeaskъ
A syfflaetylуї rapъ ye ny se bindeká.

Se affyndá în гъndyrї, sъria strigъnd: «Maria!
«Maria ny é moartъ!» цintя yn пъzitor,
Se veseля пe klipъ, yïtá atynчї yrцia,
Se asvъrля snre dъnsyл, шi 'n okiї bykyria
Rîdea kym rîde raza kъnd skanъ printre bor.

Че byn aï fost ty, Doamne, kъnd aï sъdit кbirea!
Че krъd aï fost ty, Doamne, kъnd moartea aï rostit!
Saў a плъчereї nymaï sъ fi avyt simцirea,
Saў de dyrerї trekyte sъ nerdem syvbenirea,
Saў omyл sъ ny цie de лok kъnd a greшit!

O воĭ ч'авецĭ пътреа съ осъндиць о вінъ!
Гъндиць къ л'аслъ вінъ аа лъмеĭ креатор
Ну а прескріs осъnda? — Кънd сыффлетъа сысніnъ
Сыбт ловітърĭ de кыцет, а воastре мънчĭ аллінъ
Дъреrea din пъмънт-ы — sънt балsам, sънt фавор.

Din гisdъріле окнеĭ, пе фъnia съратъ,
Пе фъnia че dъче не oameнĭ în Tartar,
Legaръ осъnditъа în manta'ĭ чea маркатъ
Ші 'л слобозіръ 'n гъра чea неагръ, фіоратъ
Sпре moartea inventatъ în timпъл чел барбар.

Se înвъртеще roata ші скріпетеле сзоаръ
În въітърĭ sinistre, аввînt фіорътор, —
Ка кукъваеа попцĭĭ че фълфъіе ъшоаръ
Ші цінъ neste капъл ачелаъĭ ч'а съ тоаръ —
Se вaiтъ пе капъ'ĭ кы глаs înгrozitor.

Пе гîтъл лупг ал окпеї s'esalъ infektate
Dурereа, agonia, sъsпiпърї ші fiorї,
Ші oaspeле s'affundъ пе къї întъпekate,
În rîseteлă a челлор fъптърї desnatърate
Че s'aў deprins ла krime a fi esekъtorї.

Se mъrţinеţe гътъл ші kaosъl se 'ntinde,
Ші oamenї ka inseкte, ka likъrічї луčesk
Kъ fokърї în sпinare, kъ feţeле mърinde,
Пе bolovanї în trъmbe, пе stъпчеле skлiпinde,
Пе mъпţії чеї de sare пе kare se mъпčesk.

Se леagъпъ kълъшъл ші liliakъl sboarъ,
Alъпekъ ka ътbrъ prin porії чеї sъraţї
Prin kare osъnditъl, че snaima îl doboarъ,
Se лasъ în zъstîmпърї, se strînge, se 'nfioarъ
Înkovъiat пе koardъ kъ perії ardikaţї.

Аре съ теарґъ ъпкъ къчї ғъndъл é de парte!
Шї чер ші zioa лъмїї se въd албind ka stea
Че паллідъ ші ғікъ in пегъре дешарte
Албеце къte o datъ, ka steaoa че'шї îmпарte
'Шї askъnde 'n чер skinteiea кънd soare é sъбt ea.

Lокъitорїї попцїї къ ғеціле пъliте
Îшї лазъ болобанїї ші вin de'л îпкопцъръ;
Къ лъmінърї în крецет, къ барбеле sбърliте,
Пърошї пе враде, пептърї, къ хаїпе sdrепцъite,
Бъхавї de ъmezеалъ, даў roатъ în прецър.

Kлinind ла лъminare ші mestекънd тътъпъл.
Къ глаsърї îпгрошate ърларъ ръсъшіt
Блestem ші anateme, къчї ле ғъраръ бъпъл,
Къчї ле хръніръ zioa, къчї пъ пътеа пічї ънъл
Sъ вazъ ла лъmінъ пе чел ч'а таї венit.

Апоĭ tîrîrъ 'n поапte ші пе кълуш легаръ
Un mort че se îmflase, уп трун de віповат.
« — Te dз, въдіцъ, îĭ zise, în луте este варъ,
« E soare, é лутінъ. » Къцĭ-ва îл зърутаръ
Ші începý съ ціпе ташіна fiorat.

Опt-zечĭ ерá ла пунър fънтъріле ўítate,
Не каре omeніrea, ла iad a osîndit;
Опt-zечĭ пе каре лецea, креціпа каritate
Reцeперареа църеї ші strікta екitate
A smулs de вій din луте ші 'n окпъ a порnit.

Опt-zечĭ маĭ ремъsesse; опt-zечĭ ерá 'n пічіоаре.
Чеї лалцĭ цетea în лакурĭ ші fъръ аjутор.
Кіемá ла дъпшій moartea скорбутул съ'ĭ доводре,
Къчĭ ревmatismul jунгіе, къчĭ агоніа doape,
Къчĭ sunt ачí пе вицъ, moartea-e віаца лор.

« — Ваї mie! » strigá 'n лімвъ'ї, вътъndyse în sare
Ші маї ronind пъdyfyл, yn orв israeліt.
« Ваї mie! Daцi'mї апъ, къ'mї este sete tare! »
Ші yn kreцin d'алатърї че'шї da a sa syffлare
Îї snysse, dъndy'ї тъna, къ ana s'a sfîrшit.

Se adynaръ 'n noante konfraцiї în dyrere
Ші smyлserъ ky griдъ din kyibyріле лор
Къte вre-o doъ naie ka singyra avere
Че ieї nosed în окпъ, ші 'n лarга înkъpere
Adъogaръ kyїбyл d'yn nyoў локyitor.

Era бълаў ші дyne martirл че benisse
Ші trasse simnatia a челлор че'л zъrí.
« — Kym seamъnъ k'yn frate че am a казъ! zisse
« Un flъkъшndrx aцer че ymezeал'албisse,
« Sъ fim noi fraцi de krъve къt ne-om maї kinzí! »

« Dar sunene, mъĭ bere, че binъ аша mare
« Fъkut'aĭ tu în lume? Nu tъĭnuí nimik,
« K'ачí é običenъl sъ sunie fie-kare
« Пъkatele'ĭ din lume; ши mie kum îmĭ pare
« Tu nu eщĭ xoцŭ de kodru; aĭ br'un пъkat maĭ mik.

Înfrikoшata калле че ȝelene fъkusse
Îĭ dasse iar simцire, ши 'n subenire luĭ
Пъrea kъ se strekoarъ, procesul че trekusse,
Durere, feričire ши къte netrekusse:
« — Eŭ n'am xrъnit mъĭ frate avere nimulуĭ.

« Am fost kreskut a kasъ în larг, în desturare;
« Пъrinцiĭ meĭ ku vinste trъia în satul лор.
« Eram flъkŭ în xorъ, fruntaш ku stare mare,
« Ku кал de kъllъrie ши alцiĭ de 'nxъmare;
« Moцean, la пъrinцĭ unul, trъiam eŭ traŭ uшor.

« Пъріпцій біет сърманій воіá съ мъînsoаре ;
« Îmĭ tot спунеа de ғете, dар пу'mĭ гъсіам пе плак.
« Мъ tot плімбам прin sate, меръеам ла шезътоаре,
« Кънd въz o datъ o ғатъ, че 'n окіі еї ка 'n soаре,
« Съ кат пу ғу путінцъ. О въz ачí ші так.

« Мъ tot kodіam прin казъ, спунеам ла ғете гауме ;
« Мъ dam пе лîngъ dънsa, dар пу'ї пуteam ворбí.
« Roшіа de'ї прindeam окіі, саў мъ striга пе пуме
« Fetiціле сбурdaлнічё! Ka ea ғрумоазъ 'n ауме
« Ші мъndръ ші цінгашъ гъndesк къ n'o маї ғі.

» Къt врý съ ias'aғаръ ғетіца ромсоаръ
« Еў саў ш'o ıаў în браце ші паркъ ғъ a тса.
« О strîngr ші ea 'mí ръспунde. О ıаў ла сърцioаръ
« Ші ғуг, къчї ерá пікъ, ка папа de ушоаръ ;
« Бътea сурt ціцъї пептул ші гура îї ardea.

« Аѫунг кѫ еа а казъ ш'о баг ла алде tata;
« Ачí о въzуѫ́ вine, шi таре îмї плъкѫ́.
« Еѫ́ 'мї am гъsit невастъ. Въ плаче воъ ƒata?
« Тrimiteцї ла тош попа къ пунta este гata;
« Съ пу 'нтребацї че аре шi чine о ƒъкѫ́.

« Мъ сърутаръ 'n datъ пърinцiї în ураре
« Шi еѫ́ шi ку Маriа пупаръm тъпа лор.
« D'ачí апої плекаръm, ƒъкурът пунtъ таре
« Шi strînserът о плазъ съ вiie 'n desƒътаре;
« Къчї тъndръ л'ерá пора шi ѫуне-ал лор ƒечіор

« Вre-o doъ лупї trекуssem ку еа în къsnічіе;
« Кънd, не о лупъ плiпъ че neste noї плуtка,
« Ne desƒътam sуbt чергъ askупшї не deал în вie
« Шi не гаутеаm atъta, ку-atъta веселіе,
« În къt шi лупа паре ку drаг къ не прівка.

« Dar somnul kъte-o datъ addъce grelle bise!
« Într'ъnsul nekuratul îşi ğoakъ koada sa!
« Se bede kъ norase şi nimenї nu simţisse;
« Kъcї ploaia nu 'ncepusse, dar trъsnetul isbisse
« Un puk bътrъn în preağmъ, şi kъїnele lътrá.

« Mie 'mї păré d'o datъ Maria sperіatъ
« Kъ strigъ şi la dъnsa se dъ în lup turbat,
« Apuk în zъpъcire sekurea rezematъ
« De kъpътînul nostru, isbesk ne biata fatъ!
« Kare doarmia în pace: O datъ a ţipat!.....»

Acї s'oprї boinikul şi perїї se sbîrlirъ;
Şi ceaркъne de sъnge rotirъ okїї sъї;
Şi dinţїї її grinţarъ, şi mъşkїї tresъrirъ,
Şi spume de balaur ne gura lui eşirъ,
Şi părіle'ї deskise, sbîrlia în toţї vъpъї.

Телега
843. Septembrie 6.

XXXXIV.

Sila.

Ерá о ıарпъ аsпръ ш'о поапte че 'пгrozeцe,
Шi крівъцул, ку віsкол, туцıа прекут туцеце
Un таур че-е рънit.
Întр'ун кътун da латурї a упхї sat маї маре
O разъ îпгъпатъ da sлабъ 'лікураре
Sубt уп troıап албіt.

Трояпул ерá казъ, къшчіоаръ лъкуітъ
Че'ї astупа петеції întrареа умілітъ, —
Бордеіу de тупчітор;
Ші раza înгъпатъ вепіа dintр'o луmінъ
D'o флакъръ 'n чепушъ че вълвîіа în tінъ
Пе уп уskaт котор.

Ку фурчеле în бръпе, ку феџеле воіоase
Întind къt not ку фusul din каіере stуfoase
Doъ femeї къптъnd.
Бътръпъ este упа, ка нарпа de албітъ;
Іар алта este ѫпъ, бълаіе ші нубітъ
De къџї o въd рîzъnd.

П'уп пат de паіе пумаї уп віеt бътръп болеџе.
Femeіле ку рîndул, къnd ел se desвълеџе,
Se dук de'лînвълesk.
Ші рîd къnd въd къ фербе îп оалъ o гъінъ
Ч'аў къпътat пе лукру dела a лор вечіпъ;
Къчї torту-e omenesk.

Oftă bătrâna ânsă ši zisse către fiică: (mică
« — Când am avut pe tată-tău, pe când eraĭ tu
« Eram maĭ feriçiţĭ;
« Aveam căsuţa noastră, aveam copiinsuşĭ bune,
« Aveam frumoase hainde ši turme la pământe,
« Aveam arginţĭ plăţiţĭ,

« Ši bite 'n bătătură ši plugul lîngă casă,
« Ši'un călător orĭ-care afla cheva pe masă
« Când s'abătea la noĭ.
« Eră frumtaş bătrânul, ca el puţinĭ ku stare,
« Abia 'nvîrtia prin curte ku carrul său cel mare, —
« Un carrŭ ku mase boĭ.

« Pe orĭ ce pumeam mâna eşia în toate bine.
« Tu semânaĭ ku tat'tău ši frate-tău ku mine..»
Aîcea a 'nchetat.
Ši'un okŭ de desperare ţinti pe o icoană
A efântieĭ Năskătoare, zicând: — « În orĭ ce goană
« A soarteĭ tĕ am kiemat.»

« — Tata sпупea o datъ k'aвeam ші noї moшie,
« De че-aцї вънdут'o, matъ? къ-e ръў în объчіе,
« Мупчецї пentру strъin. »
Ш'o лакрътъ din плеопъ'ї лучí прекут лучеце
Пе чeапа Луроreї o роъ че пisteце
Dintr'un azur senin.

« — Noї n'am вънdут'o, matъ, вечінїй пе aў луат'o.
« — Ші кут! аша ку siла? — Ба tot пе aў tot
« Ку кърцї de judikaцї. (skurtat'o
« Пîn'aў луат'o toatъ... » « — Че вiskол é aфaръ
« Undе a fi nenea, matъ? — Аллешїй îл луаръ
« Ш'акут ка ш'алte dъцї. »

Пе masъ лъпгъ tat'sъў фetiцa 'n перъвdare
Întinse o maratъ ші'ї пusse de тънкare
Fertura dela фok. (боаръ! »
« — Ох! съ'тї трeцї, фetiцo, къ фoamea тъ do-
« — Ші'цї am ші вin, тъікуцъ; ші'цї am ші пъї-
Uїte-o колea o кок. » (пшоаръ,

« — Съ am de tine parte, feliцъ кѵ dvrere!
« Атът îmî maĭ remase din toatъ-a mea авere
« La бътръпецea mea;
« Къчĭ frate-тъў şe вede къ mi'л tot мъпъ satѵл:
« Съračiĭ dvк повара, ıar rodѵ'л ıл богатѵл
« În лумea asta rea. »

În часѵл ъsta dvлче че веселıл копілла
K'a букурat пе tatъ-съў, fiĭka Satanii: Sілла
La уша eĭ grinцá.
Doĭ doroбанцĭ че калеа пъреа къ ръıъчіръ
Zърind лумina noaptea съ stea ачí вепіръ
Ka doar' ва seniná.

Îmпinг ші intrъ 'n казъ кѵ ıарпа în snінаре:
« — Ачí авem de toate ші калd ші de мъпкаре
« Ші 'n купъ вінішор.
« Маĭ facецĭ fok пе ватръ ші daцінецĭ ші патѵл
« Маĭ dъ-te ѯos бътръпе saў кулкъте d'a латѵл,
« Къ daў de въ отмор. »

Oftъ adъnk bътръnул къчї Sілла é куmпаітъ!
Lъsъ бътръna ғурка: — ерá обічїnуітъ
Ку ast-ғел de невої.
Iar биata копілліцъ, în maрea eї дурере,
Rostí плъnгъnd: «— Jунîne, n'авem нічї o пуtere
«N'авem нічї карръ нічї бої.»

Шi sусnînъnd din суғғлет цергъnd ку zевелкуца
Шiроaіеле de лакръm', se dette съръкуца
Пе шубredул бътръn,
Шi її шontí ачestea: «Îцї ғак еу de тъnкаре
«Nумаї de кът tъїкуцъ. Jунîne, аїбї ръбdаре
«Къ doar' n'eї ғi пъгъn.

«Мъnкарea'ї pentру tata къчї bezi'л куm болеце
«E' an аку 'n пъresimї de кънd se кіnуеце
«Съ пу'л daцї јos din nat.
«Шi mama é бътръnъ шi n'авem нічї гътеју
«Пе Nenea de treї зілле de кънd 'лаў dat de streaју;
«Аллешїї 'лаў луat.»

Dar doroбanцiĭ цепенĭ tot snarг шi tot inдeръ
Шi sвънтъ шi a пъine шi вinул шi ferтуръ
Къ's oamenĭ stънînецiĭ.
Ел путаĭ stъ ла ворбъ кънd are бiчиĭ în мънъ;
Кънd лeaлъdъ oninка шi каллул îшĭ înfrъnъ
Ку ел sъ пу глутецiĭ.

Se 'nбroбodea копiлла шi o 'nпекá sysnine.
Erá sъ 'nnoate 'n вiскол sъ mearгъ ла вечine
Sъ чear'yn oxшor,
O мънъ de fъinъ, sъ fak'o пъîniшoarъ.
Stá din afara ушеĭ sъ baz'o nîrtioarъ
Sъ вazъ вр'yn fокшor,

Кънd yn argat din курte, din курtea боiercaскъ
O prinde шi o 'ntinde s'o dякъ sъ мynчeaскъ
Кънĭ цie a лукрá;
Шi é ла курte клакъ, шi s'a fъкут de beste
La кънцĭ aў fost n'a казъ, ла fete шi невeste
Sъ mearг'a aдytá.

Кѣчї este нѫnta маре, é нѫntъ боіеrеаскъ
Dѫminika че вine, шi трев'ї съ гътеаскъ
Mireseї aщerнѫt
Шi рѫцiле шi лакрѣм' zadarniче її фѫrъ;
Arгatъ нѫ глѫmeщe, o бate ш'o inдѫrъ
Saŭ чere de бѫt.

Dar nѫ авеа фetiца de кът o zere веке
Шi вре o treї паралле черчел ла o треке
Каре воí aї da.
Шi нѫ врѫ съ priмeaскъ кѫмпăitѫл фѣрѣ miaъ!
Бътѫnd'o, svdvind'o, o tot врѫпчеа în siaъ
La лѫп'a скѣрмѫнă.

Treї ziлле бiата фатъ nimika nѫ aфlasse
De tatъ-sъŭ чел болнав пе каре îl лъsase
Fлѫmѫnd шi kinvit.
Шi кѫnd скѫпъ mikѫца вені în перъбdare....
Nemeцiї kotronisse' ші казъ шi intrare.
Абia a 'nnemerit.

Luntându-se cu iarna să între isbutisse,
Dar tatâ-său, ca ghiaţa, de mult îngenunchiase
Şi mută-sa muria.
Pe frate-său îl dasse' alesii la oştire
Şi singur, orfana plânge în zăpuşire
Şi părul îşi smulge.

Suflá în pentru mâseĭ ca doar' s'o înkâlzească;
Îĭ cută cojocul... dar unde să'l găsească,
Căci é la arendaş
D'o datâ cu cădarea având zălog în sîă
Pe oarbe datorie. — O Doamne, fieţi mîă.
De rob şi de căcaş!

840. Ianuarie 4.

XXXXV.

La D-na Elisabet Stirbeiu.

Блъndeцea, Modestia, крeщina karitate
De s'aў nумit вirtуte în лумea de Skandaл,
De плаче Poesieї o пуръ пietate,
De se опoaръ ъпkъ Amoрул коп*уrал; —

Ешї веллъ аtънчї, Doamnъ, în dълчеа'цї къsnічіе,
În ѫънеле odrasле în каре te aфлът;
Ші admirът кбірea'цї de mътъ, de soцie
Ші фanteле'цї крецine че бine-кîвîntът.

Ші Поesia astъzї în sакра eї ardoare
Unецe ш'aste note ла imnъл înълцat
De doъ sуte глasурї din inimї de фечioare
Че 'nвацъ лецea 'n унвръ'цї ші пîlda че aї dat.

Ea бine съ'цї уreze кў въdуве, съrmane
Че 'шї aфлъ mънtуrea ла прагъ'цї крецinesк,
Съ цiie Domnъл вiaца'цї, ші фanteле'цї унane
Resплатъ съ'цї addукъ tesaуръл черesк.

Апріліе 24, 1846.

Fine.

TABLA DE MATERII.

	Poesia	Faţa
I	La musa mea	3
II	Muncitorul	9
III	O Dimineaţă pe Karaiman	19
IV	The Spleen	33
V	Cugetare I.	37
VI	Cugetare II	41
VII	Epistolă la A. Sutzu	45
VIII	Încŏ o salutare	49
IX	„Si que-ar' fi óre Omul	57
X	Impromptu pe lbumul D. C. K.	59
XI	Impromt pe albamul D. C. I.	61
XII	La D. P. Poienarul	63
XIII	La ***	65
XIV	Sdrobită geme inima 'n mine	69
	La ***	71
XV	Stanţe	73
XVI	Pe malul Dunării	79
XVII	La Dlla ***	83
XVIII	La un copillu	89
XIX	Plângea sentinella comandirul sĕu	93
XX	Cocheta bĕtrână la oglindă	97
XXI	Susana	103
XXII	Sonet la anul 1839.	115

VERIFICAT 2007

XXIII Dolorida - - - - - - - 117
XXIV Spania mĕ chiamă - - - - - 125
XXV Poetul murind - - - - - - 129
XXVI La Prinçesa K. Trubetzoi - - - 139
XXVII Cantată pentru M. S. Prinçul Bibescul: 142
XXVIII Pruncul - - - - - - - 145
XXIX Cugetare - - - - - - - 151
XXX Viaţa mi se strecóră - - - - 153
XXXI Meşterul Manole - - - - - 157
XXXII Ai vré, precum se vede să'ţi mai adduci aminte - - - - - - 167
XXXIII Pe pétra mîrmîntală a Dnei K. Fillipescu n. Bulşu - - - - - - - 169
XXXIV O Dimineaţă pe malul lacului - - 172
XXXV Oina - - - - - - - - 179
Note la Oina - - - - - - 185
XXXVI Sburătorul - - - - - - 187
XXXVII Dormi la recóre - - - - - 191
XXXVIII Elena - - - - - - - - 195
XXXIX Ah las' să'mi curg'ast aer - - - 199
XXXX Mórtea şi Flórea - - - - 203
XXXXI Impovisaţie la vederea unei berze negre 205
XXXXII Butardă - - - - , - - 207
XXXXIII Ocna - - - - - - - - 209
XXXXIV Sila - - - - - - - - 221
XXXXV La Dna Elisabet Stirbeiu. - - - 231

BIBLIOTECA Centrală Universitară Bucureşti
VERIFICAT 2007
VERIFICAT 1987
VERIFICAT 2017